

Ñà-nduá Nì Tiaa San Lucas sàhà Jesucristu

Nansa nì nacani ini San Lucas nì tiaa-ne tutu yohó ñà-cahvi iin amigo xi-ne nani Teófilo

¹⁻² Cuàhà nèhivì sàni quida lucha tiaa-ne iin tutu ndé nachutnahá víi-né historia nacání xí ñà-nduá nì xini nèhivì xí-nsí nì cuu, nì tiaa-ne nacua nì cachitnùhu nècuàchì nì xininùu mà, vàchi ináhá nècuàchìmà nansa nì cuu dècuèndè quìvì primeru, dandu nì dàcuítì stná-nè palabra mà, te ducán nì xinitnùhu stná nsiùhù.

³⁻⁴ Ñàyùcànduá, stná yùhù nì nacani stná inì tiaa iin tutu ñà-nacání víi xi-ní sàhà nsidaa ñà-nduá nì ìa. Vàchi yùhù, sàni sàni nì cundaà vaha inì sàhà nsidaa chuun yohó dècuèndè quìvì primeru na ní quesaha-ñá. (Ñàyùcànduá, tiaí tutu yohó) nùu mii-ní don Teófilo, sàhà-ñá vètùni cundaà vaha inì-ní divi ñà-ndàa nduá sàni nacani nèhivì xì-ní sàhà-ñá.

Nansa nì cachitnùhu iin ángel ñà-ìcúmí tùinuù Juan Bautista ñuhìví

⁵ Tiempu dandacú rey Herodes nùu ñuu Judea nì sandua, te ñuu yucán nìsa ìa stná iin dùtù nani Zacarías. Turnu nì saquidachuún-né chuun xi dùtù. Te mii-né xì dùtù compañeru-nè, nsidaa-né nani-né turnu xi Abías. Te ñahàdìhí-nè nani Elisabet. Descendencia xi dùtù Aarón sàhaha xinduu ndùì nècuàchìmà.

⁶ Te nihnú ndàcuisì ini-nè Yua-nda Dios; chívàha ndisa-ne nsidaa ñà-ndùá dandacú-yá, nsidaa ñà-ndùá cachí-yà.

⁷ Doco còò déhe-ne, vàchi de por sí, còò mée xi Elisabet, te vichi ndúi-nè sàni sahnu cuahà-né.

⁸⁻⁹ Daaní, iin quivì nì sàà nì quida tocar Zacarías mà turnu xi-ne ñà-quida-ne chuun xi dùtù nùù Dios. Te estilu nìsa icumi dùtù mà ndùá ñà-quidá-né iin sorteu (índù chuun divi quida cada iin iin-ne). Te Zacarías nì quida tocar ñà-quìhvi-ne veheñùhu cahnú ñà-chiñùhmá-nè inciensu.

¹⁰ Te nsidaa nèhivì dava ga sáhàn veheñùhu yucán, ndoó-né tùvèhé nacuatú-né na hora chiñùhmá dùtù mà inciensu.

¹¹ Dandu ini veheñùhu ma nì ndecunu iin ángel xi Stoho-ndà Señor, te nì xini Zacarías-nè, iín-né ladu cuahá mesa ndiaha ndé sàhmì-xì inciensu.

¹² Te nì yuhí Zacarías mà, yáha ga nacání ini-nè.

¹³ Dandu nì càhàn ángel mà xì-né, cachí-nè:

—Màsà yúhí-ní, Zacarías, vàchi cunaha-ní, sàni tiacu Dios ñà-ndùá nì xìcàn tàhvì-ní nùù-yá; ñàyúcàndùá, cuahàn coo iin dèhe-ní, vàchi cuahàn coo iin mée xi nècuàchì vehe-ní Elisabet; mée tiàa cunduu-ve, te Juan dacúnání-nsiávè.

¹⁴ Cuahà gá icúmí-nsiâ cudii inì-nsia, te naquimanì stná-nsià mii-yá; te cuahà gá stná nèhivì icúmí cudii inì-xì na quesaa-vè.

¹⁵ Te na cuahnu-ve, icúmí-vê nihì-vé iin chuun cahnú nùù Yua-nda Dios. Te ni vinu te ni ndutè ìhni, mà nunca sàà-nè coho-ne ndutè mà. Mate táñaha ga tùinuù-né ñuhiví, doco sàchitu anima-nè Espíritu Ìì xí Dios.

16 Te sàhà palabra cachi-nè icúmí cuàhà nècuàchì raza-ní Israel naxicocuñ inì-nè, te natenchicùn-nè Stoho-ndà Dios.

17 Dihna dèhe-ní icúmí codònuù quesaa, dandu mii-yá. Icúmí-nè quida-ne nacua nìsa quida Elías sàhana, iin-ni cunihnu inì-nè Dios nacua nìsa quida nècuàchì yucán, te iin-ni chindee stná Dios-nè. Te icúmí-nè càhàn stná-nè xì ana xínduu nècuàchì sahnú ñuù-ní, dandu nsinuu inì nècuàchìmà dèhe-ne, te nàcùndoo viì nsidaa-né. Te càhàn stná dèhe-ní xì cuàhà nèhivì có-ndùlócô xì Dios sàhà-ñá nihì nècuàchìmà nàcùnihnu vaha stná inì-nè, dandu nsidavii-né anima-nè, te cundoò tùha-ne na quesaa Stoho-ndà Señor —nì cachi ángel mà.

18 Dandu nì cachi Zacarías xì ángel:

—¿Índù iin milagru coo sàhà-ñá cundaà ndisa inì ñà-ndáà nduá cachí-ní? Vàchi yùhù, sàsahnú cuáhí, te ducán stná ñahàdihí, sàsahnú stná-nè.

19 Te nì cachi ángel mà:

—Yùhù nduí Gabriel, te nùù Dios iin tùhe nicanicuahàn. Te divi-ya nì techuún-yá yùhù vaxi cachitnùhi xì-ní ñà-nduá sàni cachì xì-ní.

20 Doco vichi icúmí-ní nduhihin-ní, mà cúí gá càhàn-ní ni-iin palabra dècuèndè quivì cuu ndisa ñà-nduá nì cachì xì-ní, vachi có-xiníndísá-ní. Doco seguru icúmí cuu ñà-nduá nì cachì xì-ní —nì cachi ángel.

21 Daaní, nècuàchì xíndiatu tùvèhèmà, nacání gá inì-nè, ¿Índù chuun nì cuee guá Zacarías inì ve-heñùhu?

22 Dandu nì quee nècuàchìmà, doco mà cùì gá càhàn-nè. Ñàyùcànduá, nì cundaà inì nèhivì mà

sàni dàcùní Dios nècuàchimà iñàha na iá-nè veheñùhu, vàchi sàni nduhihin-né, te vichi cuisì-ní ndahà-né cuú quidá-né seña.

Nansa ni cuu ndisa ñà-nduá ni cachitnùhu ángel

²³ Daaní, después ni cuee Zacarías ni ìa-ne ñuu yucán dècuèndè ni xinu quivì xinúcuáchí-nè yucán, dandu ni naquihin-ne ichì mànuhù-né vehe-ne.

²⁴⁻²⁵ Te ni yàha iin tiempu, dandu ni cundaà ini-nè sàñùhú mée xi ñahàdìhí-nè Elisabet. Ñàyùcànduá, ùhùn yòò ni ndòo Elisabet mà vehe-ne, cudû ini-nè, cachí-nè: “(Ansivéhé) Dios, sàni chindee-yá yùhù, vàchi ináhá-yâ sácùndiaa nèhivì yùhù; ñàyùcànduá ni indehè ndahví-yà yùhù, te vichi mà cáhíchì gá ini-nè yùhù”.

Nansa ni cachitnùhu iin ángel icúmí tùinuù Jesús ñuhiví

²⁶ Daaní, ni sàà iñù yòò, te ni techuún Dios ángel Gabriel mà inga xichi vaxi-ne iin ñuu tii nani Nazaret iá ladu Galilea,

²⁷ vaxi-ne cachitnùhu-ne xì iin nècuàchì ñahà chìi nani María. Señorita nduú nècuàchimà; te sàni ndiadi tnùhu xi-ne ñà-cuàhàn-nè nandàhà-né xì iin tiàa nani José, iin nècuàchì descendencia xi rey David.

²⁸ Te ni sàà ángel mà ndé iá María mà, ni yàha-ne ini vehe, te ni cachi-nè:

—Cuaàvâha-ní. Cunaha-ní, sàni nihì cuáhà-ní gracia nùu Stoho-ndà Dios, te cutnáhâ-yá xì-ní. Chicá ndiaha sàni nihítáhvi-ní nùu nsidanicuú gá nècuàchì ñahà.

²⁹ Dandu María, indéhe-né ángel mà, te ni ndu-locó-nè: ¿índù chuun cásàhú nècuàchì mà xì-né ducán? càhàn-né.

30 Dandu cachí ángel mà:

—Màsà yúhî-nî, María, vâchi ndiaha gá sàni nìhìtáhvi-ní nùù Dios ñà-quida-ya gracia sàhà-ní.

31 Cunaha-ní, icúmí coo iin mée xi-ní, tùinuù-vé ñuhìví; mée tiàa cunduu-ve, te Jesús cunani-vé quida-ní.

32 Cahnú chuun icúmí-yâ nìhì-yá, vâchi Dèhemanì Stoho-ndà Dios iá ansivi cunduu-ya. Te chuun cumi-yá nùù Yuamánì-yá cunduu ñà-dandacú-yá nacua nìsa dandacú yohòtéhè-yá David.

33 Te nicanicuahàn icúmí-yâ cusahnú-yá nùù nsidaa nèhivì raza-ní Israel, te mà nunca sàa iin quivì mà dándácú gá-yà.

34 Dandu nì cachi María xì ángel mà:

—Doco ¿índù modo cuu xí ducán, como tàyóo ìi yùhù?

35 Dandu nì cachi tu ángel mà xì-né:

—Fuerte icúmí quixi Espíritu Ìi xí Dios ini anima-ní xì poder ìi xí-yá; vâchi iin milagru cundua quida Yua-nda Dios iá ansivi. Ñàyùcàndùá, ìi sástnùhù icúmí coo mée xi-ní, vâchi Dèhemanì Dios cunduu-ve.

36-37 Cunaha-ní, tnaha stná-ní Elisabet, cuàhàn coo stná iin mée xi-ne, mate sàsàhnú cuáhà-né. Te vichi sàcuàhàn-ndà ìñù yòò ñuhú mée xi-ne, mate antes nìsa cachi nèhivì mà cúí coo ni-iin dèhe-ne. Ducán nì nìhìtáhvi-né nùù Dios, vâchi mà úhì quida-ya nsidanicuú ìñàha.

38 Dandu nì cachi María:

—Còó, vâtùni; yùhù icúmî quide ñà-ndùá cachí mii-yá. Vâtùni nì quidá-yá xì nacua cachí-nî —nì cachi-nè.

Dandu nì quee ángel mà cuàhàn-nè.

Nansa nì cachi María na ní sàhàn-nè visita vehe Elisabet

³⁹⁻⁴⁰ Quìvì yucán nì quihin María ichì cuàhàn ndee-né iin ñuu íá ladu Judea ndé íá puru yucù cuàchì. Te na ní sàhàn-nè ñuu yucán, nì sàhàn-nè vehe Zacarías, nì casàhú-nè xì Elisabet.

⁴¹ Na ní tiacu nècuàchìmà casàhú María xì-né, dandu nì cundaà ini-nè nì ndacùchí fuerte mée xi-ne tìxi-ne. Dandu fuerte nì quixi Espíritu Ì xí Dios ini anima-nè.

⁴² Te ndee ní càhàn-nè, cachì-nè xì María:

—Ndiaha gá sàni quida Yua-nda Dios xì mii-ní nùù nsidaa gá nècuàchì ñahà, te ndiaha gá coo stná mée xi-ní.

⁴³ 'Mii-ní, dihi Stoho-ndà Señor nduu-ní, doco vichi sàni quesaà-ní ndé ié', mate có-nâtùì (quixi-ní vehi).

⁴⁴ Vàchi cunaha-ní, na ní tiacuì casàhú-nì xì, dandu nì ndacùchí fuerte mée-xi tìxi ñà-cùdî guá ini-vè.

⁴⁵ Vàchi, ndiaha gá sàni cundiatú anima-ní, ñà-nì xinindisa-ní; te vichi seguru icúmí cuu ndisa razón xi Dios nì inini-ní.

⁴⁶ Dandu nì cachi María:

Yùhù, cuàhà gá naquímán' Stoho-ndà Señor vichi, ⁴⁷ te cuàhà gá cudî ini anímè sàhà-yá, divi mii-yá nì dàcácu xí.

⁴⁸ Vàchi sàni xinimàni-yá yùhù, mate nècuàchì ndahví nduí. Ináhí, dècuèndè vichi xì ndé nìcanicuahàn icúmí nèhivì cundaà ini-nè ndiaha gá nì quida Dios xì.

⁴⁹ Fuerte sàstnùhù-yá, te cuàhà gá obra sàni quida-ya xì; ì ndisa-ya sàni cundaà inì.

⁵⁰ Nìcanicuahàn icúmí-yâ cundehè ndahví-yà nèhivì càhvì xì-yá.

51-52 Te ndiaha gá obra nahnú quidá-yá, ñàyùcàndùá nsidaa nècuàchì cuadú, sàni cundee dahuun-ya nùù-né, xì nsidaa stná tè-xídandacú, sàni dácúxíó stná-yàte nùù chuun xi-tè, te nì chidònùù-yá nècuàchì ndahví.

53 Stná nècuàchì xíhì guá doco, sàni sàha-yanè ñà-vàha xi-ne, te nì ndòo vaha ini-nè. Doco nècuàchì cuicà, còò ni-iñàha ni níhì-né nùù-yá, te cuàhàn-nè.

54-55 Sàhana nì càhàn-ya xì xii-ndà Abraham, te nì quida-ya comprometer ñà-nicanicuahàn icúmí-yâ chindee-yá mii-né xì descendencia xi-ne. Ñàyùcàndùá, vichi sàni quida-yañà-mà cumplir, sàni chindee-yá raza-ndà Israel, vachi cóni nándodó-yá ñà-ndùá nì cachi-yà daa, nì cachi María.

56 Daaní, ùni yòò nìsa ìa ga nècuàchìmà xì Elisabet, dandu mànuhù-né vehe-ne.

Nansa nì cuu quivì nì tùinuù Juan Bautista ñuhivì

57 Daaní, nì sàà quivì quesaa mée xi Elisabet, te nì tùinuù-vé, mée tiàa nduú-vé.

58 Te nsidaa vecinu xi-ne, xì nsidaa stná tnaha-ne, nì xinitnùhu-ne nansa nì indehè ndahví Stoho-ndà Señor nècuàchìmà. Ñàyùcàndùá, nì cudii gá ini nsidaa-né.

59 Te na ní xìnu ùnà quivì, nì casaà nsidaa nèhivì mà (vehe Elisabet), vachi cuàhàn màcùtuu seña xi Dios ìcà-vé; te cuní nèhivì mà dacúnání-nèvé Zacarías, nacua nani yua-vé.

60 Doco nì cachi dihi-vé:

—Còó, Juan cunduu quivì-vé.

61 Te nì cacachi nècuàchìmà:

—¿Índù chuun? vâchi còò ni-iin tnaha-nda nani Juan.

⁶² Dandu nì caquida nècuàchìmà seña nì ndàcàtnùhù-né nùù yua-vé, a ver nansa cuní mii-né cunani-vé.

⁶³ Nâyùcàndùá, nì xìcàn nècuàchìmà iin tabla tii nì tiaa-ne ñà-Juan cunduu quìvì-vé. Dandu nsidaa nècuàchì yucán, nì candulocó-nè.

⁶⁴ Te divi momentu mà nì quesaha nì nacahàn fuerte Zacarías, vâtùni nì nacahàn vii-né vichi. Te nì ndenihi vâha-ne Dios.

⁶⁵ Daaní, nsidaa nèhivì ndoó yucù ladu Judea mà, nì ndatnuhu cuahà-né sàhà ñà-ndùá nì cuu ma.

⁶⁶ Te nsidaa ana nì xinitnùhu sàhà-ñá, nì chivàha nsihi-neà ini anima-nè, cachí-nè:

—¿Índù iin clase nèhivì cunduu mée yohó?

Ducán nì cachi-nè, vâchi cuahà gá nì chindee Dios-vè.

Ñà-ndùá nì cachi Zacarías na ní càhàn ndiaha-né nì cachitnùhu-ne nansa cuahàn quida dèhe-ne Juan

⁶⁷ Daaní, yua-vé Zacarías, fuerte nì quixi Espíritu ìi xí Dios ini anima-nè, te ndiaha gá nì càhàn-nè nì quida-ya, cachí-nè:

⁶⁸ Cuahà gá naquímànì-ndà Stoho-ndà Dios, divi mii-yá ana càhvì nsidaa raza-ndà Israel, vâchi sàni indehè ndàhví-yà ndohó nècuàchì nduú nèhivì xí-yá, te sàni dàcácu-yàndó.

⁶⁹ Sàni techuún-yá iin ana chicá fuerte dacácu xi-nda, divi iin descendencia xi nèhivì xí-yá nani David.

⁷⁰ Vâchi dècuèndè chicá sàna sàni quida-ya com-prometer ñà-quixi ana dacácu xi-nda, vâchi ducán

nì cachi-yà xì nèhivì xí-yá (sànahà), te nì cachitnùhu nècuàchì ìì mà

⁷¹ ñà-ìcúmí-yâ dacácu-yàndó nùù nsidaa ana xiní ùhì xì-ndà, xì nùù stná ana dava ga có-xiñùhù xì-ndà,

⁷² te cundehè ndàhví-yà nsidaa yohòtéhè-ndà. Mà nándodó-yà tratu ìì nì saquin-yà xì xì-ndà.

⁷³⁻⁷⁵ Vâchi fuerte nì càhàn-yà ñà-seguru quida-ya ñà-ndúá nì cachi-yà xì xì-ndà Abraham, icúmí-yâ cuidahan-yándô nùù ndahà nsidaa tè-xiní ùhì xì-ndà, te mà yúhî gà-ndà. Dandu vâtùni cunucuachi víi-nda nùù-yá nicanicuahàn, cunduu-nda nèhivì ìì xí-yá, nèhivì nihnú ndàcuisi inì-xi.

⁷⁶ Te miun xu, icúmú cunduu ana càhàn sàhà Yua-nda Dios íá dìquì-xí ansivi, vâchi dihna miun icúmú càhùn xì nèhivì sàhà-ñá natenchicùn-nè ichì váha, dandu na quívì quesaa Stoho-ndà Señor, sàndòò tùha-ne.

⁷⁷ Vâchi icúmú cachitnùhu xì nèhivì xí-yá nansa cui càcu anima-nè, te nandutu cuàchi-ne.

⁷⁸ Vâchi vichi, sàni cuhi ini Dios ndohó. Ndè dìquì-xí ansivi nì quee-ya nì quesaa-yà ñà-datnúù-yà sàxínítnùnì-ndà,

⁷⁹ xì stná sàxínítnùnì nèhivì có-sâà cundaà inì-xi, divi nèhivì sà-ítúú ndañuhu anima-xi. Te vichì vâtùni cundaca-yàndó iin ichì víi ndé cundoo vii-ndà nùù-yá, te cudìì gá ini-ndà, nì cachi Zacarías.

⁸⁰ Daaní, nì sahnu mée Juan mà, te nì sàcòo fuerte anima-nè. Te iin-ni nì ìa-ne yucù dècuèndè nì sàà quívì nì quesaha-né cacanuu-ne càhàn-nè sàhù sàhà mii-yá xì nèhivì raza-nè Israel.

2

Nansa nì cuu quivì nì tùinuù Jesús ñuhivì

¹ Daaní, quivì yucán nì dándacú tè-cùsáhnû César Augusto ñà-ìcúmí nandiahvi nsidaa nèhivì cusáhnû-te nùù-xí.

² Ñà-yùcán nì sanduu censu primeru nì quida-tè na tiempu dandacú Cirenio nùù ladu Siria.

³ Ñàyùcàndüá, nsidanicuú nèhivì, mànuhù-né ñuu-nè ñà-nayàha-ne nùù lista,

⁴ xì stná José, nì quee stná-nè ñuu Nazaret iá ladu Galilea mànuhù-né ladu Judea ndé nduú ñuu-nè nani Belén, vàchi descendencia xi David nduú stná-nè, ñàyùcàndüá, mànuhù-né ñuu tii ma ndé nìsa là David sàhana,

⁵ cuàhàn-nè dayáha-ne quivì-né nùù lista mà. Te cutnáhâ stná-nè xì María nècuàchì cuàhàn nandàhà xi-né, te ñuhú mée xi nècuàchìmà.

⁶ Daaní, ndoó ìi-né ñuu yucán, te nì sàà quivì tùinuù mée mà.

⁷ Ñàyùcàndüá, yucán nì quesaa-vè ñuhivì; mée nuu xí-né nduú-vé, te nì chidùcùn-névè sìcoto ndahví, te nì chinduhù-névè ini iin canoa, vàchi có-sàà gà vehe ndé quídì nècuàchì xicá ichì.

Nansa nì ndecunu ángel ndé ndoó nècuàchì xíndiaa xì rii

⁸ Cunaha-ní, yatni ñuu yucán ndoó stná nèhivì quídì ndiaá xì rii xí.

⁹ Te na íin cachí nì ndecunu iin ángel xi Stoho-ndà Señor, nì sàcuìn-nè nùù nècuàchìmà, te ndiaha gá nì natnuù inicutu ndé ndoó-né nì quida Stoho-ndà Señor. Ñàyùcàndüá, nì cayùhí cuaá-nè.

¹⁰ Dandu nì cachì ángel mà xì-né:

—Màsà yúhî-nsià, vàchi cunaha-nsiá, yohó vaxi nihí iin razón vaha cunini-nsia, iin razón cudìi ini nsidaa nèhivì ñuhiví nduá.

¹¹ Vàchi vichi ndè ñuu xì-nsiá David sàni tùinuù iin ana dacácu xi-nsiá, divi Stoho-ndà Cristu.

¹² Te na sáa-nsià yucán, icúmí-nsiâ cuni-nsiàyà, idáducún-yá sìcoto, indúhu-yá ini iin canoa. Ñà-jaàn cunduu seña cundaà vaha ini-nsià divi ñà-ndàà nduá cachî xì-nsiá —nì cachi ángel.

¹³ Daaní, na íin cachí nì ndecoyo cuàhà gá ángel nì caquixi ansivi, cutnâhâ-né xì ángel nì quesaa primeru mà. Te ndeníhí vaha nsidaa-né Dios, cachí-nè:

¹⁴ Dìquì-xí ansivi ni queé cuàhà tnùñuhu xí Yua-nda Dios, te ñuhiví yohó ni cúndóó ví nsidaa nèhivì cudîi ini-yà sàhà-xí.

¹⁵ Daaní, nì ndanchito nsidaa ángel mà mànuhù-né gloria. Dandu nì cachi nècuàchì xíndiaa xì rii mà:

—Cúhùn-ndà vichi duha ñuu tii Belén, cun-dehè-ndà ñà-nduá nì cuu nì cachitnùhu Stoho-ndà Señor xì-ndà.

¹⁶ Ñàyùcànduá, ndee ní quihin-ne ichì cuàhàn-nè, te nì casaà-nè yucán, nì xini-nè yucán iá María xì José xì stná méé, indúhu-vé ini canoa.

¹⁷ Dandu nì nsihi nì xini-nè méé mà, dandu nì cachitnùhu-ne xì nèhivì ñà-nduá nì cachi ángel xì-né sàhà-vé.

¹⁸ Te nsidaa nèhivì nì inini xi ñà-nduá nacání pastor mà, nì ndulocó-nè.

¹⁹ Te María, cóni nándòdó stná-nè ñà-nduá nì cachi ángel xì-né, iin-ni nacání ini-nè sàhámà.

²⁰ Daaní, nì caquihin pastor mà ichì mànuhù-né, ndeníhí vaha-ne Dios, naquímànì cuàhà-né mii-yá

sàhà nsidaa ñá-nduá nì xinitnùhu-ne, xì ñà-nduá nì xini-nè, vàchi nacua nì cachitnùhu ángel mà xì-né, divi ducán nì cuu.

Nansa nì quida José xì María na ní quida-ne Jesús presentar nùù Yua-nda Dios ini veheñùhu cahnú

²¹ Na ní yàha ùnà quivì, dandu nì sàcùtuu seña xi Dios icà méè Jesús mà, te nì nihì stná-yà quivì-yá; nì sàcùnani-yá Jesús, vàchi ñà-jaàn cunduu quivì-yá nì cachi ángel na táñâha ga nacùhun ndiaha-yá tixi dihi-yá.

²² Daaní, nì yàha quivì cuhí quihmi María, vàchi nì quida-ne cumplir nacua iá ley xi Moisés sàhà nadaa quivì coo quihmi-né. Dandu mii-né xì José, nihí-névè cuàhàn ñuu Jerusalén ñà-chitanini-nevè nùù Yua-nda Dios,

²³ vàchi dohó cachí tutu ì nduú ley xi Dios: “Tiàa primeru quesaa ñuhiví, nsidaa-vé cunduu-ve méè ndiaha xí Dios”.

²⁴ Te cachí stná ley mà ñà-icúmí-nè cuàha-ne ùì lungu, te nú coó, ùì loma cuachi. Ñàyùcànduá, nì sàhàn-nè nì sàha stná-nè quisì mà ñà-cuì-si cunduu-sì promesa nùù Dios.

²⁵ Cunaha-ní, ñuu Jerusalén yucán nìsa là iin tiàa nani Simeón. Nècuàchì nihnú ndàcusì ini xì Dios nduú stná-nè, vàchi cahvi ví-néyà, te nihnú vaha ini-nè ñà-quixi ana cuàhàn chindee xi raza-nè Israel, te icúmí stná-nè Espíritu Ìì xí-yá.

²⁶ Te divi Espíritu Ìì mà sàni cachitnùhu-ya xì-né antes ñà-mà cúí-nè dècuèndè cachi cuninù-né ana nduú Cristu nì quixi nùù Stoho-ndà Señor.

²⁷ Ñàyùcànduá, quivì yucán nì càhàn Espíritu Ìì xì-né, te nì sàà-nè veheñùhu cahnú na meru quíhvi

stná yuadíhí-vê nihí-névè vâxi quida-ne nacua cachí ley ì.

²⁸ Dandu nècuàchì sàhnù-mà, nì sàcùnìndiaa-nèvè, te nì naquimani-né Dios, cachí-nè:

²⁹⁻³⁰ Sà-ìá vichi, Señor mío, vâtùni nacuaca-ní yùhù vichi, vâchi contentu ié, vâchi nacua nì cachí-ní xǐ, divi ducán nì cuu ndisa, sàni xinì ana nì techuun-ní ñà-dacácu xi-nsí.

³¹ Mii-ní, nì chitnùnì inì-ní quesaa-yà, dandu nihì nèhivì nsidanicuú ñuu cundaà ini-nè nansa cui càcu anima-nè quida-ya.

³² Vâchi icúmí-yâ datnúu-yà sàxínítnùnì nsidaa nèhivì mà; te divi ducání stná nècuàchì raza-nsí Israel, cuàhà gá tñuñúhú ndiaha icúmí-nsí nihì-nsí sàhà-yá, nì cachi Simeón.

³³ Ñàyùcànduá, cuàhà gá nì ndulocó José xì María sàhà ñà-nduá nì cachi nècuàchì mà sàhà mée mà.

³⁴ Dandu nì xicàn tàhvì Simeón gracia xì Dios sàhà yuadíhí-vê, te nì cachi stná-nè xì dihi-vé:

—Cunaha-ní, sàhà mée yohó icúmí cundiatú anima cuàhà gá nècuàchì ñuu-nda Israel. Doco dava ga stná-nè, quixi tñundoho cahnú dìquì-né, según nansa indéhe-né mii-yá nduú mée yohó. Te icúmí-yâ cachitnúhu-ya sàhà ichì Yua-nda Dios, doco cuàhà stná nèhivì cahíchì ini xì-yá.

³⁵ Te sàhámà icúmí cundaà inì-xi ñà-nduá nihnú ini-nè ini anima-nè. Daaní, mii-ní, icúmí stná-ní (cunì-ní tñundoho), na ian xída iin càa anima-ní —nì cachi Simeón.

³⁶⁻³⁷ Daaní, yucán nìsa ìa stná iin nècuàchì ñahà nani Ana, te sàni nihítàhvì-né càhàn-nè cuenta xì Dios. Dèhe iin tiàa nani Fanuel nduú-né, te Aser nani yohòtéhè-né. Sàsàhnú cuàhà-né vichi. Nì

nandàhà-né na chii-né, te ùsà cuà nì ìa-ne xì ìi-né, dandu nì xhì nècuàchìmà. Te vichi sàcuàhàn-ndà 84 cuà iá mii-né. Te có-quèé-né veheñùhu cahnú, vàchi ndui te ñúú iá-nè yucán, xinúcuáchí-nê nùù Dios, iníhî-né, te xícàn tàhvì-né nùù-yá.

³⁸ Ñàyùcàndùá, divi momentu mà nì tnàtuu nècuàchìmà (ndé iín María xì José), te nì naquimanì stná-nè Dios (sàhà mée Jesús), dandu nì quesaha-né nì càhàn-nè xì nèhivì ñuu Jerusalén sàhà-vé, nì cachitnùhu-ne xì nèhivì xíndiatu ñà-quesaa mii-yá quida-xi obra, te càcu-nda.

³⁹ Daaní, José xì María, nì nsihi nì quida-ne nsi-daa ñà-ndùá dandacú ley xi Dios, dandu nì naquihin-ne ichì mànuhù-né ladu Galilea, nì nasaa-nè ñuu-nè Nazaret ndé ndoó-né.

⁴⁰ Te mée nduú mii-yá, nì sahnu-ya, nì cufuerté anima-yà, te chicá nì cunchichí-yà, cuàhà gá gracia xi Dios icúmí-yâ.

Nansa nì quida Jesús na chii-yá, te nì sàhàn-yà iin vicò ñuu Jerusalén

⁴¹ Cunaha-ní, cuà cuà nì sasahàn yuadíhí-yâ ñuu Jerusalén quìvì nacává vicò pascua.

⁴² (Te nì cuu iin xichi) na sàxìcá-yá ùxìn ùì cuà, dandu cuàhàn tu-ya xì-né vicò ñuu mà, vàchi ñà-jaàn nì sanduu estilu xi-ne.

⁴³ Daaní, nì nsihi vicò mà, te nì naquihin-ne ichì mànuhù-né; doco nì ndòò Jesús ñuu Jerusalén mà, te cónì xìní José xì María,

⁴⁴ vàchi ádi váxi-ya cutnáhâ-yá xì nèhivì dava ga càhàn-né. Ñàyùcàndùá, iin quìvì sàxìcá-né mànuhù-né, dandu nì quesaha-né xicánúú-né

nandúcú-nêyà, ndácàtnùhù-né nùù tnaha-ne xì stná amigo xi-ne.

⁴⁵⁻⁴⁶ Doco còó, cóni nátùì-ya. Ñàyùcàndùá, nì naxicocuñn-nè ñuu Jerusalén, áma ndácùhun-neyà càhàn-né. Te tìxi ùnì quìvì nì natùì-ya, veheñùhu cahnú iá-yà, dava mahì maestru xi ley ì, iníní-yá ñà-ndùá cachí nècuàchìmà, te ndácàtnùhù stná-yà nùù-né.

⁴⁷ Te nsidaa ana iníní má, nì ndulocó-nè ñà-nchìchí guâ-yà, te naxícónihì nchichí-yà nùù-né.

⁴⁸ Te na ní xini José xì María iá-yà yucán, dandu nì ndulocó-nè, te nì cachi dihi-yá:

—Hijo, ¿índù chuun nì quido xi-nsí ducán? vàchi yùhù xì yuo, cuàhà gá nì xìcanuu-nsi nandúcú-nsí yohó, nacání cuáhà ini-nsì.

⁴⁹ Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Còó, có-ndùá fuerza nanducu-nsiá yùhù, vàchi xiñuhu ñà-cundaà inì-nsia iá chuun nì nihí nùù Yua mií, te icúmí quideà.

⁵⁰ Doco José xì María, cóni sánìhì ini-nè ñà-ndùá nì cachi-yà xì-né.

⁵¹⁻⁵² Dandu nì nacuaca-neyà mànuhù-né xì-yá ñuu Nazaret. Te nsidaa ñà-ndùá nì cuu ma, nì chivàha María-ñà ini anima-nè. Te mii-yá, nìsa inini-ya nsidaa ñà-ndùá nì cachi yuadíhí-yá. Te chicá nì cunchichí-yà, te chicá nì sahnú-ya, te nicanicuahàn ndeé vàha-ya nùù Dios, te nsidaa stná nèhivì, nì cudì stná ini-nè sàhà-yá.

3

Nansa nì quida Juan Bautista nì càhàn-nè sàhù yucù

¹ Daaní, nì yàha tiempu, te nì sàà sàhùn cuà cusáhnû rey cahnú Tiberio. Mismo cuà yucán dandacú stná Poncio Pilatu nùù ladu Judea, nduú-te gobernador. Te ladu Galilea dandacú rey Herodes. Te ñani-te Felipe dandacú ndé nduú ladu Iturea xì ladu Traconite. Daaní, ndè ladu Abilinia dandacú iin gobernador nani Lisantias.

² Te dùtù chicá xícusahnú xínduu Anás xì Caifás. Te divi tiempu yucán nì quesaha Dios datnúù-yà ini sàxìnìtnùnì Juan (Bautista) ndé iá-nè yucù.

³ Ñàyùcàndùá nì quee-ne cuàhàn-nè inicitu ladu yatni yùte Jordán, te yucán nì càhàn-nè sàhù xì nèhivì ñà-ìcúmí-nê cuu-ne arrepentir sàhà ñà-cuicahnú ini Dios sàhà cuàchi-ne, dandu cuhì-né.

⁴ Váchì ducán cachí stná nùù tutu ì nì tìaa profeta Isaías, divi nècuàchì nì sacahàn cuenta xi Dios; dohó nì tìaa-ne:

Tiacú cáhàn fuerte ana cáhàn yucù, te cachí-nè xì-ndà ñà-nsida vii-ndà (anima-ndà) na ian nduvì ichì ndé yàha Stoho-ndà Señor, te ichì ndáà cundua.

⁵ Te ducán iá stná na ian cuàhàn chitu stná nsidaa yui, te ndundaà stná nsidaa yucù, xì nsidaa lùnsì, xì nsidaa stná ichì cávà, icúmíâ ndundaà, te ndé iá ichì chicuéhè, nduvì stná yucán. (Ducán icúmí nduvì stná anima nèhivì),

⁶ dandu nsidanicuú-né, icúmí-nê sàà-nè cuni-nè nansa sáhatahvì Dios salvación xi-ya.

(Ducán nì cachitnùhu tiàa ma nùù libru mà.)

⁷ Ñàyùcàndùá nì caquee cuàhà nèhivì inii ladu yucán, cuàhàn-nè nùù Juan, váchì cuní-nè cuhì stná-nè. Dandu nì cachì Juan xì-né:

—Mii-nsiá, na quidá còò, ducán quidá-nsiá,

vàxi-nsia yohó xinúdèhé-nsià nù castigu cahnú icúmí quixi. ¿Ana divi nì cachi xì-nsiá quida-nsia ducán?

⁸ Pues, ñà-ndùá xiñuhu nduá quida ndisa-nsia cumplir nacua ndiá ìcà-ndà nú sàni cuu ndisa-nda arrepentir. Ni màsà cáchi-nsia: “Divi Abraham nduú yohòtéhè-ndà, còò ni-ìñàha cuu xi-nda”. Vàchi cunaha-nsiá, dècuèndè stná yùù ndoó yohó, vètùni nanduu stná nahi nèhivì raza-ndà Abraham nú cuní mii-yá.

⁹ Te vichi sà-íá cuàhàn cachi-yà índù nèhivì nìhì xì castigu, te ducán íá na ian nácàxin-nda yutnù có-cáná fruta, te sà-ìníndáhá-ndá hacha tàhndè-nu coco-nù. Pues ducán icúmí cuu stná xì nèhivì có-quidá víí —nì cachi Juan.

¹⁰ Dandu nì cachi nèhivì cuáhà yucán:

—Nú ducán íá, ¿nansa ndiá ìcà-nsí quida-nsi, maestro?

¹¹ Dandu nì cachi Juan xì-né:

—Nú ndoó nècuàchì còò dùhnù-xí, dandu nì dácùtáhvi-ndàné ian, nú icúmí-ndá uà. Te nècuàchì xíhì doco, nì dácúxì stná-ndàné nú íá ñà-cutiacu-ndà.

¹² Daaní, yucán nì casaà stná nècuàchì dachíyàhvi, te nì cuhì stná-nè. Dandu nì xicàn tnùhù stná-nè nùù Juan, cachí-nè:

—Te nsiùhù, ¿nansa ndiá ìcà-nsí quida stná-nsi, maestro?

¹³ Dandu nì cachi Juan xì-né:

—Nacua cachí ley, divi ducán dachíyàhvi-nsia nèhivì, màdiá chicá más.

¹⁴ Daaní, stná soldadu, nì caxicàn tnùhù stná-nè nùù nècuàchìmà, cachí-nè:

—Nsiùhù, ¿nansa ndiá ìcà-nsí quida stná-nsi?

Dandu nì cachi Juan:

—Màsà dáyûhî-nsià ni-iin nèhivì, te tavà-nsiá òhùn nùù-né; ni màsà quídáyúcùn uun stná-nsià tnùhu. Te cundoo stná-nsià conforme xì ñà-nduá quiyàhvi-nsia —nì cachi Juan.

¹⁵ Ñàyùcànduá, nsidaa nèhivì, nacání ini-nè sàhà Juan mà, a Cristu (icúmí quixi nùù Dios) nduú-né cahan-né.

¹⁶ Dandú nì càhàn Juan xì nsidaa nèhivì yucán, cachí-nè:

—Yùhù, tècuì quidá í' mii-nsiá, doco nchícùn gà vaxi mii-yá ana chicá cahnú poder xi nùù yùhù. Ni có-nâtùi cundui iin mozo xi-ya ñà-taví ndisàn-yá. Te icúmí-yâ quida iì-yá anima-nsià tìxi Espíritu ìì xí Dios, te na ìan quidá ñuhu, ducán quida stná-yà xì-nsiá (dandáñúhú stná-yà ñà-có-ndiàá).

¹⁷ Vàchi vichi sà-lá cuàhàn-yà quida-ya na quida-nda xi trigu, yutnù chipála dandiachi-ndañá, dècuèndè ndiachi nsihí trigu ndoo ñuhu, dandu chivàha-nda nùnì mà, doco mihì-ñá, icúmíâ coca. Pues ducan icúmí stná-yà quida-ya (xì nèhivì, nèhivì xí mii-yá dacácu-ya, doco nèhivì dava ga), còó, nicanicuahàn icúmí-né coco-ne.

¹⁸ Ducán nì cachi Juan na ní càhàn-nè sàhù, te cuàhà gà stná ñà-vàha nì cachi-nè xì nèhivì yucán, áma nán sídá viì-né modo xi-ne.

¹⁹ Daaní, rey Herodes, nì càhàn stná Juan mà xì-té sàhà cuñada xi-tè nani Herodías, vachi iá-te xi ñahà mà, te ñahàdìhí ñanì-te Felipe nduú-ña. Te nì càhàn stná-nè xì-té sàhà nsidaa gà ñà-có-lá viì quidá-te.

²⁰ Doco tèmà, chicá más nì quida chichuèhè-te, dècuèndè nì sadi stná-te Juan vehecàa.

Nansa nì quida ù Juan Jesús na táñâha ga cundi-adi-nè

²¹ Na ní nsihi nì cuhì nsidaa nèhivì dava ga, dandu nì cuhì stná Jesús. Te iín-yá yucán xícàn tàhvì-yá, dandu ní nuna ansivi,

²² te nì nuu Espíritu ìlì xí Dios dìquì-yá; na iá loma, ducán iá-yà mànùu-ya. Te nì tiacu stná tàchì Dios cáhàn-yà ansivi, cachí-yà (xì Jesús):

—Mii-ní, Dèhemaní nduu-ní. Te cudî cuáhà inì sàhà-ní.

Ana xínduu yohòtéhè Jesucristu

²³ Cunaha-ní, xicá Jesús nahi òcò ùxìn cuìà na ní quesaha-yá (quidá-yá chuun ndiaha xí-yá), te tuxí ini nèhivì dèhe José nduú-yá. Te iin tiàa nani Elí nì sanduu velú xi-ya.

²⁴ Te yua Elí mà ní sanduu Matat; te yua Matat nì sanduu Leví; te yua Leví nì sanduu Melqui; te yua Melqui nì sanduu Jana; te yua Jana nì sanduu inga José;

²⁵ te yua José mà ní sanduu Matatías; te yua Matatías nì sanduu Amós; te yua Amós nì sanduu Nahum; te yua Nahum nì sanduu Esli; te yua Esli nì sanduu Nagai;

²⁶ te yua Nagai nì sanduu Maat; te yua Maat nì sanduu inga Matatías; te yua Matatías mà nì sanduu Semei; te yua Semei nì sanduu inga José; te yua José mà ní sanduu Judá;

²⁷ te yua Judá nì sanduu Joana; te yua Joana nì sanduu Resa; te yua Resa nì sanduu Zorobabel; te

yua Zorobabel nì sanduu Salatiel; te yua Salatiel nì sanduu Neri;

²⁸ te yua Neri nì sanduu inga Melqui; te yua Melqui mà ní sanduu Adi; te yua Adi nì sanduu Cosam; te yua Cosam nì sanduu Elmodam; te yua Elmodam nì sanduu Er;

²⁹ te yua Er nì sanduu Josué; te yua Josué nì sanduu Eliezer; te yua Eliezer nì sanduu Jorim; te yua Jorim nì sanduu inga Matat;

³⁰ te yua Matat mà ní sanduu inga Leví; te yua Leví mà ní sanduu Simeón; te yua Simeón nì sanduu inga Judá; te yua inga Judá mà ní sanduu inga José; te yua inga José mà ní sanduu Jonán; te yua Jonán nì sanduu Eliaquim;

³¹ te yua Eliaquim nì sanduu Melea; te yua Melea nì sanuu Mainán; te yua Mainán nì sanduu Matata; te yua Matata nì sanduu Natán;

³² te yua Natán nì sanduu David; te yua David nì sanduu Isaí; te yua Isaí nì sanduu Obed; te yua Obed nì sanduu Booz; te yua Booz nì sanduu Salmón; te yua Salmón nì sanduu Naasón;

³³ te yua Naasón nì sanduu Aminadab; te yua Aminadab nì sanduu Aram; te yua Aram nì sanduu Esrom; te yua Esrom nì sanduu Fares; te yua Fares nì sanduu inga Judá;

³⁴ te yua Judá mà ní sanduu Jacob; te yua Jacob nì sanduu Isaac; te yua Isaac nì sanduu Abraham; te yua Abraham nì sanduu Taré; te yua Taré nì sanduu Nacor;

³⁵ te yua Nacor nì sanduu Serug; te yua Serug nì sanduu Ragau; te yua Ragau nì sanduu Peleg; te yua Peleg nì sanduu Heber; te yua Heber nì sanduu Sala;

³⁶ te yua Sala nì sanduu Cainán; te yua Cainán nì sanduu Arfaxad; te yua Arfaxad nì sanduu Sem; te yua Sem nì sanduu Noé; te yua Noé nì sanduu Lamec;

³⁷ te yua Lamec nì sanduu Matusalén; te yua Matusalén nì sanduu Enoc; te yua Enoc nì sanduu Jared; te yua Jared nì sanduu Mahalaleel; te yua Mahalaleel nì sanduu inga Cainán;

³⁸ te yua Cainan mà ní sanduu Enós; te yua Enós nì sanduu Set; te yua Set nì sanduu Adán; te yua Adán nduú Dios.

4

Nansa nì cuni ñà-malu dacà-sí Jesús ñà-quida-ya iin cuàchi

¹ Daaní, (nì nsihi nì cuhii Jesús) nì quee-ya ladu yùte Jordán, chitu anima-yà Espíritu Ìì xí Dios. Dandu nihí Espíritu Ìì mà-yá nì sàhàn ñà-coo-ya yucù dàná.

² Ùì dico quivì nìsa ìa-ya yucán, te nì cuni ñà-malu dacà-síyâ, (doco cóni cúndéé-sî). Te inii tiempu mà nì ìa dòcò-yà.

Daaní, na ní yàha quivì mà, dandú nì xihì-yà doco.

³ Te nì cachi ñà-malu xì-yá:

—Nú ndisa Dèhemani Dios nduu-ní, dandu cachi-ní xì yùù yohó nì nándúá pan cuxi-ní.

⁴ Dandú nì cachi Jesús xì-sí:

—Còó, vàchi dohó cachí nùù tutu ìì: “Màdi cuisì pan cutiacu nèhivì; còó, vàchi xiñuhu cucumi stná-nè nsidaa palabra ìì cachí Dios”.

⁵ Daaní, nì saca-siyá cuàhàn-si xi-yá dìni iin yucù ducún, te nì dàcùnì-siyá nsidanicuú ñuu iá ñuhiví; iin ratu tii, te sàni dàcùnì-siyá nsidaámà.

⁶ Dandu cachí-si xi-yá:

—Vàtùni dacútâhví mii-ní nsidaa ñuu yucán ñà-dandacu-ní nùá, te nìhì stná-ní nsidaa ñà-vico icúmíâ, vâchi ndahí sà-ìá nsidaájàn, te dandacuí nùá, te anà-ni nì cui cudû inì dacútâhví ñà-dandacú-né nùá.

⁷ Ñâyücândüá nú ni mácuìn sîsî-ní nùí, te cahvi-ní yùhù, dandu dacútâhví mii-ní nsidaájàn.

⁸ Dandu nì cachi Jesús xì-sí:

—Còó, vâchi dohó cachí nùù tutu ì: “Cuisì mii Stoho-ndà Dios ndiá ìcà-ndà cahvi-nda, te cunucuachi-nda nùù-xí”.

⁹ Daaní, nì saca-siyá cuàhàn-si xi-yá ndè ñuu Jerusalén. Yucán nì chicoo-siyá ndè dìni veheñuhu cahnú, te nì cachì-si xi-yá:

—Nú ndisa Dèhemanì Dios nduu-ní, dandu dandiacchi-ní mii-ní,

¹⁰ vâchi ducán cachí nùù tutu ì: Icúmí Dios dandacú-yá nùù ángel xi-ya ñà-cundiaa-nè mii-ní.

¹¹ Te cachí stná tutu mà: Icúmí ángel mà natnii ndahà-né mii-ní ñà-màsà màquìhi sahà-ní ni-iin yùù.

¹² Dandu nì cachi Jesús xì-sí:

—Cachí stná tutu ì: “Màsà quidá canúú-ndá ñà-có-cùnì Stoho-ndà Señor”.

¹³ Dandu na ní nsihì ñà-nì cunì-si dacà-siyâ, dandu nì nacoò chii-siyâ cuàhàn-si.

Nansa nì quesaha Jesús quidá-yá chuun ndiaha xí-yá ladu Galilea

14 Daaní, mànuhù-yá ladu Galilea, chitu-yá poder xi Espíritu Ìì xí Dios. Te nì xinitnùhu nèhivì sàhà-yá inicutu ladu yucán.

15 Te nì xìcanuu-ya nì nacàhin-ya nsidaa veheñùhu ñuu ladu yucán, dacuahá-yá nèhivì. Te nsidaa-né, nì ndenihi vaha-neyà.

Nansa nì quida nèhivì na ní nùhù Jesús ñuu-yà Nazaret

16-17 Dandu nì nasaa-yà ñuu Nazaret ndé nì sahnú-ya. Te na ní sàà quivì descansu, dandu nì sàhàn-yà veheñùhu yucán, vachi ducán nduú estilu xi-ya. Te nì ndacuiin-yà ini veheñùhu ma cuahàn-yà cahvi-ya (tutu ìì) cunini nèhivì mà. Te nì sàha iin nèhivì-yá tutu nì tiaa profeta Isaías nì sacahàn cuenta xi Dios sàhana. Dandu nì nacuna-ya tutu mà nì nanducu-yá iin lugar, te dohó cachí ndé nì ndacùhun-ya:

18 Fuerte inácaá Espíritu Ìì xí Dios ini anímè, vachi sàni sàha-ya yùhù chuun ìì cachitnùhi ñà-vaha ndiaha xi nécuàchì ndahví, daaní, vaxi stnái ñà-càhìn xì ana xíndoo tnùnsí ini, dandu cahnde ini-nè sàhámà. Te vaxi stnái cachitnùhi xì ana có-ndòó libre ñà-vàtùni caquee-ne libre quide; te nècuàchì cuaá, vátùni natùì stná nùù-né quide, xì nècuàchì yáha tnùndoho, vátùni càcu ndisa-ne nùámà quide.

19 Te vaxi stnái cachì xì nsidaa nèhivì (ñà-vitni nduú) meru tiempu nàcùndoo vaha-ne xì Stoho-ndà Señor.

20 Daaní, nì nacadi Jesús tutu mà, te nì naxiconihí-yáñà nùù tiàa xinúcuáchí yucán. Dandu nì

sàcòo-ya, te nsidaa nèhivì ndoó veheñùhu yucán, indéhe váha-neyà.

²¹ Dandu nì cachi-yà xì nsidaa-né:

—Vichi na meru nì inini-nsia palabra nì cahvi nùù-nsiá jaàn, ñà-sàni cuu ndisa nduá, (te quidé nacua cachá’).

²² Te nsidaa nèhivì yucán, nì ndenihi vâha-neyà, te nì ndulocó-nè, vâchi yâha ga ndiaha cáhàn-yà. Doco cachí stná-nè iin-ne xì inga-nè:

—¿Amádi dèhe José nduú nècuàchì yohó?

²³ Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Ádi cuáhàn-nsiá cachi-nsiá xì nacua cachí dichu: “Nú cuhí-nî, te nduu-ní doctor, dandu ¿índù chuun có-dàndúvâha-ní mii-ní?” Vâchi sàni xinitnùhu-nsia nansa nì quide milagru ñuu Capernaum, ñâyúcàndúá ádi cuáhàn-nsiá cachi-nsiá xì ñà-xiñùhù quida stnáì milagru mà ñuu-ndà yohó nacua nì quide yucán.

²⁴ Dandu nì cachi tu-ya:

—Ñà-ndáà nduá, nì-iin tiàa nì nihì chuun cáhàn cuenta xi Dios, có-quidáñúhú nècuàchì ñuu-nè mii-né.

²⁵ Doco cunini-nsia palabra ndàcuisì yohó: na ní sanduu tiempu xi Elías sànaha, te cóni cùnùn dàvì ùnì cuà dàva, dandu fuerte nì quixi tnama inicutu ñuu-ndà Israel yohó, te ndoó cuàhà nècuàchì ñahà nì xihì ì-xí ladu xi-nda,

²⁶⁻²⁷ doco ni-iin-ne cóni níhitàhvì-né sàà Elías vehe-ne. Còó, iin nècuàchì cuaán inga ñuu nani Sarepta yatni ñuu Sidón, divi nì nihitàhvì sàà nècuàchìmà vehe-xi. Daaní, stná tiempu xi profeta Eliseo, mate ndoó cuàhà ana cuhí cuèhè lepra ñuu-ndà Israel yohó, doco ni-iin-ne cóni

dándûvâha Eliseo-nè, cuisì iin nècuàchì inga ñuu Siria nani Naamán —nì cachi Jesús.

²⁸ Daaní, nsidaa nèhivì ndoó veheñùhu yucán, yáha ga nì caxidà ini-nè ñà-nì cachi-yà ducán.

²⁹ Ñàyùcàndùá, nì ndacuita nsihi-ne, nì tavà-néyà iladu ñuu mà. Te sàhà-ñá dìni yucù indúhá, ñàyùcàndùá nihí-néyà nì casaà ndé iá tahvì, cuàhàn-nè dandiachi-néyà nì cùí.

³⁰ Doco nì yàha uun-ya mahì nsidaa-né cuàhàn-yà.

Nansa nì tavà Jesús iin ñà-malu iná cáá ini iin tiàa

³¹ Dandú nì sàà-yà ñuu Capernaum iá ladu Galilea, te yucán nì dàcuahá-yá nèhivì sàhàn veheñùhu quivì descansu.

³² Te nècuàchìmà, nì ndulocó-nè sàhà ñà-ndùá dacuahá-yánè, vâchi chináhá-yà nahi ana cusáhnû.

³³ Te mahì nèhivì ndoó ini veheñùhu yucán nìsa àa iin tiàa iná cáá iin ñà-malu anima-xi. Te fuerte nì ndàhì ndee-né,

³⁴ cachí-nè:

—¡Nacoo-ní nsiùhù! ¿Ndíà cunduu-ní nsiùhù, Jesús de Nazaret? ¿A váxi-ní dandáñúhú-ní nsiùhù nduá? ¡Yùhù ináhí mii-ní! ¡Ana ì nì quixi nùù Dios nduu-ní!

³⁵ Dandu ní sadi Jesús nùá, cachí-yà:

—¡Màsà cáhùn, te quee cuahán! ¡Nacoo tiàa yohó!

Dandu indéhe nsidaa nèhivì yucán, te nì nàcasàn tiàa ma nì quida ñà-malu, te nì quee-sì cuàhàn-si, cónì dánâcuèhè-siné.

³⁶ Ñàyùcàndùá nì ndulocó sàstnùhù nèhivì ndoó yucán, cachí-nè iin-ne xì inga-nè:

—¡Yáha ga fuerte palabra xi nècuàchì yohó! Vàchi na dandacú iin ana nì nìhì chuun cahnú, ducán dandacú-né nùù ñà-malu, te fuerza queá cuàhàn.

³⁷ Ñàyùcàndùá, nì xitià razón sàhà-yá inicutu ladu yucán.

Nansa nì dándúvaha Jesús dido Simón Pedro

³⁸ Daaní, na sání quee-ya veheñuhu yucán, dandu cuàhàn-yà vehe Simón. Te yucán indúhu dido-ne ñahà; cuhí vaha-ne, fuerte quidá yòcò xì-né. Dandu nì sacundahví nèhivì yucán ñà-nì quidá-yá favor chindee-yá nècuàchìmà.

³⁹ Ñàyùcàndùá nì nacahnù ndee-ya ladu dìni-né, te nì dándacú-yá nùù yòcò mà ñà-nì cúcuàn luegu. Te divì ducán nì cuu. Vichi vichi nì ndacuiin nècuàchìmà nì quesaha-né nì xinucuachi-né nùù mii-yá xì compañeru-yà.

Nansa nì dándúvaha Jesús cuàhà gá nècuàchì cuhí

⁴⁰ Daaní, na ní quècahnu orá, dandu nì casaca cuàhà nèhivì nècuàchì cuhí xi-ne, nihí-né nècuàchìmà nì sàà nùù-yá, nsidanuu cuèhè ndohó-né, ñàyùcàndùá nì chitàndòó-yá ndahà-yá dìni iin iin-ne, te ducán nì canduvàha-ne.

⁴¹ Nùù cuàhà nècuàchì cuhí nì caquee stná ñà-malu, cána-sì, cachí-si xi-yá:

—Dèhemanì Dios nduu-ní.

Dandu nì sadi-yà nùù-sí, cónì sáha-ya càhàn gà-si, vachi ináhá-sî Cristu nì quixi nùù Dios nduú-yá.

Nansa nì càhàn Jesús sàhù inicutu ladu Galilea

⁴² Daaní, na ní tùinuù (inga quèvi), nì quee cuaán-yá cuàhàn-yà iin xaan ndé còò nèhivì. Te

nandúcu nèhivì-yá nì casaà-nè ndé iá-yà, te nì xicàn-nè ñà-màsà nácóó-yánè, te cùhùn-yà.

⁴³ Doco nì cachi-yà xì-né:

—Ndè cuàhà stná inga ñuu icúmî cùhìn cachtìnhì xì nèhivì razón ndiaha sàhà ñuhìví ì xì Dios, vàchi sàhà chuun jaàn nì techuún Yuamánì yùhù vaxì —nì cachi-yà.

⁴⁴ Ñàyùcàndùá, ducán nì xìcanuu-ya ladu Galilea nì nacàhin-ya iin iin veheñùhu, te nì càhàn-yà sàhù (xì nèhivì xínataca yucán).

5

Nansa nì cuu iin milagru nì tavà nèhivì xì Jesús cuàhà siaca

¹ Iin xichi nì nataca cuàhà sàstnùhù nèhivì (nùù-yá), te yáha ga ndutnúú-yá quidá-né, vàchi cuní-nè cunini-ne palabra xì Dios. Yuhù mar de Genesaret iín-yá;

² te nì xini-yà yucán itá ùì lancha (mahì tècuíí mà), doco sàni caquee stohò-nu, nacáté-né ñunù xì-né, vàchi tè-tává siaca xínduu-ne.

³ Ñàyùcàndùá, nì nana-ya nì quècahnu stná-yà ini iin lancha yucán, Simón nani stohò-nu. Dandu nì càhàn-yà xì nècuàchìmà áma dácûxíca tii gá-nènu cùhùn mahì tècuíí, te ducán nì quida-ne. Dandu nì sàcòo-ya ini lancha mà, te nì quesaha-yá nì dàcuàhá-yá nèhivì cuàhà mà.

⁴ Daaní, nì nsihi nì dàcuàhá-yánè, dandu nì cachi-yà xì Simón:

—Vichi dacaca-ní lancha xi-ní dècuèndè ndé chicá cunú ñuhú tècuíí, te danuú-nsiá ñunù xì-nsiá, te tñii-nsia siaca.

⁵ Doco nì cachi Simón xì-yá:

—Niùyacà sàni quidachuún-nsí, te còò ni-iin-sì nì níhì-nsí, Maestro. Doco vichi vátùni danuú tú-nsí ñunù xí-nsí nacua cachí-ní.

⁶ Daaní, na ní dàuúú tú-né ñunù xí-né, nì tùi cuàhà siaca, dècuèndè nì quesaha ndátà ñunù xí-né ñà-cuàhà guá-si.

⁷ Ñàyùcàndùá nì quida-ne seña nùù compañeru-nè ndoó inga lancha ñà-nì tnátuu stná nècuàchìmà chindee stná-nè. Doco na ní caquesaa-nè, nì chitu ndùì lancha mà puru siaca, sàmérù càhà-nu ni cuí.

⁸ Na ní xini Simón Pedro nì cuu ducán, dandu nì sàcuìn sísì-né nùù-yá, cachí-nè:

—Nacoo-ní yùhù, por favor, vàchi iin nèhivì cuáchi nduí, Señor mío —nì cachí-nè.

⁹ Vàchi mii-né xì nsidaa nècuàchì cutnáhâ xí-nè, yáha ga nì ndulocó-nè sàhà ñà-cuàhà guá siaca nì catavà-né.

¹⁰ Te ducán stná dèhe Zebedeo nani Jacobo xì Juan, cuàhà gá nì ndulocó stná-nè, vàchi iin-ni compañeru xínduu-ne xì Simón nùù chuun xi-ne. Dandu nì cachi Jesús xì Simón:

—Màsà yúhí-ní, vàchi quìvì nùù-xí màdì gá siaca tavà-ní; nèhivì icúmí-ní tavà-ní ñà-quee-ne (ichì malu).

¹¹ Ñàyùcàndùá, nì dàtnátuu-ne lancha xi-ne nùù ñuhù íchì, te nsidaa-né nì nacoo ì-né ñà-nduá icúmí-nè, te nì tenchicùn-nè mii-yá.

Nansa nì cuu nì dàndúvaha Jesús iin nèhivì ndoho-xi cuèhè lepra

¹² Daaní, nì cuu iin xichi íá-yà iin ñuu, te yucán íá stná iin tiàa ndoho-xi cuèhè lepra. Te nècuàchìmà, nì xini-nè yucán iín Jesús, ñàyùcàndùá nì sàcuìn

sìsì-né nùù-yá nì tutuyuhu-né nùù sàhà-yá, te nì xicàn tàhvi-né nùù-yá, cachí-nè:

—Señor mío, nú cuní-ní, vətùni dandúvaha-ní yùhù.

¹³ Dandu nì dácùhùn Jesús ndahà-yá dìnì-né, te nì cachi-yà:

—Juùn. Vichi duha ni ndúvaha-ní, cachí xì-ní.

Dandu na momentu nì cachi-yà ducán, nì quee cuèhè quida-xi-né.

¹⁴ Dandú nì sàcùnaha-né nùù-yá ñà-màsà cachí-nè xì nèhivì, cuisì-ní ni cùhùn-nè nùù dùtù dacuní-nè nècuàchìmà ìcà-né (ñà-sàni nduvàha-ne), dandu nacuaàha-ne promesa nùù Dios, vachi ducán cachí ley xi Moisés, te ducán cundaà stná ini nèhivì ñà-sàni nduvàha-ne.

¹⁵ Doco còò, vihi gá más nì xitià palabra sàhà-yá, te cuàhà gá nèhivì nì nachitu nùù-yá, cuní-nè cunini-ne cáhàn-yà, te cuní stná-nè nduvàha-ne sàhà cuèhè quida-xi-né.

¹⁶ Doco mii-ya, nìsa quecuaán-yá iladu ndé còò nèhivì, te yucán nì xicàn tàhvi-yá.

Nansa nì dandúvaha Jesús iin tiàa nì dàña ì cuerpu xi

¹⁷ Daaní, iin quivì iá-yà dacuahá-yá nèhivì. Te yucán ndoó stná nècuàchì fariseu xì stná nècuàchì ley xi veheñùhu; nduú-né nèhivì nì caquixi cuàhà ñuu ladu Galilea, xì stná ñuu cuachi ladu Judea xì stná ñuu Jerusalén. Te fuerte nì chindee Dios nì dandúvaha Jesús cuàhà nèhivì.

¹⁸ Daaní, yucán nì casaà gà stná itnii nèhivì nsida-xi iin camilla indúhu iin nècuàchì nì dàña ì cuerpu-xi. Te nandúcu nècuàchìmà nansa

dayáha-ne nècuàchì cuhí xi-ne ini vehe, te chin-duhù-né nècuàchìmà nùù-yá.

¹⁹ Doco cónì níhì-né nansa quida-ne ducán ñà-chitu guá nèhivì ndoó. Ñàyùcàndúá, nì canana-ne dìnivèhé, nì nacaní-nè teja, te nì dànùú-né camilla mà dècuèndè ndé iín Jesús mahì nèhivì mà.

²⁰ Te na ní xini-yà ñà-cuàhà guá xíxinindisá nècuàchìmà mii-yá, dandu nì cachi-yà xì nècuàchì cuhí mà:

—Mii-ní nècuàchì tiàa jaàn, xicáhnû inì sàhà cuàchi-ní.

²¹ Dandu nècuàchì ley xi veheñùhu, xì stná nècuàchì fariseu, nì quesaha-né nacání ini-nè, te cachí-nè entre mii-né: “¿Índù chuun cachí guá tè-yòhó ducán? Mà ndóo ini Dios sàhà palabra cachí-te, vàchi còò inga ana cui cuicahnú inì-xi sàhà-ndà, cuisì Dios”.

²²⁻²³ Doco Jesús, nì cundaà ini anima-yà ñà-ndúá nacání guá ini cada iin iin nècuàchìmà, ñàyùcàndúá nì cachi-yà xì-né:

—¿Índù chuun nacání ini-nsià ducán? Vichi cachi-nsià xí índù milagru nduú ñà-chicá ùhì quida-nda: a ñá-cachi uun-nda xì nècuàchì cuhí ñà-xicáhnû ini-ndà sàhà cuàchi-ne, te ò ñá-cachi-ndà xì-né ni ndácuíin-nè, te nacaca-ne.

²⁴ Pues yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhiví, cuàhìn quide iñàha ñà-cundaà ini-nsià ñà-ìcúmí ndise derechu cuicahnú inì sàhà cuàchi nèhivì ñuhiví.

Dandu nì cachi-yà xì nècuàchì cuhí mà:

—Vichi cachí xì-ní, ndacuiin-ní ndanihi-ní camilla xi-ní, te xuhun-ní vehe-ní.

25 Vichi vichi nì ndacuiin nècuàchì cuhí mà, indéhe nsidaa nèhivì yucán; te nì ndanihi-ne camilla xi-ne, mànuhù-né vehe-ne ndeníhí vaha-ne Dios.

26 Dandu yáha ga nì ndulocó nsidaa nèhivì mà, te nì ndenihi vaha stná-nè mii-yá, te yúhî stná-nè, cachí-nè:

—Mà cándísâ ini-ndà ñà-ndùá nì xini-ndà vichi.

Nansa nì cana Jesús iin nècuàchì dachíyàhvi nani Mateo Leví ñà-cunchicùn-nè mii-yá

27 Daaní, nì quee-ya cuàhàn-yà, te nì xini-yà iin nècuàchì dachíyàhvi renta nani Leví, iá-nè lugar ndé naquihín-né renta. Te nì cachi-yà xì-né:

—Nahà-ní cunchicùn-ní yùhù.

28 Dandu nì ndacuiin-nè nì nacao nsihi-ne nsidaámà, te cuàhàn stná-nè xì-yá.

29 Daaní, después nì quida-ne iin vicò cahnú vehe-ne ñà-cañúhu-né Jesús. Te yucán nì casaà stná cuàhà nècuàchì dachíyàhvi, xì cuàhà stná nèhivì úun, te ndoó nsidaa-né (xixí-né) yucán.

30 Doco nècuàchì ley xi veheñùhu xì stná nècuàchì fariseu, nì xitnùhu-ne nècuàchì dacuahá-yá, cachí-nè:

—¿Índù chuun cutnâhâ-nsiá xì nècuàchì dachíyàhvi jaàn xì stná dava ga nècuàchì cuáchi, te ndoó-nsiá xixí tàcá-nsià xì-né?

31 Dandu nì naxiconihí Jesús nùù nècuàchìmà, cachí-yà:

—Màdì nècuàchì ndáa vaha xiñuhu xi ana quidatatna xi-né. Còó; divi nècuàchì cuhí xiñuhu xi ana quidatatna xi-né.

³² Yùhù, màdì nèhivì nihnú ndàcuìsì inì-xi vaxi càhàn xí. Còó; nèhivì cuáchi vaxi nanduquí, áma naxicocuîin ini-nè sàhà cuàchi-ne.

Ndià disáhà-xí cónisá ínhî nècuàchì dacuahá Jesús na íá ì-yá ñuhìví yohó

³³ Daaní, nì cachi nèhivì xì-yá:

—Nècuàchì dacuahá Juan xì stná nècuàchì xídacuahá tè-fariseu, xí-inihî nsidaa-né ndoó dòcò-nè, te nacuatú cuáhà-né, doco nècuàchì dacuahá mii-ní, còó. Có-nàcòó-né ñà-ìtiácú-nè.

³⁴ Dandu nì cachi Jesús xì-né:

—Nècuàchì ndoó vicò nandàhà, ¿a cúí cunihî-né cundoo dòcò-nè nú ndoó-né cutnàhâ-né xì noviu? Còó.

³⁵ Doco vaxi iin quivì mà cóó gá noviu nùè-né, dandísá, tiempu yucán icúmí-nè cunihî-né cundoo dòcò-nè.

Iin ejemplu nì nacani Jesús sàhà-ñá cundaà ini-ndà ùhì dàcàstnàhá ley saa xì estilu sànahà

³⁶ Dandu nì nacani stná-yà xì-né inga ejemplu, cachí-yà:

—Sìcoto saa, mà ndátá-ndáñâ quee iin pedazu tii ñà-nacàhmá-ndà ñà-tùhú. Nú ducán ni quida-nda, ñà-sàni ndàtà sìcoto saa nduá, te ni mà ndúdává stná pedazu saa ma xi sìcoto tùhú, vaxi nàhà-ñà.

³⁷ Stná vinu, nú vinu saa nduá, dandu mà dáquêe nèhivì-ñá ini itni iin tuhú, vaxi nú ducán, cahnsià quida vinu saa ma, te ndàtà-ñá, dandu cuitià vinu mà, te cuchicuéhè stná itni iin mà.

³⁸ Ñàyùcàndùá, nú vinu saa nduá, dandu itni iin sàà chívaha nèhivì-ñá, te còò ni-íñàha cuu xán, te ni stná itni mà.

³⁹ Iin tiàa tùha coho vinu tuhú, có-cùní-te vinu saa, vèchi cachí-te: “Ñà-tùhú chicá vaha”.

6

Nansa nì xitnùhu nèhivì Jesús iin quivì descansu

¹ Daaní, iin quivì descansu nì yàha Jesús mahì iin itu. Te nì quesaha nècuàchì dacuahá-yá sáhnù-nè sìcàyòcò trigu mà, te dacóyo-ne nùniá ini ndahà-né, te saxí-néa.

² Doco nì cacachi nècuàchì fariseu xì-yá:

—¿Índù chuun quidá-nsiá iin chuun có-sâha ley xi-nda quida-nda quivì descansu?

³ Dandu nì naxiconihí Jesús nùù-né, cachí-yà:

—¿A cónì cãhví-nsiá (nùù tutu ì) ndé cachá nansa nì quida David sàhana quivì nì xihì cuàhà-né doco, mii-né xì stná compañeru-nè?

⁴ Ndè ini veheñùhu xi Dios nì quìhvi-ne, nì tnii-ne dità vídì ì iá nùù Dios, te nì xixi-neà, dècuèndè compañeru-nè nì sàha stná-nè, mate còò permisù cuxi-nda dità mà, cuisì dùtù xixi xi ñà-yúcán.

⁵ Te nì cachi stná-yà xì-né:

—Yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhivì, dandacú stná sàhà nansa quida nèhivì quivì descansu.

Nansa nì nduvàha iin nèhivì nì ìchì iin ndahà-xì

⁶ Daaní, inga quivì descansu nì quìhvi-ya ini veheñùhu, te nì dàcuahá-yá nèhivì; te yúcán iá stná iin tiàa sàni ìchì ndahà cuàhá-xì.

⁷ Te yúcán xíndoo stná nècuàchì fariseu xì stná nècuàchì ley xi veheñùhu, xínàní-nè mii-yá, a

cuáhàn-yà dandúvàha-ya tiàa ma, mate quivì descansu nduá, vàchi nú ducán, dandu nihì ndèè-né daquéé cuàchi-ne dìquì-yá cahan-né.

⁸ Doco mii-yá, ináhá-yâ nansa nacání ini-nè. Ñâyùcàndüá, nì cachi-yà xì tiàa nì ìchì iin ndahà-ximà:

—Ndacuiin-ní, cuiin-ní mahì nèhivì yohó.

Te ducán nì quida nècuàchìmà.

⁹ Dandu nì cachi Jesús xì nsidaa-né:

—Yùhù cuní cachi-nsià xì nansa ndíá ìcà-ndà quida-nda quivì descansu. ¿Amádi chicá iá vàha quida-nda ñà-íá viì, te màdíá ñà-có-íá vàha? ¿Amádi chicá nsiha dacácu-nda nèhivì quivì mà, te màdíá cahni stnàhà-ndà?

¹⁰ Dandu nì xiconúù-yá nùù nsidaa-né, te nì cachi-yà xì tiàa ma:

Chitanini-ní ndahà-ní.

Te ducán nì quida-ne, te nì nduvàha dahuan.

¹¹ Dandu nècuàchì nì xitnùhu yucán, yáha ga nì caxidà ini-nè, te nì candatnuhu-né índù modo cadi-nè nùù Jesús.

Nansa nani ùxìn ùì nèhivì nì cana Jesús ñà-dacuahá-yánè

¹² Daaní, quivì yucán nì quecuaán-yá cuáhàn-yà yucù, te niüyacà nì ìa-ya yucán cáhàn-yà xì Dios.

¹³ Na ní tùinuù nì cana-ya nèhivì dacuahá-yá, te nì nacàxin-ya ùxìn ùì-nè; nècuàchì apóstol cucumi chuun nùù-yá cunduu-ne nì cachi-yà xì-né.

¹⁴ Iin nècuàchìmà nani Simón, doco Pedro nì dàcúnání-yânè; daaní, inga-nè nani Andrés, divi ñani Pedro; te iá stná Jacobo, xì Juan, xì Felipe, xì Bartolomé,

¹⁵ xì Mateo, xì Tomás, xì Jacobo nduú dèhe Alfeo, xì stná inga Simón. El Celador cachí stná-nè xì Simón mà.

¹⁶ Daaní, iá stná ñani Jacobo nani Judas, xì stná Judas Iscariote, divi tiàa icúmí cahin xì-yá.

Nansa ni chinaha Jesús cuàhà nèhivì; te ni dánduvàha stná-yà nècuàchì cuhí xi-ne

¹⁷ Daaní, ni nuu-ya dècuèndè iin xaan ndé chicá ndàà, te ni nataca nsidaa nècuàchì dacuahá-yá nùù-yá, mii-né xì cuàhà gá stná nèhivì, xínduu-ne nèhivì ladu Judea, xì nèhivì ñuu Jerusalén, xì nèhivì ñuu Tiro xì ñuu Sidón ndoó yuhù mar. Pues nsidaa nèhivì mà, ni casaà-nè yucán, cuní-nè cunini-ne càhàn-yà, te cuní stná-nè nduvàha nècuàchì cuhí xi-ne.

¹⁸ Stná nèhivì xíndoho quidá ñà-malu, ni canduvàha stná nsidaa-né ni quida-ya.

¹⁹ Te nsidaa nèhivì cuàhà mà, cuní-nè dùcùn ndahà-né icà-yá, te nduvàha-ne, vàchi fuerte iá milagru xi-ya, vètùni dánduvàha nsihi-yanè.

Nansa quida-nda, te cundoo-nda contentu ñuhivì

²⁰ Daaní, ni indehè-yá nsidaa nèhivì xínchicùn xì-yá ndoó yucán, te ni cachi-yà:

—Nansicáhán mii-nsiá nècuàchì ndahví, vàchi sàni nìhìtáhvi-nsiá ñuhivì ù xí Dios.

²¹ 'Nansicáhán mii-nsiá nècuàchì xíhì doco vichi, vàchi icúmí-nsiâ sàà-nsià ndenuu ini-nsià.

'Nansicáhán mii-nsiá nècuàchì sacú, (te ndoó-nsiá tnùnsí ini) vichi, vàchi icúmí-nsiâ sàà-nsià cudì cuàhà ini-nsià.

²² 'Nansicáhán stná-nsià na cahíhì ini nèhivì-nsiá, te nacóó dahuun-ne mii-nsiá, te ò

cánàhá-nè daquéé cuàchi-ne dìquì-nsiá sàhà yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhivì.

²³ Quivì cuu xi-nsiá ducán, dandu contenu ni cúndóó-nsiá, te cudìi ini-nsiá, vàchi iin ñà-vàha cahnú cucumi-nsiá ndè gloria. Te nú quidá quini nèhivì xì-nsiá vichi, dandu nsinuu inì-nsia ñà-divi ducán nìsa quida stná xì-né xì nècuàchì nìsa cahàn cuenta xi Dios sàhana.

²⁴ 'Doco mii-nsiá nècuàchì cuicà, ñdahví-nsiá! vàchi mate iin vida vaha icúmí-nsiá vichi, doco después mà níhì gá-nsiá ni-iñàha.

²⁵ 'Te ñdahví stná mii-nsiá nècuàchì xixí tnaha guá vichi! vàchi icúmí sàà iin quivì tnaha inì-nsia. Te mii-nsiá nècuàchì cudìi guá inì-xi sàhà vida-xi vichi, icúmí-nsiá cundoo-nsia tnùnsí ini, te cuhuun ga inì-nsia.

²⁶ 'Te ñdahví stná mii-nsiá nú ndeníhí vaha nsi-danicuú nèhivì mii-nsiá! vàchi divi ducán nìsa quida stná yohòtéhè nèhivì vichi, nìsa ndenihi vaha stná nsidaa-né tètñhù cachí cáhàn cuenta xi Dios.

Ndiá icà-ndà cuu stnahá ini-ndà sàhà-ndà

²⁷ 'Yùhù cachí xì nsidaa mii-nsiá nècuàchì iníni vichi, xiñuhu-ñá cuu inì-nsia sàhà nèhivì xiní ùhì xì-nsiá, te obra vaha quida stná-nsiá sàhà ana cahíchì ini xì-nsiá.

²⁸ Te cáhàn vii stná-nsiá xì nèhivì xicàn chihán dìquì-nsiá; te càn tàhvì stná-nsiá nùù Dios sàhà nèhivì quidá quini xi-nsiá.

²⁹ Te nú ni caní iin tiàa iin ladu nùù-nsiá, dandu danácuicó stná-nsiá inga ladu nùù-nsiá; te nú candiáá iin tiàa sacú ndixí-nsiá, te cuní stná-te candiáa-tè dùhnù-nsiá, dandu màsà cuídáhán-nsiáñà nùù-té.

³⁰ Nsidaa ana xícàn iñàha nùù-nsiá, cuàha-nsia nècuàchìmà, te nú ni cándiáá-né iñàha xi-nsia, màsà nándácàn gà-nsiañà.

³¹ Nacua cuní mii-nsiá quida nèhivì xì-nsiá, divi ducán xiñuhu quida stná mii-nsiá xì-né.

³² Vàchi nú cuisì nèhivì cuú inì-xì sàhà-ndà cuú stná ini-ndà sàhà-xí, dandu mà cuáha Dios premiù sàhájàn, vachi ducán quidá stná ndéni nèhivì cuáchi nì cui, cuú ini-nè sàhà nècuàchì cuú inì-xì sàhà mii-né.

³³ Te nú cuisì quida-nda obra xì nèhivì quidá stná obra xì-ndà, dandu mà cuáha Dios premiù sàhájàn, vachi divi ducán xíquida stná ndéni nècuàchì cuáchi nì cui.

³⁴ Te nú cuisì sáha too-nda dìhùn nùù nèhivì ndiatu-nda danáà xì nùù-ndà, dandu mà cuáha Dios premiù sàhájàn, vachi ndè stná nèhivì cuáchi, ducán xíquida stná-nè, sáha toó stnahá stná-nè dìhùn, te naquíhín tú-nèà.

³⁵ Ñàyùcàndüá, (cachí xì-nsiá), xiñuhu-ñá cuu ini-nsià sàhà nèhivì xiní ùhì xì-nsiá, te quida stná-nsià obra xì-né, te cuàha toó stná-nsiànè iñàha, te màsà cúníhnú ini-nsià naquihín-nsia dìhùn mà, dandu cahnú coo premiù xi-nsia, te cunduu ndisa-nsia dèhe Yua-nda Dios iá dìquì-xí ansivi, vachi mii-yá, quidá stná-yà favor xì nèhivì mà túha naquimanì xì-yá, xì stná nèhivì malu.

³⁶ Ñàyùcàndüá, nacua cuhí ini Yuandiaha-nsiá nsidaa nèhivì, divi ducán ndiá ìcà stná mii-nsiá quida-nsia, cuhi stná ini-nsià nsidaa nèhivì.

³⁷ Màsà dácuídâ cuàchi tnahá-nsiá, dandú mà dácuídâ cuàchi stná Dios mii-nsiá. Màsà dáquêe cuàchi stnahá-nsiá dìquì-nsiá, dandu mà dáquêe

cuàchi stná Dios dìquì mii-nsiá. Te cuicahnú stnahá stná ini-nsià sàhà-nsiá, dandu cuicahnú stná ini mii-yá sàhà-nsiá.

³⁸ Nú dacútâhvi stnahá-nsiá ñàha, dandu icúmí stná-nsià ñhítâhvi-nsiá (nùù mii-yá), te ñà-nduá cuàha-yansià cundua na ian xiin-nda nùnì, te itácùha viì medida mà, ndè quidíníhni-teá ñà-quèè tnuà, te sádi vâha-teá, dècuèndè chiyódo gá stná-teá nùù-ndà. Pues, ducán iá stná na ñhítâhvi-nsiá nùù mii-yá. Vâchi divi vara chitácùhá-nsià icúmí stná-nsià nacuitacùhá-nsià.

³⁹ Dandu nì nacani-ya xì-né iin ejemplu, te dohó nì cachi-yà:

—Nècuàchì cuaá, ¿a vátùni dacúndéhe stnahá-né ichì? ¿Amádi dácôyo nihni stnahá-né ini xìchi?

⁴⁰ Cunaha-nsiá, ni-iin tiàa làcà dâcuàhá nùù iin maestru, màdiá chicá ndiaá-nè nùù maestru xi-ne mà. Còó. Doco nú sàni nsihi nì cutùha vâha-ne, dandísá, nahi maestru-mà cunduu stná-nè.

⁴¹ Màsà (cuítñuhu tnahá-nsiá), vâchi nú jaan, dandu queámà na ian nandúcu iin tiàa iin xèhè tii inácáá nduchìnúù ñanìtnaha-ne. Doco ini nduchìnúù mii-né inácáá stná iin ñà-chicá cahnú na iin sì-ndùhú yutnù, te có-quihín casu-nè.

⁴² Màsà (cuítñuhu tnahá-nsiá, cachí), vâchi ducán queámà na ian cachí iin-nsia xì iin ñanìtnaha-nsia: “Nacoo-ní yùhù tavì xèhè tii inácáá dacúcuíin nduchìnúù-ní”. Doco nècuàchì cachí ducán, dananí uun-ne ndiaá ndisa-ne, vâchi inácáá stná iin ñà-càhnú nduchìnúù mii-né, te có-quihín casu-nè. Dihna xiñuhu tavà-né ñà-jaàn nùù mii-né, dandu vátùni cutù viì nùù-né ñà-tavà-né xèhè tii inácáá nduchìnúù ñanìtnaha-nemà.

Nansa nacuni-ndà ana nduú nèhivì vàha, te ana nduú nèhivì malu

⁴³ 'Nú iá vaha iin yutnù fruta, mà cuáha-nù fruta chicuéhè. Te iin yutnù iá cuèhè-xi, mà cuáha stná-nu fruta vaha.

⁴⁴ Vàchi sàhà fruta-numa cundáà ini-ndà, a yútnu vaha nduú-nu, ò á coó. Na iin yutnù iñù, de por sí, có-càná sì-higu nùu-nú. Stná sì-uva, mà cuídá-ndá quisi mà nùu iin nducu yòhò iñù.

⁴⁵ (Te ducán iá stná xì mii-nsiá.) Iin nècuàchì vaha, cuàhà ñà-vaha ñuhú ini anima-nè; te ñàyùcànduá, divi palabra vaha ma nduá cachí-nè. Doco iin nècuàchì malu, cuàhà ñà-chìcuéhè ñuhú ini anima-nè, ñàyùcànduá ñà-chìcuéhè nduá cachí stná-nè. Vàchi ñà-ñuhú chitu ini anima-ndà, divi nduá cáhàn-ndà sàhà-xí.

Ejemplu sàhà ùi vehe

⁴⁶ 'Mii-nsiá, “Stoho-nsì Señor” cachí-nsià xì, doco ¿índù chuun có-càhvì-nsiá ñà-nduá cachí xì-nsiá?

⁴⁷⁻⁴⁸ Vichi cuàhìn nacani xì-nsiá sàhà nèhivì quíhvi ichì yùhù, te iníní víi-né palabra xi, quidá-néà cumplir. Nècuàchì xíquida ducán, queámà na ian nì quida iin tiàa na ní quidayucun-nè vehe-ne, cunú nì sate-ne ndè nì natùì cavà, dandu nì chicao-nè cimientu xan. Daaní, después nì quixi tēñuhu cuáhà, nì xinu-tè nì dùcùn-te ndè ìcà vehe ma, doco cóni nduá, vachi nùu cavà indúhá.

⁴⁹ 'Doco nèhivì iníní uun xi ñà-nduá cachí, te có-quíhín casu-nè sàhà-ñá, ducán cuu stná xì-né na ian nì quida inga tiàa, nì quidayucun-nè vehe-ne nùu ñuhù ùún, còò cimientu xan. Dandu nì xinu stná tēñuhu nì dùcùn-te ndè ìcà vehe ma, te

vichi vichi nì ndua iá; nì chàmà dahuan — nì cachi Jesús.

7

Nansa nì dándúvaha Jesús iin tiàa quidáchúûn nùù iin capitán

¹ Daaní, nì nsihi nì càhàn-yà nì inini nsidaa nèhivì yucán, dandu cuàhàn-yà ñuu Capernaum.

² Te yucan iá iin tiàa nduú capitán dandacú, te icúmí-nê iin mozo màni cuáhà nùù-né, doco sàni quicuehè nècuàchìmà, meru cucáhví-nè.

³ Ñàyùcàndùá, na ní xinitnùhu capitán mà sàhà-yá, dandu nì cana-ne itnii nècuàchì sahnú dandacú nùù nècuàchì raza Judea, te nì techuún-né nècuàchìmà ñà-cùhùn-nè cuacun-dahví-nè nùù-yá ñà-quixi-ya dándúvaha-ya mozo mà.

⁴ Ñàyùcàndùá, nì casaà nècuàchì sàhnùmà nùù-yá, te nì casacundahví-nè nùù-yá, cachí-nè:

—Quida sacù-ní favor xì capitán mà, vachi vaha ndisa ini-nè.

⁵ Cuú ini-nè sàhà nèhivì raza-ndà. Te nì chindee stná-nè nì cuyucun iin veheñùhu xi-nsi.

⁶ Daaní, nì sacatnahá-yá xì nècuàchìmà cuàhàn-yà. Te na sá-ítúú-yá sàà-yà vehe capitán mà, dandu vaxi iin ùi amigo xi-ne, nihí-né razón xi nècuàchìmà vaxi nùù-yá, te dohó cachá:

—Señor mío, màsà dándóhò gà-ní mii-ní sàhí, vachi có-nâtùì yàha-ní vehi.

⁷ Ni có-nâtùì stnàì tnàtui ndé iá mii-ní. Cuisì icúmí-ní cachí-ní, dandu nduvàha mozo xi.

⁸ (Ináhí), vachi iá inga nèhivì dandacú nùù yùhù, te yùhù dandacú stnàì nùù tè-xínduu soldadu xi; te

nú cachí xì iin-tè: “¡Cuahán!” dandu cùhùn-te; te ò nú cachí xì ingà-te: “¡Naha!” dandu quidá stná-teá; te ò nú cachí xì mozo xi: “Dohó quido”, dandu quidá stná-teá. Ducán cachí razón xì capitán mà.

⁹ Na ní nsihi nì inini Jesús razón mà, dandu nì ndulocó-yà sàhà nècuàchìmà, te nì nacuico-yá yàtà-yá nì indehè-yá nècuàchì nchícùn mà, te nì cachi-yà xì-né:

—Cunaha-nsiá, có-xinî ni-iin nèhivì raza-ndà Israel xiníndísâ vâha guá nahi capitán yohó.

¹⁰ Dandu amigo xi capitán mà, mànuhù-né vehe nècuàchìmà, te nì xini-nè sàni nduvàha mozo cuhí mà.

Nansa nì dãnátíacú Jesús dèhe iin nècuàchì cuaán

¹¹ Daaní, nì yàha iin tiempu, te cuàhàn-yà inga ñuu nani Naín, te cuàhà nècuàchì dacuahá-yá xínchicùn xì-yá, te cuàhà stná nèhivì dava ga.

¹² Te sà-itúú-yá sàà-yà yehè cahnú ndé quíhvi-nda ñuu mà, te nì xini-yà yucán vâxi nèhivì xínsida xi iin nsii. Vâxi stná dihi nsii ma, cutnáhâ-né xì cuàhà nèhivì. Sàni xihì stná ì nècuàchì ñahà mà, te mindaa dèhe-ne nduú nsii cuàhàn cundùxin vichi.

¹³ Doco na ní xini Stoho-ndà Señor nècuàchìmà, nì cuhi ini-yànè, te nì cachi-yà xì-né:

—Màsà cuácú gà-ní.

¹⁴ Dandu nì tnàtuu-ya nùu caja mà, te nì chi-tuu-ya dìndàhá-yà ìcà-nú. Ñâyùcàndùá, nì cu-cuìta tiàa xínsida xi-nú. Dandu nì cachi-yà xì nsii ma:

—Ndacuiìn-ní, cachí xì-ní, xu.

¹⁵ Dandu nsii ma, nì ndacòo-ne nì quesaha-né nì nacahàn-nè. Dandu nì cachi Jesús xì dihi-né:

—Yohó iá dèhe-ní.

¹⁶ Dandu nì cayùhí nsidaa nèhivì mà, te nì candenihi vaha-ne Dios, cachí-nè:

—Vichi ndisa, yohó sàni ndecunu ana vaxi cáhàn razón ndiaha xí Dios, te cuàhà sàstnùhù ñà-ndùá quidá-yá.

Te dava ga-nè xícachi stná-nè:

—Sàni indehè ndahví Dios ndohó tè-nduú nèhivì xí-yá.

¹⁷ Ñàyùcàndùá, nì xitià palabra sàhà Jesús inicutu ladu Judea yucán, xì inicutu stná ñuu chicá xica.

Nansa nì naxiconihí Jesús nùu nèhivì nì techuún Juan Bautista nì quixi nùu-yá

¹⁸ Daaní, nècuàchì dacuahá Juan, nì nacani-ne xì nècuàchìmà nsidaa ñà-ndùá quidá Jesús.

¹⁹ Ñàyùcàndùá, nì cana Juan mà ùi tiàa dacuahá-né, te nì techuún-né nècuàchìmà ñà-cùhùn-nè nùu-yá ndàcàtnùhù-né nùu-yá a ndísá mii-yá nduú ana ndiaha icúmí quesaa, te ò inga ana vaxi cundiatu-ne.

²⁰ Ñàyùcàndùá, cuàhàn nècuàchìmà ndé iá-yà, te nì cachi-nè xí-yá:

—Juan Bautista nì techuun-xi-nsí vaxi-nsi yohó ñà-ndàcàtnùhù-nsí nùu-ní, ¿a divi mii-ni nduú ndisa ana ndiaha icúmí quesaa, te ò inga ana vaxi cundiatu-nsi?

²¹ Daaní, divi hora xíndoo nècuàchìmà yucán nì dándúvaha-ya cuàhà nècuàchì cuhí. Te nì nduvàha stná cuàhà nècuàchì ñuhú ñà-malu inì-xi, xì cuàhà stná nècuàchì cuaá nì dånátùì-ya nùu-xí.

²² Dandu nì cachi-yà xì tiàa nì caquesaa mà:

—Cuahán-nsià cachitnùhu-nsia xì Juan sàhà ñà-nduá nì xinì-nsia yohó, xì ñà-nduá nì inini-nsia, te cachi-nsià xì-né nansa nì cuu nì natùinuù nècuàchì cuaá, te nì nacaca stná nècuàchì xicácuéhè, te nì nduvàha stná nècuàchì ndohó cuéhè lepra, te nì nihì stná nècuàchì dòhò nì natiacu tùtnù-né; stná nèhivì nì xihì, nì natiacu stná-nè. Te nècuàchì ndahví, sàni nihítáhvi stná-nè cunini-ne razón ndiaha xí Dios.

²³ Ñàyùcànduá, nú cudî ini nèhivì modo xi, dandu contentu ni cúndóó-né —nì cachi-yà.

²⁴ Daaní, na sàmànuhù nèhivì nì caquixi nùù Juan mà, dandu nì càhàn-yà xì nèhivì cuáhà ndoó yucán; dohó nì cachi-yà xì-né sàhà Juan:

—Na ní caquee-nsia ñuu-nsià cuáhàn-nsià yucù cundehè-nsiá Juan, ¿a cuáhàn-nsià cundehè-nsiá iin nèhivì (tùha dàma dìni-xí) na iin yutnù ndóyo quidá tàchì? (Còó.)

²⁵ Te nú coó, dandu ¿nansa iá-nè cahan-nsiá? ¿A iin nèhivì ndixí vico nduú-né cahan-nsiá? Còó, vàchi nèhivì ndixí vico, te xíndoo-ne vicò nsìquívì, puru vehe rey xíndoo-ne.

²⁶ Pues nú màdì ducán, dandu ¿nansa iá nècuàchì cuáhàn-nsià cundehè-nsiá? ¿A iin profeta càhàn cuenta xi Dios nduú-né? Pues jaan. Doco màdì cuisì profeta nduú-né, chicá más ndiaá-nè,

²⁷ vàchi divi nècuàchìmà càhàn tutu ì sàhà-xí ndé cachí Dios:

Cuàhìn techuín iin tiàa cùhùn, te dihna-ne yàha-ne càhàn-nè xì nèhivì ñà-nduú razón xi, te ducán nsida viì nècuàchìmà anima-nè, na ian nduvì iin ichì, dandu después yàha stná mii-ní (Cristu), cachí Dios nùù tutu ì mà.

28 'Te yùhù, cachí` xì-nsiá, nùù nsidaa nèhivì nì tùinuù ñuhiví, còò inga profeta chicá nì quida ndiaha nùù Juan Bautista. Còò ana inga ndudává xí-nê. Doco cachí stnàì xì-nsiá, chicá ndiaha coo xì ana cuàhàn cuni tiempu cusahnú Dios ñuhiví yohó, mate nèhivì ùún nduú-né —nì cachi Jesús.

29 Daaní, nècuàchì dachíyàhvi, xì nsidaa stná nèhivì, nì naquimanì-né Dios sàhà ñà-nduá nì cachi-yà, vèchi cuàhà-né sàni quida ìì Juan-nè.

30 Doco nècuàchì fariseu xì nècuàchì ley xi veheñuhu, nì cahíchì ini-nè palabra nì cachi Dios sàhà-né, vèchi cóni sàha-ne cuhì-né quida Juan.

31-32 Daaní, nì cachi tu Stoho-ndà Señor:

—Cuàhìn cachì xì-nsiá nansa quidá nèhivì tiempu vichì. Dohó quidá-né na quidá ñà-cuati ndoó idádiquí ini iin ñuu, dava caná xì tnaha, cachá': "Siví-nsí, doco nsiohó, có-itásáhá-ndà; daaní, xitó tàsì-nsí, doco nsiohó, có-sàcù-ndá".

33 (Te ducán iá sàhà Juan Bautista xì yùhù), vèchi nì quixi Juan mà, nìsa ìa-ne yohó, cóni sàxíxí-né comida vaha, nì cóni sàxíhí stná-nè (vinu); ñàyùcànduá, nì cachì-nsia sàhà-né: "(Tè-loco nduú-te), ádi sàni cundee ñà-malu nùù-té".

34 Daaní, nì quesaa stná yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhiví, te tùha stnàì cuxi comida vaha, te xihí stnàì (vinu), doco cachí-nsià sàhí ñà-yáha ga ndadí, te cachí stná-nsià ñà-tùhe coho cuahí, dècuèndè iá vaha stnàì xì nècuàchì dachíyàhvi, xì stná nsidaa gá nèhivì cuáchi, cachí-nsià.

35 Doco cunaha-nsiá, nú ndisa ñà-nchìchí ndiaha nduá quidé, te xiní stná inga ana quidá stná ducán, dandu quidáñúhú stná-nè yùhù.

Nansa nì quida Jesús na íá-yà vehe iin nècuàchì fariseu nani Simón

³⁶ Daaní, nì cànà-yá cùhùn-yà vehe iin nècuàchì fariseu ñà-cutnahá-yá xì-né cuxi-ne xì-yá. (Ñàyùcàndùá, cuàhàn-yà yucán), te nì yàha-ya ini vehe nì sàcòo-ya.

³⁷ Te ñuu yucán íá iin nècuàchì ñahà có-quidá sahnú. Te nì xinitnùhu nècuàchìmà sà-cuàhàn Jesús vehe nècuàchì fariseu-mà cuxi-ya. Ñàyùcàndùá nì tnii-ne iin quidi tii nì cuyucun yùù finu nani alabastro; ñuhú tàtnà tnàmì quidi ma,

³⁸ te nihí-nèa cuàhàn ndé íá-yà. Te nì sàcuìn-nè yàtà-yá yatni nùù sàhà-yá, te sacú cuáhà-né. Te nduténúù-némà nì dándàxín-né sàhà-yá, dandu nì nsida íchí-nèa xì ididínì-né. Nì tutuyuhu stná-nè sàhà-yá, te nì dàcánúú-né ñà-tnami ma icà sàhà-yá.

³⁹ Doco nècuàchì fariseu nì cana xi-yá mà, inì-ni mii-né nì nacani ini-nè, cachí-nè: “Nú ndisa iin nèhivì vaxi cuenta xi Dios nduú Jesús, dandu mà úhì cundaà ini-nè sàhà nècuàchì ñahà tnií xi (sàhà-né) ñà-nduú nècuàchìmà iin nèhivì cuáchi”. Ducán nì nacani ini nècuàchì fariseu mà.

⁴⁰ Doco Jesús, nì cachi-yà xì-né:

—Íá ñà-nduá cuní cachì xì-ní, Simón.

—Juùn, Maestro, cachì-ní xí —nì cachi Simón mà.

⁴¹ Dandu nì cachi-yà:

—Nì sandoo ùì tiàa, te nduì-nè, xí-inihica-né dìhùn nùù inga iin tiàa. Iin nècuàchìmà, iníhíca-né ùhùn cientu pesu, te inga-nè, cutu ùì dico ùxìn pesu iníhíca-né.

42 Doco ni-iin-ne, còò ni-iñàha icúmí-nê ñà-danáa-né. Ñàyùcàndùá, tiàa iníhíca-nê nùù-ximà, nì dándùtù-né cuenta xi ndúi nècuàchìmà. Ñàyùcàndùá, vichi cachì-ní xí, ¿índù tiàa ma chicá cuàhàn cuu inì-xi sàhà nècuàchìmà cahan-ní?

43 Dandu nì cachi Simón mà:

—Yùhù tuxí inì, nècuàchì chicá nì sanihica cuàhà mà, divi cunduu ana chicá cuú inì-xi sàhà nècuàchìmà.

Dandu cachí Jesús xì-né:

—Sàni cachi vaha-ní.

44 Dandu nì ndacoto-ya yàtà-yá ndé iá nècuàchì ñahà mà, te nì cachi-yà xì Simón mà:

—¿A xini-nî nècuàchì ñahà yohó? Na ní quesai, te nì quìhvi vehe-ní, còò tècuí nì chindánuu-ní ñà-ndoo sàhí; doco nècuàchì yohó, ndutènúú-né nì dándàxín-né sàhí, te nì nsida ìchí-nèa xì ididíni-né.

45 Te mii-ní, cóni tütúyúhú-nî yùhù na ní casàhú-nî xí, doco nècuàchì yohó, dècuèndè hora nì quesai, có-nàcòó-né ñà-tütúyúhú-nê sàhí.

46 Te mii-ní, cóni (quidáñúhú-nî yùhù) ñà-dacánúú-nî aceite díní. Doco nècuàchì yohó, tàtnà tnàmì sàni dácánúú-nê sàhí.

47 Ñàyùcàndùá, mate cuàhà cuàchi-ne iá, doco ñà-sàni nìhì-né perdón sàhámà nduá, (náhà xicà), vachi cuàhà gá cuú ini-nè (sàhí). Doco nú iyuhu cuàchi iá sàni nìhì nèhivì perdón sàhà-xí, dandu chicá iyuhu cuú ini-nè (sàhí).

48 Dandu nì cachi-yà xì nècuàchì ñahà mà:

—Sàni xicahnú inì sàhà cuàchi-ní.

49 Doco nèhivì dava ga ndoó xixí xi-yá yucán, nì nacani ini-nè, cachí-né (entre mii-né):

—¡Có-nduá ducán cachi Jesús ñà-jaàn, vàchi mà cúí cuicahnú ini-nè sàhà cuàchi-nda!

⁵⁰ Doco Jesús, nì cachi-yà xì nècuàchì ñahà mà:

—Sànì càcu-ní ñà-nì xinindisa-ní. Vàtùni cùhùn-ní, te contentu nì coo-ní.

8

Nansa nani itnii nècuàchì ñahà nì chindee xi Jesús

¹ Daaní, nì quihin-ya ichì cuàhàn-yà nì nacàhin-ya ñuu nahnú te ñuu cuati, cáhàn-yà sàhù, cachítnùhu-ya xì nèhivì ñà-nduú razón ndiaha sàhà ñuhivì ìì xí Dios. Te cutnàhâ stná-yà xì nsì-úxìn ùì nècuàchì dacuahá-yá,

² xì dava stná nècuàchì ñahà nì dándúvaha-ya. Dava-ne, nìsa ñuhu ñà-malu ini-nè, te dava ga-nè, cuèhè nì sandoho-ne, doco nì dándúvaha-ya nsidaa-né. Iin nècuàchì ñahà mà nani María Magdalena. Ùsà ñà-malu nì tavà-yà nùù-né.

³ Te inga-nè nani Juana, ñahàdihí Chuza, iin nècuàchì dandacú nùù biene xi rey Herodes. Te inga nècuàchì ñahà mà nani Susana, te cuàhà gá stná nècuàchì ñahà dava ga cutnàhâ xí-yâ cuàhàn-nè, chindéé-nêyà, te quidá stná-nè cooperar.

Ejemplu sàhà iin nècuàchì xitú

⁴ Daaní, nì quesaa cuàhà nèhivì nì caquixi iin iin ñuu, nì nataca-nè nùù-yá. Te nì càhàn-yà xì-né, nì nacani-ya xì-né iin historia nduú ejemplu. Te dohó nì cachi-yà:

⁵ —Nì ìa iin tiàa, te cuàhàn-nè chihi-ne. Te nì sate uun-ne tata mà. Ducán nì quida-ne, te dava-ña nì còya mahì ichì. Te yucán nì sànihni nèhivì-ñá; stná laa ndavá ansivi, nì saxì-siâ.

⁶ Te dava stná tata mà, nì còya nùù cavà. Te yucán nì xità, doco nì ìchà, vèchi còò ndèhì.

⁷ Te dava stná tata mà, nì còya mahì iñù, te iin-ni nì sahnua xì-ñá mà. Doco nì dàdáhviàmà-ñá.

⁸ Doco dava stná tata mà, nùù ñuhù vaha nì còya, te nì xità viiá; ndè ùhùn dico tantu nì cana —nì cachi Jesús.

Dandu fuerte nì cachi-yà:

—¡Ni cúnínì vaha nsidaa-nsiá ñà-nduá cachí!

Ñà-nduá disáhà-xí nì nacani Jesús cuàhà ejemplu

⁹ Después nì xicàn tnùhù nècuàchì dacuahá-yá nùù-yá, cachí-nè:

—¿Ndíà nduá cuní cachi ejemplu nì nacani-ní mà?

¹⁰ Dandu nì cachi-yà:

—Sàni sàhatahvì Dios mii-nsiá ñà-cundaà ini-nsiá sàhà ñuhivì ìì xí-yá, mate antes nìsa là dèhámà. Doco nècuàchì dava ga, còó. Puru ejemplu nacání xì-né sàhà-ñá màsà cúnítnùhu-ne, mate indéhe-né, te màsà cúndàà ini-nè, mate iníní-né.

Ñà-nduá cuní cachi ejemplu sàhà nècuàchì xitú

¹¹ Cunaha-nsiá, ñà-yòhó nduá cuní cachi ejemplu mà: Tata mà nduú nahi Palabra xi Dios.

¹² Te tata nì còyo mahì ichì mà nduú nahi nèhivì inínì palabra (xi-ya), dandu vaxì ñà-malu, te dacúxíó-sì palabra mà ini anima-nè sàhá màsà cúníndísâ-né, te càcu anima-nè.

¹³ Daaní, tata nì còyo nùù cavà mà nduú nèhivì inínì xí palabra ìì, te luegu cudû ini-nè sàhámà. Doco nahi viu còò yohò-xí nduú-né, iin ratu tii

xiníndísâ-né, dandu na yáha-ne tnùndoho, luego nacóó-né palabra mà.

¹⁴ Daaní, tata nì còyo mahì iñù mà nduú nèhivì iníní xí palabra xi-ya, doco cuàhà gá nacání ini-nè sàhà vida xi-ne ñuhiví yohó; cuú cuàhà ini-nè sàhà biene xi-ne, te cuàhà gá diversión có-íá vii nandúcú-nê. Ñàyùcàndùá, ducán queá xì-né na ian nì cuu xi viu mà, nì dàhvia nì quida iñù, vâchi có-sâà-nè quida-ne ñà-vàha nacua cuní Dios.

¹⁵ Daaní, tata nì còyo nùù ñuhù vâha nduú nèhivì nihnú ndâcuisì inì-xi; vâha anima-nè, iníní-né palabra vâha ma, te quidá ndisa-neà cumplir, iin-nì nchícùn-nèà, te sâhámà nduú-né nahi viù nì cana vii.

Ejemplu sàhà ñuhu itnúù

¹⁶ 'Nú sàni nacahmi-nda iin lámpara, mà chícání-ndáñâ tìxi iin cazuela, ò tìxi iin cama. Còó, icúmíâ cuian ndé ducún ñà-cutnuà nùù nèhivì yáha ini vehe.

¹⁷ Cunaha-nsiá, nsidaa ñà-íá dèhé, icúmíâ tùi vateá. Vâchi nsidaa ñà-nduá quidádèhé nèhivì, icúmíâ natùì claruà, te cunitnúhu nèhivì sàhà-ñá.

¹⁸ 'Cunini vâha-nsia na sáha xi-nsiá ichì váha, vâchi nècuàchì ñuhú (ñà-vàha) inì-xi, chicá más icúmí-nê nihitáhvi-né; doco nèhivì có-ñuhú ndisa (ñà-vàha) inì-xi, mate tuxí ini-nè íá iyuhá, doco nsidaájàn, icúmíâ cuxio nsiha.

Ñà-nduá nì cachi Jesús sàhà dihi-yá xì sàhà ñani-yà na ní casaà-nè caná-néyà

¹⁹ Daaní, nì sàà dihi-yá xì ñani-yà, doco màncùì quìhvi-ne ndé íá-yà sàhà-ñá cuàhà guá nèhivì ndoó yucán.

20 Dandu nì cachi nèhivì xì-yá:

—Cunaha-ní, tùvèhè cà' iin dihi-ní xì stná ñanì-ní; cuní-nè càhàn-nè xì-ní.

21 Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Nsidaa ana iníní xi Palabra xi Dios, te quidá ndisa-neà, divi-ne nduú nahi dihí, nahi ñanì, te nahi cùhe.

Nansa nì quida Jesús nì cucuiìn tàchì, te nì nacuiñuhu dadí tècuí mar

22 Iin quivì nì nana-ya ini iin lancha, mii-yá xì nècuàchì dacuahá-yá, te nì cachi-yà xì-né:

—Cùhùn-ndà yàha-nda inga ladu mar.

Ñàyùcàndùá, nì quihin lancha mà ichì cuàhàn-nu.

23 Te na xicá-nu cuàhàn-nu mahì mar, dandu nì quidì-yà. Daaní, nì quesaha nì cana iin tàchì fuerte vaxi ndè ñuhù íchí, te nì quesaha cuàhàn chitu lancha mà tècuí, yáha ga íá peligrú xì nsidaa-né.

24 Dandu nì catnà^{tuu}-ne ndé indúhu-yá quidì-yà, te nì dándácòo-neyà, cachí-nè xì-yá:

—¡Maestro! ¡Maestro! ¡Cuàhàn-ndà càhà-ndà!

Ñàyùcàndùá, nì ndacuiìn-yà nì càhàn-yà nì sadi-yà nùù tàchì mà xì nùù ñà-nàcuáhnú tódo tècuí. Dandu nì cucuiìn ì nsidaámà, nì nàcuììn dadí uun.

25 Te nì cachi-yà xì-né:

—¿Índù chuun có-nìhnú vaha ndisa inì-nsia Dios?

Ñàyùcàndùá, nì yùhí-nè, te nì ndulocó-nè, cachí-nè iin-ne xì inga-nè sàhà-yá:

—¿Índù clase tiàa nduú ana yohó? Vàchi ndè tàchì xì ndè stná mar dandacú-né nùù-xí, te iníniá-nè.

Nansa nì tavà Jesús cuàhà ñà-malu ñuhú ini iin tiàa ñuu Gadara

²⁶ Daaní, cuàhàn lancha mà, te nì sàà-nu ndè ñuu nècuàchì gadarenu. Frente ladu Galilea indúhu ñuu mà.

²⁷ Te nì nuu Jesús lancha mà nùù ñuhù íchî. Dandu yucán vaxi iin tiàa ñuu mà, ñuhú cuàhà ñà-malu anima-nè. Sàcàní tiempu ñuhá anima-nè. Có-ndìxí-né sìcoto, nì còò stná vehe-ne, cuisì mahì cueva ndé xí-indùxin nsìi íá-nè.

²⁸ Doco na ní xini-nè Jesús, nì ndàhì ndee-né nì sàcuìn sìsì-né nùù-yá, te fuerte nì cachi-nè xì-yá:

—Jesús, ¿ndià cunduu-ní yùhù? (Yùhù ináhî), Dèhemanì mii-yá dandacú ndé chicá ansivi nduu-ní. Sacúndáhvî nùù-ní ;màsà dándóhó-nî yùhù!

²⁹ Ducán nì cachi nècuàchì-mà, vächì sàcàchì Jesús xì ñà-malu mà ñà-nì queá ini-nè. Vächì antes cuàhà xichi nì dándóhá-nè, ñàyùcàndùá nì sàcùnuhni-nè xì cadena xì stná manilla càa, te ducán nìsa ìa-ne, ndiaá nèhivì-né. Doco siempre sahdé uun-ne ñà-nùhní-nè, te xinúdèhé-nè yucù sáhàn-nè quidá ñà-malu mà.

³⁰ Dandu Jesús, nì xicàn tnùhù-yá nùá, cachí-yà:

—¿Nansa nanu?

Te nì cachà:

—Ejército naní —cachá`, vächì cuàhà sàstnùhù ñà-malu ñuhú anima-nè.

³¹ Te nì sacundahvíà nùù-yá ñà-màsà dándácû-yá cùhàn cuñuha yavi cunú sàstnùhù.

³² Te yatni yucán íá iin yucù ndé ndoó cuàhà cochi xixáhan-sì. Ñàyùcàndùá, nì xicàn tàhviá nùù-yá áma cuáha-ya permisù cùhàn caquìhvia ini cochi yucán. Te nì sàha-ya permisù.

33 Dandu nì canacoyo nsidaa-ñã ini tiàa ma cuàhàn, te nì caquìhvia ini cochi mà. Dandu nsidaa quisì mà, (nì culocó-si); carrera nì canuu-sì candiaa mà nì còyo-sì mar, te nì càhà-si.

34 Daaní, tè-xíndiaa xì cochi mà, na ní caxinì-te nì cuu ducán, dandu carrera mànuhù-té nì nacani-tè xì nèhivì ñuu yucán xì stná nèhivì ranchu.

35 Dandu ní caquee nsidaa-né vaxi-ne cundaà ini-nè ndià nduá nì cuu. Te nì casaà-nè ndé iá Jesús, nì xini-nè, yucán iá tiàa nì caquee ñà-malu anima-xi, iá-nè nùù-yá, sàndixí-nè sicoto vichi. Sàni nàcòo nsihi sàxínítnùnì-nè. Ñàyùcànduá, yáha ga nì cayùhí nèhivì mà.

36 Dandu tiàa nì caxini nansa nì cuu nì dàndúvaha-ya tiàa ma, nì nacani-ne xì nèhivì nì caquesaa mà.

37 Dandu nsidaa nècuàchì ladu Gadara mà, nì sacundahví-nè nùù-yá ñà-nì quèé-yá nùù ladu mà, vachi yúhí cuaá-nè. Ñàyùcànduá, nì nana tu-ya lancha ñà-cùhùn-yà.

38 Dandu tiàa nì caquee ñà-malu nùù-ximà, nì sacundahví-nè nùù-yá cuní-nè cutnahá-né xì-yá cùhùn. Doco nì techuún-yánè nùhù-nè, cachí-yà:

39 —Xuhun-ní vehe-ní, te nacani nchihì-ní nsidaa favor nì quida Dios xì-ní —nì cachi-yà.

Ñàyùcànduá, mànuhù nècuàchì mà ñuu-nè yucán, te inii ní xicanuu-ne nacání-né xì nèhivì nansa (nì nduvaha-ne) nì quida Jesús.

Nansa nì dàndúvaha Jesús dèhe Jairo, te nì dàndúvaha stná-yà iin nècuàchì ñahà

40 Daaní, na ní nasaa-yà, nì cacudiì ini nèhivì ndòò yucán, vachi xíndiatu nsidaa-né ñà-nsiaa-yà.

41 Daaní, nì sàà iin nècuàchì nani Jairo nùù-yá; iin nècuàchì cusáhnû nùù iin veheñùhu nduú-né. Te nì tutuyuhu-né ñuhù nùù sàhà-yá nì sacundahví-nè nùù-yá ñà-cùhùn-yà vehe-ne.

42 Vàchi mindaa dèheyoco-né iá, nahi ùxìn ùi cuià xicá-ña, doco vichi sàcùcáhví-ña. Ñàyùcànduá nì quihin Jesús ichì cuàhàn-yà. Doco cuàhà stná nèhivì cutnáhâ xí-yâ, dècuèndè yáha ga tnuu cuàhàn-nè xì-yá ñà-cuàhà guá-nè.

43 Te mahì nèhivì mà cuàhàn stná iin nècuàchì ñahà, ùxìn ùi cuià sàcuàhàn-nè ndohó-né cuèhè nì, te sàni nsihi dihùn xí-né cuàhàn nùù cuàhà nècuàchì nì quidatatna xi-né, doco ni-iin nècuàchìmà, cóni níhì-né dandúvaha-ñané.

44 Te vichi divi ñahà mà nì quixi ladu yàtà Jesús, nì dàcùhùn-nè ndahà-né nùù ìcà sìcoto xi-ya. Te hora nchito ma nì cucuiìn nì-né.

45 Dandu ní cachi Jesús:

—¿Ana divi nì dùcùn ndahà-xí yùhù?

—Ni-iin-nsi —cachí nsidaa-né.

Te Pedro xì compañeru-nè, nì cachi-nè xì-yá:

—Yáha ga ndutnúú, Maestro; tnuu ga vaxi-nda mahì nèhivì. ¿Índù chuun ndácàtnùhù-ní ana nì dùcùn ndahà-xí ìcà sìcoto xi-ní?

46 Doco nì cachi-yà:

—Ináhî iá ana nì quida xí ducán, vachi nì cundaà inì nì quide iin milagru.

47 Dandu nècuàchì ñahà mà, nì cundaà stná ini-nè ñà-sà-ínahá Jesús ñà-nduá nì quida-ne. Ñàyùcànduá, vaxi-ne, ndé quidí cuisì-né nì sàcuiìn sìsì-né nùù-yá. Te itá nsidaa nèhivì yucán, iníní-né, te nì nacani nècuàchìmà xì-yá índù ñà-disáhà-xí nì

dàcàcùhun-ne ndahà-né icà-yá, te nì nduvàha-ne vichi duha.

⁴⁸ Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Hija, sàni nduvàha-ní ñà-nì xinindisa-ní. Vàtùni nùhù-ní vichi, te contentu ni coo-ní.

⁴⁹ Na meru cachi-yà ducan, dandu nì quesaa iin tiàa nì quixi vehe presidente xi veheñùhu ma, te nì càhàn-te xi nècuàchìmà, cachí-te:

—Sàni xìhì dèheyoco-ní. Có-xiñhù cuàhachuún gà-ní Maestru.

⁵⁰ Doco nì tiacu Jesús ñà-nduá nì cachi-te, ñàyùcànduá nì cachi-yà xì nècuàchì dàndàcù-mà:

—Màsà yúhî-nî. Cuisì cunihnu vaha inì-ní, te càcu-ñà.

⁵¹ Daaní, (nì sàà-yà xì-né), te nì quìhvi-ya xì-né ini vehe. Doco cóni sáha-ya quìhvi inga nèhivì (ndé indúhu nsii ma), cuisì Pedro xì Jacobo xì Juan xì stná yuadíhî-ñâ.

⁵² Vàchi ndoó cuàhà nèhivì, te sacú ndee-né, cána-ne ñà-sàni xìhî-ñâ. Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Màsà cuácú-nsiá, vachi cóni xíhî-ñâ; quídì uun ni-ñà.

⁵³ Dandu nècuàchìmà, nì sàcùndiaa-nèyà, vachi ináhá-nê ñà-sàni xìhî-ñâ nduá.

⁵⁴ Doco mii-yá, nì cachi-yà ni cáquéé nsihi-ne fuera. Dandu nì tñii-yà ndahà-ñá, te nì càhàn fuerte-yà, cachí-yà:

—¡Ndacuiin xá!

⁵⁵ Daaní, nì nsiaa tu espíritu xi-ñà, te yàchì nì ndacuiin-ñâ. Te nì dándàcù-yá daquixí-né ñà-cutiacù-ñâ.

⁵⁶ Te yuadíhî-ñâ, yáha ga nì ndulocó-nè. Dandu nì cachi-yà xì-né ñà-màsà nácání-né xì ni-iin nèhivì.

9

Nansa nì techuún Jesús ùxìn ùì nèhivì dacuahá-yá ñà-dacuítìà-nè palabra ìì

¹ Daaní, nì cana Jesús ùxìn ùì nècuàchì dacuahá-yá, te nì sàhatahvì-yánè ñà-vàtùni tavà-né nsidanuu clase ñà-malu ñuhú ini nèhivì, te vátùni dandúvaha stná-nè nèhivì cuhí.

² Te nì sàcùnaha-né ñà-cùhùn-nè cachitnùhu-ne xì nèhivì palabra sàhà ñuhiví ìì xí Dios, te dandúvaha stná-nè nècuàchì cuhí.

³ Dohó nì cachi-yà xì-né:

—Ni-iñàha màsà cúníhí-nsiá cùhùn, ni bastón, ni morral, ni dità, ni dìhùn, ni inga dùhnù-nsiá ñà-nadama-nsia màsà cúníhí-nsiá cùhùn.

⁴ Te nú nì sàa-nsiá iin vehe ndé cundoo-nsia, iin-ni cundoo-nsia yucán dècuèndè cachi sàà quivì quee-nsia ñuu mà.

⁵ Doco nú có-cùní nèhivì dayáha-ne mii-nsiá, dandu quee-nsia yucán, te nacatù-nsiá sàhà-nsiá còyo yàcá ñuu mà, cundumà seña cónì quidá ví nècuàchì mà (xì-nsiá) —nì cachi-yà.

⁶ Daaní, nècuàchì dacuahá-yàmà, nì caquihin-ne ichì cuàhàn-nè, nì nacàhin-ne cuàhà ñuu cuati nì càhàn-nè xì nèhivì nansa iá razón vaha xi Dios, te nì dandúvaha stná-nè nècuàchì cuhí nsidanicuú lugar.

Nansa nì nacani cuàhà ini rey Herodes

⁷ Daaní, rey Herodes, nì xinitnùhu-tè ñà-cuàhà guá milagru quidá-yá, te nì ndulocó-te, vachi cachí dava nèhivì ñà-sàni natiacu Juan (Bautista) nduájàn.

⁸ Doco dava ga-nè, nì cachi-nè divi Elías sàni ndecunu, te ò iin nècuàchì yuhù núù Dios sàni natiacu.

⁹ Doco Herodes, (nì ndulocó-te), te nì cachì-te:

—Yùhù nì sàhi orden tãhndè dìni Juan (Bautista). Doco inga nècuàchì cãhàn guá nèhivì sàhà-ximà, ¿ana divi nduú-né, te cuàhà guá ñà-quidà stná-nè? —nì cachì-te. Ñàyùcàndùá cuní-te cundehè-té Jesús.

Nansa nì dàcútiácú Jesús cuàhà mil nèhivì

¹⁰ Daaní, sàmàndixi nsidaa nècuàchì dacuahá-yá nì cansiaa-nè, te nì nacani-ne xì-yá nsidaa ñà-ndùá nì quida-ne ndé nì sàhàn-nè. Dandu nì nacuaca-ya nsidaa-né cuàhàn cuaán-yá xì-né iin xaan yatni ñuu Betsaida ndé còò nèhivì.

¹¹ Doco cuàhà nèhivì nì tenchicùn xì-yá, vãchi nì xinitnùhu-ne cuàhàn-yà. Ñàyùcàndùá, nì casàhú-yà xì-né, te nì càhàn-yà xì-né sàhà ichì dandacú Yua-nda Dios. Te nì dándúvaha stná-yà nècuàchì cuhí xi-ne.

¹² Dandu nì cuaà quìvì yucán. Te ùxìn ùì nècuàchì dacuahá-yá, nì tnàtuu-ne nùù-yá, cachí-nè xì-yá:

—Ndaqindèè-ní xì nèhivì, dandu cùhùn-nè ñuu cuati, te ò rancho yatni, te nihè-né ndé cuxi-ne, te cùdù-nè, vãchi yohó ndé ndoo-nda, còò vehe.

¹³ Doco nì cachi-yà xì-né:

—Mii-nsiá dacuxí-nsiánè.

Te nì cachì-nè:

—Cuisì ùhùn pan nihí-nsí, xì úì siaca. ¿A cuní-ní cùhùn-nsì cuiin-nsi ñà-cuxi nsidaa nècuàchì yohó? —nì cachi-nè.

¹⁴ Vãchi nècuàchì tiàa ndoó yucán, ùhùn mil nduú nsidaa-né.

Dandu nì cachi-yà xì nècuàchì dacuahá-yá:

—Cachi-nsià xì nèhivì ñà-nì mácùndoo-ne ñuhù, iin iin grupu-nè ùì dico ùxìn, ùì dico ùxìn nì cùndúú-né.

¹⁵ Ñàyùcàndùá, ducán nì caquida nècuàchì dacuahá-yá, nì cãhàn-nè xì nèhivì, te nì sàcùndoo nsihi-ne.

¹⁶ Dandu nì tnii-ya ùhùn pan mà xì ùì siaca ma, te nì ndacoto ndiaá-yà dìquì-xí, nì naquimanì-yá Dios sàhámà. Dandu nì dàcuàchí-yáñà, te nì sàha-ya nècuàchì dacuahá-yá, te nì dasàn-nèà nùù nèhivì.

¹⁷ Te nsidaa-né, nì xixi-ne nì ndenuu ini-nè. Dandu nì chivàha-ne ñà-nì cuyodò, te nì chitu ùxìn ùì ìcà pedazu pan mà.

Nansa nì cachi Pedro ñà-xiníndísâ-né ñà-divi Cristu dacácu xi-nda nduú Jesús

¹⁸ Daaní, nì ìa iin xichi nì quecuaán-yá xì nècuàchì dacuahá-yá, te nì xìcàn tàhvi-yá nùù Dios. Dandu después nì ndàcàtnùhù-yá nùù nècuàchìmà, cachí-yà:

—¿Ana nduú yùhù, cachí nèhivì?

¹⁹ Te nì cachi-nè xì-yá:

—Dava-ne cachí-nè ñà-Juan Bautista nduu-ní. Te dava-ne cachí-nè Elías nduu-ní. Te dava ga-nè cachí-nè iin nècuàchì profeta sàhana nduu-ní, te sàni natiacù-ní vichi cahan-né.

²⁰ Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Doco mii-nsiá, ¿ana nduí, cachí-nsià?

Dandu nì cachi Pedro xì-yá:

—Divi Cristu nì quixi nùù Dios nduu-ní.

²¹ Dandu nì dándàcú-yá nùù-né ñà-màsà nácání-né xì nèhivì nduú-yá Cristu.

Nansa nì cachitnùhu Jesús icúmí-yâ cui-yà

²² Dandu nì cachi stná-yà xì-né:

—Yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhiví, cuàhà gá icúmí ndohi. Vàchi tè-sàhnú xídandacú, xì stná dùtù xícusahnú, xì stná nècuàchì ley xi veheñùhu, nsidaa-né icúmí-nê cahíchì ini-nè yùhù, dandu cacahnì nèhivì yùhù. Doco tìxi ùnì quivì icúmí natiacuì.

²³ Te nì cachi stná-yà xì nsidaa-né;

—Nsidaa ana cuní cunchicùn xì, xiñuhu na-coo-ne ñà-nduá cuní inì-ni mii-né quida-ne, te nsiquívì quida-ne cuenta na ian nsidá stná-nè cruz xi-ne cutnáhâ-né xì (ñà-cui stná-nè).

²⁴ Vàchi nsidaa ana cuní dacácu xi vida xi vichi, ñà-dàndáñúhú-nê mii-né nduá. Doco nú ni cuí-nè sàhí, dandu ñà-sàni càcu ndisa vida xi-ne cundua.

²⁵ Vàchi nú ni níhì iin nèhivì nsidaa ñà-íá ñuhiví, ni ñà-jaàn, mà cúndúá iin bien xi-ne nú màsà sàà anima-nè cundiatú stná, te càcua.

²⁶ Iin nèhivì, nú cucáhán nùu-né coo-ne ladu xi, o nú cucáhán nùu-né cunini-ne palabra xi, (ndahví-nè), vachi icúmí stnáì nacuaí mii-né quivì naxicocuñ yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhiví. Te ndiaha gá coo quivì mà sàhà yùhù, xì sàhà Yuamáni', xì sàhà ángel ì cacutnahá xí quixi.

²⁷ Doco ñà-ndáà nduá cachí xì-nsiá, dava mii-nsiá nècuàchì itá yohó, tãñáha ga cui-nsià, te cuni-nsià nansa íá ñuhiví ì xí Dios —nì cachi-yà.

Nansa nì nadama Jesús mii-yá nì natnuè nihni ndiaha-yá

²⁸ Daaní, nì nsihi nì cachi-yà ducán, dandu nì yàha nahi ùnà gà quivì, te nì saca-ya Pedro xì Juan,

xì Jacobo, cuàhàn-yà xì-né iin yucù ndé cuàhàn-yà càhàn-yà xì Dios.

²⁹ (Daaní, na íá-yà yucán) xícàn tàhvi-yá nùù Dios, dandu ní xini nècuàchìmà tucu nì nàcùnahà-yà. Nì nducuxín yaa sìcoto xi-ya, te tnùù nihni ndiaha-ñá.

³⁰⁻³¹ Dandu nì xini stná-nè, yucán nì canatùi stná ùì nècuàchì (sànaha) iin-ne nani Moisés, te inga-nè nani Elías. Te itá stná ndómà ndatnúhú-ndá xí-yâ. Te tnùù nihni stná-ndà, càhàn-ndà xì-yá sàhà nansa icúmí-yà cui-yà ñuu Jerusalén.

³² Te Pedro xì compañeru-nè, sádì gà vàhná-nè. Doco na ní nsicuihnú vìì ini-nè, dandu nì caxini-nè ndiaha gá tnùù nihni-ya, te mimí nì caxini-nè itá stná ùì ndósàhnù-mà.

³³ Daaní, na meru cuàhàn cuxica-nda, dandu ní cachi Pedro xì-yá:

—¡Maestro, nansicáhán-ndá ndoo-nda yohó! Chicá vàha quidavàha-nsi ùnì siahva, ian coo mii-ní, inga stná coo Moisés yohó, te ingà coo stná Elías yohó.

Ducán nì cachi Pedro, vàchi cónì cúndàà ini-nè nansa cachí-nè.

³⁴ Daaní, sà-càhàn-nè xì-yá ducán, dandu nì nuu iin vìcò, te nì dàhvi nsidaa-né mahiá. Te nì cayùhí cuaá-nè na ní xini-nè nì cuu ducán.

³⁵ Dandu nì tiacu-nè càhàn iin ana càhàn mahì vìcò mà, te dohó cachí-yà:

—Dèhemaní nduú ana yohó. Cunini-nsia ñà-nduá cachí-yà.

³⁶ Daaní, nì ndacoto nècuàchì dacuahá-yámà, te nì xini-nè ndé cuisì mindaa mii-yá íá yucán. Doco después còò ni-ìñàha ni cachí-nè xì ni-iin nèhivì sàhà nsidaa ñà-nduá nì xini-nè yucán.

Nansa nì tavà Jesús iin ñà-malu inácaá nùu iin tèchii

³⁷ Daaní, inga quivì nì nuu-ya xì-né yucù mà vèxi-ya. Dandu nì ndacùhun stnahá-yá xì cuáhà nèhivì sàni nataca.

³⁸ Te iin nècuàchìmà nì càhàn-nè xì-yá, sacúndáhvî fuerte-nè nùu-yá, cachí-nè:

—Maestro, sacúndáhvî nùu-ní, cundehè ndahví-nî tèchii xí, vèchi mindaa-té nduú dèhi.

³⁹ Cunaha-ní, iin ñà-malu dandoho-xi-té, dandáhà-te, te xíhì ihí-te quidá, queé chihìñù yuhù-té: quini ga quidá xì-té, có-cùnîa nacoà-te.

⁴⁰ Ñàyùcànduá nì sacundahví nùu nècuàchì dacuaha-ní ñà-tavà-néa, doco mànicùí.

⁴¹ Dandu nì cachi Jesús xì-né:

—Ndahví-nsià, vèchi mà túha-nsia cunindisá-nsiá, ni có-sâa-nsià cundaà inì-nsia. ¿Nadaa ga quivì icúmî coo guè xì-nsiá, te quidandee gá stná inì sàhà-nsiá? Pues cundaca-ní dèhe-ní quixi —nì cachi-yà.

⁴² Daaní, sàvèxi-ne xì-té, te nì ducùn ñà-malu-te ñuhù ní sahnì ihá-te. Ñàyùcànduá, nì sadi-yà nùá, te nì dándúvaha-yàte. Dandu nì quida-yàte entregar nùu yua-té.

⁴³ Te nsidaa nèhivì ndoó yucán, nì ndulocó cuáhà-né ñà-ndiaha guá nì quida Dios.

Daaní, na ndulócô guá-nè sàhà nsidaa obra nì quida-ya, dandu nì cachi-yà xì nècuàchì dacuahá-yá:

⁴⁴ —Cunini vaha-nsia palabra cuàhìn cachi xì-nsiá. Yuhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhíví, icúmî yàhi coi ndahà nèhivì (malu), vèchi iá iin tiàa cuàhàn quida xí entregar —nì cachi-yà.

⁴⁵ Doco nècuàchìmà, cónì cúndàà ini-nè ñà-nduá nì cachi-yà, vàchi nì ìa dèhé chuun ma nùù-né; ñàyùcànduá, cónì sánìhì ini-nè. Te yúhì stná-nè ndàcàtnùhù-né nùù-yá sàhámà.

Nansa nì cachi Jesús ana chicá ndiaá

⁴⁶ Daaní, nì quesaha-né nì cuàà-nè ndàcàtnùhù stnahá-né nùù-né ana chicá ndiaá.

⁴⁷ Dandu nì cundaà ini-yà nansa xínacani ini-nè, te ñàyùcànduá nì nacuaca-ya iin tètii nì chicanì-yàte iladú-yà,

⁴⁸ te nì cachi-yà xì nècuàchìmà:

—Nú sàhà yùhù quidáñúhú iin nèhivì tètii yohó, dandu dava-ni queá na ian yùhù quidáñúhú-nè. Te nú yùhù quidáñúhú-nè, dandu iin-ni queá ñà-quidáñúhú stná-nè ana nì techuun-xí vàxi. Vàchi nècuàchì chicá nihnú ndáhví inì-xi, divi nduú ana chicá ndiaá ndisa.

Nècuàchì có-xìní ùhì xì-ndà, favor xi-nda iá-nè

⁴⁹ Dandu nì cachi Juan xì-yá:

—Maestro, nì xini-nsì iin tiàa tavá xi ñà-malu nùù nèhivì, te quìvì mii-ní ndàcùcahan-né. Doco có-nduú-né iin ana cutnàhâ xì-ndá xicánúú. Ñàyùcànduá, nì sadi-nsì nùù-né ñà-màsà quidá gá-nè ducán.

⁵⁰ Dandu nì cachi Jesús xì-né:

—Còó, màsà cádì-nsià nùù-né, vàchi nsidaa ana có-xìní ùhì xì-ndà, favor xi-nda iá-nè.

Nansa nì cachi Jesús na ní cuni Jacobo xì Juan càcàn-nè quixi castigu nùù ana cónì quidáñúhú xì-yá

⁵¹ Daaní, na sá-ítúú tiempu nana-ya ansivi nùhù-yà, dandu nì quihin-ya ichì cuáhàn-yà ñuu Jerusalén, iin-ni nihnú ini-yà sàà-yà yucán.

52 Te nì techuún-yá itnii tiàa codònùù núù-yá ñà-cachitnùhu-ne icúmí-yâ yàha-ya ichì yucán. Ñâyùcàndùá, nì casaà tiàa ma iin ñuu tii nècuàchì raza samaritanu, cuàhàn-nè nanducu-né ndé coo-ya nì cùí.

53 Doco nècuàchì ñuu mà, ni loho cóni cándísâ-né coo chii-yá ñuu-nè, vèchi sàni xinitnùhu-ne ñà-ichì Jerusalén nduá cuàhàn-yà.

54 Ñâyùcàndùá, ùi nècuàchì dacuahá-yá nani Jacobo xì Juan, na ní tiacu-nè ñà-dùcán nì cachi nècuàchì ñuu mà, dandu nì cachi-nè xì-yá:

—Stoho-nsì Señor, ¿a có-cùnì-ní dandacú-nsí còyo ñuhu ansivi, te coco nsihi nèhivì ñuu yohó, vèchi ducán nì quida stná Elías sànahá?

55 Doco nì dà-íhî Jesús nècuàchìmà, cachí-yà:

—Mii-nsiá, có-cùndáà inì-nsia nansa ndiá icà-nsiá cunihnu vaha inì-nsia.

56 Vèchi yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhiví, ¿índù divi chuun nì quesà ñuhiví yohó? Pues divi sàhà ñà-dacácuì nèhivì, te màdiá dandáñúhî-nè —nì cachi-yà.

Dandu cuàhàn-yà xì-né inga ñuu chicá nùù-xí.

Ñà-nduá nì cachi Jesús xì nèhivì cuní cunchicùn xì-yá

57 Daaní, na xicá-yá xì-né ichì, nì càhàn iin tiàa xi-yá, cachí-nè:

—Yùhù, dispuestu ié` cunchicuùn mii-ní ndéni nì cui nì cùhùn-ní, Señor mío.

58 Dandu nì cachi Jesús xì-né:

—Lusu, iá nchihò-sí, te laa ndavá ansivi, iá stná tacà-si; doco yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhiví, còò ni-iin lugar ndé cunduhí cùdì.

59 Daaní, nì cachi-yà xì inga nèhivì:

—Cunchicùn-ní yùhù.

Te nì cachi nècuàchìmà:

—Señor mío, dihna nì núhì ñà-coo chii gué` vehi dècuèndè (nì cuí) yué, te nì ndùxin-ne.

60 Dandu nì cachi Jesús xì-né:

—Nècuàchì có-íá vida anima-xi, divi ni cúxin xi nsii-xi. Doco mii-ní, cuahán-ñí cachitnùhu-ní razón sàhà ñuhivì ìì xí Dios.

61 Dandu inga nèhivì, nì cachi-nè xì-yá:

—Yùhù, cunchicùn mii-ní, Señor mío. Doco dihna nì núhì (coo chí) ndaquindèí xì nèhivì vehi.

62 Dandu nì cachi Jesús xì-né:

—Iin nèhivì sà-ìtníí-xí yàtà, nú cuisì yàtà-né indéhe-né, dandu mà quée víámà. Te ducán íá stná xì iin nèhivì (mà iin-nì nihnú ini xì yùhù), mà cùì sàà-nè cunduu-ne nèhivì xí ñuhivì ìì xí Dios.

10

Nansa nì techuún Stoho-ndà Señor 70 nèhivì xí-yá ñà-cùhùn-nè càhàn-nè palabra xí-ya

¹ Daaní, na ní nsihi nì cuu ducán, dandu nì nacàxin Stoho-ndà Señor ùnì dico ùxin (70) tiàa, te nì techuún-yánè cùhùn-nè ùì ùì-nè codònuè-né nùù-yá nacàhin-ne nsidaa ñuu xì nsidaa xaan ndé icúmí-yâ yàha stná-yà.

² Ñâyùcànduá, nì cachi-yà xì-né:

—Ñà-ndàà nduá, cuahà nèhivì (tàñáha ga cunindisá). Te na iin cosecha cahnú ndanihi-nda nduú-né, doco sacu nèhivì nduú ana (chindéé xí-ndá) ndanchitoa. Ñâyùcànduá, càcàn tàhvì-nsiá nùù Lamú dandacú sàhà chuun yohó ñà-nì téchúûn gá-yà nèhivì cùhùn quida xì chuun (ìì

xí-yá), vâchi na ian ndanchító iin cosecha ndiaha nduá.

³ 'Vâtùni cùhùn-nsià vichi. Yùhù techuín mii-nsiá cùhùn-nsià cacanuu-nsia mahì nêhivì dâná, cunduu-nsia nahi lelù xicánúú mahì lobu.

⁴ Doco màsà cúníhí-nsiá ni-iin itni cuñuhu dîhùn, ni stná morral xi-nsia, ni inga ndìsàn-nsiá. Te ni-iin nêhivì màsà cásàhú xì-nsiá ichì.

⁵ Te nú sàni sàà-nsià iin vehe ndé cundoo-nsia, dandu cachi-nsià xì stoho vehe ma: “Ni cúndóó màni mii-nsiá nêhivì vehe yohó”.

⁶ Dandu nú ndisa ndoó nêhivì tûha cundoo ndiaha vehe ma, dandu vâtùni. Doco nú coó, ni cúnàhá ñà-nduá nì cachi-nsià.

⁷ 'Cuisì iin-ni vehe cundoo-nsia, te cuxi-nsia te coho-nsia ñà-nduá sáha nècuàchì dîvéhé-xímá mii-nsiá. Vâchi nsidaa ana quidáchúûn, xiñuhu cuàha xi-né iin algu. Màdì vehe yohó vehe yucán cundoo-nsia, còó; iin-ni ni cúndóó-nsiá cuisì iin-ni vehe.

⁸ Te nú ni sàà-nsià iin ñuu, te candísâ nêhivì cundoo-nsia yucán, dandu ñà-nduá sáha-nensià, divi ñà-jaàn nduá cuxi-nsia.

⁹ Te dandúvâha stná-nsià nècuàchì cuhí ndoó yucán, te dohó cachi-nsià xì nêhivì yucán: “Vichi sàni quesaa razón sàhà ñuhivì ì xì Dios ndé ndoó-nsiá”, cachi-nsià.

¹⁰ Doco nú nì sàà-nsia iin ñuu, te có-xiníndísâ nêhivì yucán mii-nsiá, dandu màcuíta-nsia mahì ichì cahnú ñuu mà, te cachì-nsia xì-né:

¹¹ “Dècuèndè yàcá ñuu-nsià nì tñi sàhà-nsí, icúmí-nsí catù váha-nsiñà còya, (vâchi ndahví gà modo xi-nsia). Doco cunaha váha-nsia, yohó ndé ndoó-nsiá sàni quesaa stná razón sàhà ñuhivì ì xì

Dios (mate cóni ndúlócô-nsià)”. Ducán cachi-nsià (xì nèhivì ñuu mà).

¹² Te yùhù cachí xì-nsiá na sáà quivì juiciu, dandu chicá cuàhà castigu icúmí nèhivì ñuu mà nihì-né nù nèhivì (malu) ñuu Sodoma.

¹³ ¡Ndahví nèhivì ñuu Corazín! ¡Ndahví stná nècuàchì ñuu Betsaida! Vàchi cuàhà milagru fuerte nì xini-nè, (te cóni ndúlócô-nè). Doco cunaha-nsiá, nú ducani ni coó stná milagru mà ñuu Tiro, ò ñuu Sidón nì cùí, dandísá, yàchì naxicocuïn ini nècuàchì ñuu mà sàhà cuàchi-ne, te nàcùndixi ndahví-nè nàcùndoo-ne mahì yàà tutnù, (te cunduamà seña ñà-ndisa cuhí ini-nè mii-né sàhà cuàchi-ne).

¹⁴ Te quivì cuu juiciu, chicá iyuhu castigu icúmí nihì nèhivì ñuu Tiro mà, xì nèhivì ñuu Sidón mà, te chicá fuerte coo castigu xi ñuu Corazín xì ñuu Betsaida mà.

¹⁵ Stná nècuàchì ñuu Capernaum, mate tuxí ini-nè nana ducún-nè ndè gloria, doco còó, ndè andea icúmí-nè nuu-ne.

¹⁶ 'Cunaha-nsiá, nú ni quihín casu nèhivì sàhà ñà-ndùá cachí mii-nsiá, dandu iin-ni queámà na ian quihín casu stná-nè yùhù. Te nú ni cáhìchì ini-nè mii-nsiá, icúmí quee stná mà na ian cahíchì stná ini-nè yùhù. Te nú yùhù ni cáhìchì ini-nè, dandu iin-ni quee stná mà na ian sàni cahíchì stná ini-nè mii-yá ana díchúún-xí vaxi.

Ñà-ndùá nì cachi Jesús xì 70 nèhivì nì dàcuítia xì palabra xi-ya

¹⁷ Daaní, nì naxicocuïn ùni dico ùxin (70) nècuàchì dacuahá-yá, te cudî ini-nè, cachí-nè xì-yá:

—Cunaha-ní, Stoho-nsì Señor, dècuèndè stná ñà-malu nì cundee-nsí nùù-xí ñà-nì ndacùcahan-nsí quivì-ní.

¹⁸ Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Nì xini stnài ñà-malu cusáhnû, nì quea ndè gloria vâxan, nì nacava na ian nì tàsa.

¹⁹ Cunaha-nsiá, vichi sàni dáníhítáhvì stnài mii-nsiá ñà-nú nì cuánihni-nsia còò ò sîduhma, dandu (còò ni-iñàha cuu xi-nsiá); te vátùni cundee stná-nsiá nùù nsidaa ñà-malu, mate yáha ga xínì ùhìándó, te yáha ga nacúndéâ, doco còò ni-iñàha cuu xi-nsiá.

²⁰ Xiñuhu cudii ini-nsiá vichi, doco màdì sáhà-ñá vátùni nì cundee-nsiá nùù ñà-malu. Còó, cuisì xiñuhu cudii inì-nsia sàhà ñà-sàni sàcùitandiaa quivì-nsiá nùù (tutu iá) ansivi.

Ñà-nduá disáhà-xí nì cudii ini Jesús na ní nsiaa nècuàchè dacuahá-yá

²¹ Divi hora yucán nì cudii ini Jesús nì quida Espíritu Ìì xí Dios, te nì cachi-yà (xì Yuamánì-yá):

—Ndeníhí vâhi mii-ní, Yuamánì Dios; vâchi mii-ní nduu-ní Stoho ansivi xì ñuhiví. (Te palabra Ìì xí-ní), sàni chitnùnì inì-ní ndòò dèhá` nùù nècuàchè nchichí; doco nùù nècuàchè nihnú ndahví inì-xi nahi ñà-cuati, sàni dàtnúù-ní sàxínítnùnì-nè. Ducán iá, vâchi ñà-jaàn nduá nì chitnùnì inì-ní quida-ní, te nì cudii inì-ní coo ducán —nì cachi-yà xì Yuamánì-yá.

²² Dandu nì cachi stná-yà:

—Nùù Yuamánì sàni nìhítáhvì dandacuí nùù nsidanicuú iñàha; te còò ni-iin nèhivì ináhá ana nduú yùhù, cuisì mii-yá; te cuisì yùhù ináhá stnài

mii-yá, cuisì yùhù xì stná nèhivì cuní cundaà inì-xi sàhà-yá —nì cachi-yà.

²³ Dandu nì nacuico-yá nuù nècuàchì dacuahá-yá, te nì cachi-yà xì-né:

—Nansicáhán mii-nsiá, vàchi ndiaha gá iá ñà-nduá sàni xinìnù-nsiá.

²⁴ Cunaha-nsiá, cuàhà profeta sàhana, xì cuàhà stná rey, nìsa cuni-nè cundehè-né ñà-nduá sàni xini mii-nsiá, doco cóni níhítàhvì-né cuni-nè. Te nìsa cuni stná-nè cunini-ne ñà-nduá sàni inini mii-nsiá, doco cóni sàa-nè níhítàhvì-né cunini-ne.

Nècuàchì samaritanu vaha inì-xi

²⁵ Daaní, nì ndacuiin iin nècuàchì ley xi ve-heñùhu, cuní-nè cundaà ini-nè nansa naxiconihí Jesús nuù-né. Te dohó nì cachi-nè xì-yá:

—Maestro, ¿ndià nduá quide, te níhítàhvì vida ndiaha nicanicuahàn?

²⁶ Dandu nì cachi-yà xì-né:

—¿Nansa cachí tutu nduú ley xi Dios? Sàni cahví-niá. Pues ¿nansa cachá?

²⁷ Dandu nì cachi nècuàchì:mà:

—Dohó cachá: “Icúmí-ndá cuu ini-ndà sàhà Stoho-ndà Dios xì nsidanicuú anima-ndà, xì nsidanicuú ini-ndà, xì nsidanicuú valor xi-nda, xì nsidanicuú stná sàxínítnùnì-ndà. Te nacua cuú ini-ndà sàhà mii-nda, ducán icúmí stná-ndà cuu ini-ndà sàhà ñanìtnaha-nda”.

²⁸ Dandu nì cachi Jesús xì-né:

—Cachí vaha-ní. Ducán quida-ní, dandu nihì-ní vida ndiaha nicanicuahàn.

²⁹ Doco nècuàchì:mà, có-cuní-nè cachi nèhivì xì-né tonto iá-nè, ñàyùcànduá, nì cachi-nè xì-yá:

—Doco ¿índù clase nèhivì cachí xì-ndà nduú ñanìtnaha-nda?

30 Dandu nì cachi-yà xì-né:

—(Cunini-ní historia.) Nìsa ìa iin tiàa ñuu Jerusalén, te nì quee-ne cuàhàn-nè inga ñuu nani Jericó. Doco (ichì mà) nì ndacùhun tnahá-né xì itnii tècuìhnà. Te nì sadi-te nùù-né, nì xidacui-hna-té nsidaa sìcoto xi-ne, nì sahnì cuìi-tené, grave nì dànácuehè-tené, te cuàhàn-te.

31 Daaní, nì cuu nì yàha iin dùtù ichì mà. Te nì xini-nè indúhu nècuàchì nì nacuehè mà, doco iladú nì yàha-ne.

32 Daaní, yucán nì yàha stná iin tiàa levita (quidáchúûn veheñùhu), te nì xini stná-nè nècuàchìmà. Te divini iladú nì yàha stná-nè.

33 Daaní, ichì yucán nì yàha stná iin nècuàchì ñuu Samaria, te na ní sàà-nè ndé indúhu nècuàchìmà, nì xini-nè nècuàchìmà, te nì cuhi inì-ñané.

34 Nì tnàtuu-ne nì quidatatna-né ndé nì nacuehè xi nècuàchìmà, nì dàquée-ne aceite xì vinu, te nì chidúcún-nèà. Dandu nì chindànùú-ñané quisi ndacá-né. te cuàhàn-nè xì nècuàchìmà dècuèndè iin vehe ndé quetátú nècuàchì xicá ichì caní. Yucán nì ìa-ne nì sandiaa-nè nècuàchìmà.

35 Dandu inga quivì na ní quihin-ne ichì cuàhàn-nè, nì tavà-né ùi dihùn, nì sàha-ne nècuàchì divéhé-xímá, cachí-nè: “Cundiaa sacù-ní nècuàchì ndahví yohó, te nú chicá cuàhà cuàhàn-ní quida-ní gastu, dandu icúmî danáí na náyàhi”, nì cachi-nè.

36 Pues, vichi cachì-ní xì: nùù nsì-únì tiàa (nì yàha yucán), ¿indù nècuàchì meru nì sanduu ndisa ñanitnaha nècuàchì nì ndacùhun tnahá xi tècuìhnà mà cahan-ní? —nì cachi Jesús.

37 Dandu nì cachi nècuàchì ley xi veheñùhu ma:

—Pues, divi tiàa nì indehè ndahví xì nècuàchìmà. Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Pues, cuahán-nî, te divi ducán quida stná mii-ní.

Nansa nì cachi Jesús xì ùi cùhì nani Marta xì María

³⁸ Daaní, nì yàha-ya xì compañeru-yà ndé chicá nùù-xí ndé iá iin ñuu tii. Te yucán iá iin nècuàchì ñhà nani Marta, te divi-ne nì quida xi-yá invitar ñà-coo-ya vehe.

³⁹ Te yucán iá stná iin cùhì nècuàchìmà nani María. Te María mà, cudî ini-nè coo-ne ñuhù núù Jesús cunini-ne ñà-nduá cachí-yà.

⁴⁰ Doco Marta, cuàhà gá chuun yuhùnùhú icúmí-nê, te ndé cutóntô-nè sàhà chuun ma. Ñàyùcànduá, vaxi-ne ndé iá-yà, cachí-nè xì-yá:

—Señor mío, ¿a có-dàndóhâ mii-ní ñà-sàni nacoò cùhì yùhù quidachuún mindaí. Cachì-ní xì-né ñà-nì chindéé stná-nè yùhù.

⁴¹ Doco nì cachi-yà xì-né:

—¡Ndahví-nî, Marta! Cuàhà gá nacání inì-ní. Cuàhà gá chuun sahní-nî mii-ní sàhà-xí.

⁴² Doco cuiisì imindaa chuun nduú ñà-íá ndisa necesidad quida-nda. Te divi chuun vâha ma nduá cudî ini María quida-ne vichi, te yùhù, mà cuâhi cuxio chuun vâha ma nùù-né.

11

Nansa quida-nda nú cuní-ndà càcàn tàhvì-ndà nùù Yua-nda Dios

¹ Daaní, nì cuu iin xichi iá-yà iin xaan xícàn tàhvì-yá nùù Dios. Te nì nsihi nì càhàn-yà xì Dios ducán, dandu nì cachi iin nècuàchì dacuahá-yá:

—Señor mío, dacuaha-ní nsiùhù càcàn tàhvi stná-nsì nacua nìsa dacuahá Juan (Bautista) ana nchícùn xì mii-né.

² Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Na xícàn tàhvi-nsiá nùù Dios, dohó cachì-nsia: Yua-nsí Dios iá ansivi, ni ndácùcahan tnùñuhu nèhivì quìvì-ní; te yàchì nì sàà stná tiempu cusahnu-ní ñuhiví yohó, xícàn tàhvi-nsí. Te nacua quidá ana ndoó ansivi ñà-nduá dandacu-ní, divi ducán ni quidá stná nèhivì ñuhiví yohó.

³ Pan xi-nsi iin quìvì, iin quìvì taxi tahvi-niá nùù-nsí.

⁴ Te cuicahnú inì-ní sàhà cuàchi iníhíca-nsí, vàchi nsiùhù, xicáhnù stná ini-nsí sàhà nsidaa ana iníhíca nùù-nsí. Te chindee-ní nsiùhù ñà-màsà dáca nèhivì nsiùhù, te dacácu stná-ní nsiùhù nùù ñà-malu nicanicuahàn. (Amén.)

⁵ Te nì cachi stná-yà xì-né:

—Ni cachí-ndà nú iá iin amigo xi-nda, te dava ñùu sàà-ndà vehe-ne, te cachí-ndà xì-né: “Amigo, taxi ica-ní ùnì pan nùí,

⁶ vàchi sàni quesaa iin amigo xi vehi, ichì caní nì quixi-ne. Te còò ni-iñàha cuàhi-nè cuxi-ne”.

⁷ Dandu amigo xi-nda ini vehe ma, vihini tiacu-nè, te cachì-nè xì-ndà: “Còó, màsà dáñáná-ní yùhù, vàchi ndiadí vaha yehí, te itánduhù-nsí xì dèhe-nsi. Mà cùì ndácòi cuàhi mii-ní ñà-nduá xícàn-ní”, cachi-nè vihini.

⁸ Cunaha-nsiá, mate amigo xi-nda nduú-né, doco ni sàhà ñà-jaàn mà cándísâ-né ndacòo-ne cuàha-nèndó ñà-nduá xiñuhu-nda. Còó, doco sàhà-ñá nì cunaha iin-nda cáhàn-ndà yehè-né,

ñàyùcànduá icúmí-nê ndacòo-ne cuàha-nèndó ñàha.

⁹ Te yùhù cachí stnái xì-nsiá, càcàn tàhvì-nsiá, te ñìhìtáhvì-nsiá. Nanducu-nsiá (ñà-vàha nùù-yá), te tùia. Càhàn-nsiá (yehè-yá), te nuna.

¹⁰ Vàchi nsidaa ana xìcàn tàhvì, icúmí-nê ñìhìtáhvì ndisa-neà; te nsidaa ana nandúcú xì ñà-vàha, icúmí tùi ndisamà nùù-né; te nsidaa ana xìcàn tàhvì nùù yehè-yá, icúmí-yâ nacuna-yaña nùù-né.

¹¹ 'Nú ni càcàn iin dèhe-nsia iin pan cuxi-tè, amádi pan cuàha-nsiàte, te màdì iin yùù. Te nú cuñu siaca xìcàn-te, màdì iin còò cuàha-nsiàte.

¹² Te ò nú nsìvì xìcàn-te caxì-té, màdì iin sìduhma cuàha-nsiàte. Còó.

¹³ Mii-nsiá, mate nèhivì cuáchi nduú-nsiá, doco tùha-nsia cuàha-nsia dèhe-nsia ñà-íá viì. Ñàyùcànduá Yuamánì-ndà íá ansìvì, chicá icúmí-yâ cuàhatahvì-yá mii-nsiá Espíritu Ìì xí-yá nú ni càcàn tàhvì-nsiá nùù-yá.

Nansa nì dàquée cuàchi nèhivì dìquì Jesús, có-quidá víi-yá, cachí-nè

¹⁴ Daaní, iin xichi nì cuu nì tavà-yá iin ñà-malu ìhìn (ní nsida ihìn xi) iin nèhivì. Daaní, nì nsìhi nì queamà, dandu vátùni nì naca hàn nècuàchìmà. Te nì ndulocó nèhivì cuáhà ndoó yucán.

¹⁵ Doco dava-ne, nì (xìtnùhu-ne), cachí-nè:

—Ñà-malu cusáhnû nani Beelzebú, divì nduú ana chindéé, te ducán tavá Jesús ñà-malu —nì cachi-nè.

¹⁶ Te dava ga stná nèhivì yucán, nì xìcàn-nè quida-ya iin milagru xi Dios cundehè-né, a ndísá cui quida-yaña, á coó, cahan-né.

17 Doco mii-yá, ináhá-yâ ñà-nduá nacání ini-nè. Ñàyùcànduá, nì cachi-yà xì-né:

—Nècuàchì xídandacú nùù iin ñuu, nú ni táhndè dava-ne, te náâ stnahá-né, dandu còò gá modo cadandacú gá-nè nùù ñuu mà; te nèhivì ndoó iin vehe, nú xiní ùhì stnahá-né, dandu mà cúí cundoo tàcá gá-nè vehe ma.

18 Te ñà-malu Satanás, nú ni cuní ùhì-si tnaha-sì, dandu mà cúí gá dandacú-si nùù quisi dava ga mà. Ducán cachí, vàchi cachí mii-nsiá sàhí ñà-chìndéé si-Beelzebú yùhù, te ducán tavi ñà-malu. Doco còó,

19 vàchi stná nèhivì xí mii-nsiá, tùha stná-nè tavà-né ñà-malu, te ¿ana dipódêr-xi quidá-néàmà? (Amádi poder xi Dios chindéé xí-nê), ñàyùcànduá, vátùni cachi mii-né xì-nsiá ñà-cónì cachí vii-nsiá sàhà yùhù.

20 Doco Dios nduú ana chindéé xí tavi-si, ñàyùcànduá náhà xicà ñà-vichi sàni sàà tiempu cunì-nsia nansa dandacú ndiaha Dios.

21 'Iin tiàa ndacuì, nú nihí-te iin càa dana, te ndiaá-te vehe-tè, dandu còò ni-ñàha cuu xi ñà-ìcúmí-tê.

22 Doco nú ni quésáá iin ndósàhnú chicá fuerte, te cundee ndómà nùù-té, dandu dandiachi nsihi-nda arma nihí-te, divi arma tuxí-te cuàhàn chindee xi-té nì cúí. Daaní, icúmí ndósàhnùmà nihì-ndà nsidaa ñà-ìcúmí-têmà, te quida-nda xán nacua cudìi ini-ndà.

23 'Nsidaa ana có-íá favor xi, contra-xi nduú-né; te nsidaa ana có-chìndéé xí danátáquì (nèhivì xí), ducán queámà na ian tàxì-né nècuàchìmà.

Nansa cuu xi iin nèhiyì nú sàni naxicocuin iin ñà-malu nì quee nùù-né antes, doco cónì quíhvi

ndisa-ne ichi Dios

²⁴ 'Nú sàni quee ñà-malu nùu ini iin nèhivì, dandu xicánúú-si, yáha-sì lugar ìchí, nandúcú-sí ndé coo dadí-si; te nú ni cundáa inì-si mà cùì, dandu cachí-si: “Còó, chicá vaha nùhì ini nèhivì ndé nìsa ìe antes, vachi vehi nduá”.

²⁵ Ñàyùcàndùá, mànuhù-sí anima nèhivì mà, te quidá-si cuenta na ian sàni ndundoa, te nì nducutá.

²⁶ Ñàyùcàndùá, cuàhàn-si nácuàca-sì inga ùsà tnahà-sì chicá tùha quini, te caquìhvi nsihì-sì ini anima nècuàchìmà ñà-cuñuhu-sì yucán. Sàhájàn chicá pesadu nàcòo tiàa ma nùu antes.

Nansa nihì-ndà cucumi-nda iin anima ndiaha

²⁷ Na càhàn-yà ñà-jaàn xì nèhivì cuáhà mà, dandu nì cachi iin nècuàchì ñahà xì-yá:

—Nansicáhàn nècuàchì nì dātúinuù xì-ní ñuhiví, te nì dàchìchì-né mii-ní.

²⁸ Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Jaan. Doco chicá vaha cachi-ndà nansicáhàn nèhivì iníní xí Palabra ìì xí Dios, te quidá ndisa-neà cumplir.

Nansa nì cachi Jesús na ní xicàn nèhivì quida-ya iin milagru cundehè-né

²⁹ Daaní, chicá nì nachitu nèhivì cuáhà nùu-yá. Te nì càhàn-yà xì-né, cachí-yà:

—Nèhivì tiempu vichi, malu-nè. Xicàn-nè coo iin milagru cundehè-né, a ndísá icúmî poder cahan-né. Doco mà níhì-né cundehè-né inga milagru, cuisì ñà-nduá (nì xini nèhivì sànahà) na ní cuu iin milagru xì Jonás, iin nècuàchì nìsa càhàn cuenta xi Dios.

³⁰ Vàchi milagru xi Jonás mà, ñà-yùcán nì sanduu iin seña nùù nèhivì ñuu Nínive. Doco divi ducán icúmí cuu xi stná yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhiví, icúmí cuu stná iin milagru xí, te cunduu stná mà iin seña nùù nèhivì tiempu vichi.

³¹ Na quivì cuu juiciu, te màcuìta nsidaa nèhivì tiempu vichi (nùù Dios), dandu yucán icúmí nàcuìin stná iin nècuàchì ñahà nì sanduu reina dandacú nùù ladu sur sàhaha. Te daquéé cuàchi-ne dìquì nèhivì tiempu vichi, vàchi dècuèndè iin ñuu chicá xica nì quixi-ne ñà-cunini-ne cáhàn nchichí guá rey Salomón. Doco cunaha-nsiá, vichi sàni quesaa inga ana chicá nchichí nùù Salomón mà, doco (có-ndùlócò nèhivì).

³² Te quivì coo juiciu mà, yucán màcuìta stná nèhivì ñuu sàhaha nani Nínive, te daquéé cuàchi stná-nè dìquì nèhivì tiempu vichi, vàchi nèhivì yucán, nì naxicocuìin ini-nè sàhà cuàchi-ne na ní cáhàn Jonás xì-né. Doco nèhivì tiempu vichi, còó, có-nàxícócuìin ini-nè mate sàni quesaa ana chicá ndiaha nùù Jonás mà.

Nansa ndiá icà-ndà cundiaa-ndà anima-ndà sàhà-ñá vātùni datnúù Dios sàxìnítnùní-ndà

³³ 'In lámpara, có-nàcuìcun-ndañá sàhà-ñá cuiin dèhá; ni mà cuían tìxi iin icà; còó, icúmíá cuian ndé ducún, dandu cutnuà cutùì nùù nèhivì yáha ini vehe.

³⁴ Nduchìnúù-ndà nduú ñà-tùínúù iquìcúñú-ndà. Ñàyùcàndùá, nú iá vaha ma, dandu vātùni cutùì nuù-ndà ñà-quida-nda nsidanicuú iñàha. Doco nú cuhí nduchìnúù-ndà, dandu nàcuìtnùù núù-ndà.

³⁵ Te ducán stná xì anima-ndà. Ñàyùcàndùá, cuidadu cundoo-nsia, còtó cuiin tnuu ini anima-nsià ndé cuàhàn datnúù mii-yá nì cùí.

³⁶ Doco nú ndisa, inicutu sàxínítnùnì-nsià datnúù-yà, dandu mà cóó ni-iin lugar ndé iin tnuú, vèchi cunduamà na ian nchií ndiaha inicutu sàxínítnùnì-nsià, te quee stná mà na ian tnuú fuerte iin lámpara nùù-ndà.

Nansa nì cachi Jesús ñà-có-quidá vii nècuàchì fariseu, te có-quidá vii stná nècuàchì ley xi veheñùhu

³⁷ Daaní, na ní nsihi nì càhàn-yà, dandu nì quida iin nècuàchì fariseu mii-yá invitar cùhùn-yà cuxi-ya xì-né. Ñàyùcàndùá cuàhàn-yà, te nì yàha-ya ini vehe nècuàchìmà, te nì sàcòo-ya.

³⁸ Doco nècuàchìmà, nì ndulocó-nè ñà-cónì ndàhá-yá nacua nduú estilu xi-ne na cuàhàn-nè cuxi-ne.

³⁹ Dandu nì cachi Stoho-ndà Señor xì nècuàchìmà:

—(Ndahví estilu chívàha) mii-nsiá nècuàchì fariseu, vèchi ducán queámà na ian nacáté-ndá iin pocillu, ò iin còhò, te cuisì yàtà-ñá ndoó, doco (inià, quini iá`. Pues ducán iá stná) ini anima mii-nsiá, vèchi sàni xida cuàchi-nsia ñà-xího guá-nsià cuàhà iñàha, te nihnú quini ini-nsià.

⁴⁰ ¡Ndahví-nsià! vèchi mà túha-nsia cundaà inì-nsia. ¿A có-ínáhá-nsiá ñà-iin-ni mii-yá nì quida vaha xi stná anima-nsià, màdiá cuisì iquicúñú-nsià?

⁴¹ Doco nú nihnú vaha inì-nsia, te cutùha-nsia dacútâhvì stnahá-nsiá, dandu vètùni cundaà inì-nsia iá vii nsidaa ñà-ndùá (nì quidayucun Dios).

42 'jNdahví mii-nsiá nècuàchì fariseu! vàchi mate túha ndisa-nsia cuàha-nsia diezmu, (iá gà ndé có-quidá vii-nsiá). Mate sáha-nsia diezmu xi yùcù cuatiluha caxì-ndà nahi ndua ndòò, ò yùcù cuati nani ruda, doco nú nduá (iin chuun cahnú), có-ndùlócô-nsià sàhámà, vàchi có-nìhnú ndàcuisì ini-nsià, ni mà túha stná-nsià cuu ini-nsià sàhà Dios. Pues divi ñà-jaàn ndisa ndiá ìcà-nsiá quida-nsia cumplir, te ni có-xiñùhù nacoo stná-nsià diezmu mà.

43 'jNdahví mii-nsiá nècuàchì fariseu! vàchi na sáhàn-nsià veheñùhu, cuisì lugar ndé cundoo vii-nsiá nandúcú-nsiá; te na sáhàn-nsià yàhvi, cuní stná-nsià casàhú tnùñuhu cuàhà nèhivì xì-nsiá.

44 'jNdahví mii-nsiá nècuàchì ley xi veheñùhu, xì mii stná-nsià nècuàchì fariseu! Datiaá uun-nsia vaha-nsia. Vàchi na iin yavi xi nsi, ducán iá mii-nsiá, te ò na iin ñaña có-nàhà gà, te vihini cuànihni nèhivì nùá ñà-có-sàha-ne cuenta nduá yavi. Ducán iá stná mii-nsiá.

45 Dandu iin maestru xi ley ì mà, nì cachi-nè xì-yá:

—Maestro, nú ducán cachí-nì sàhà nècuàchìmà, dandu queámà na ian dìquì stná nsiùhù cáhàn-ní.

46 Dandu nì cachi-yà xì nècuàchìmà:

—jNdahví stná mii-nsiá nècuàchì ley xi veheñùhu! vàchi tùha-nsia quidayucun-nsià cuàhà ley ñà-chivàha nèhivì, mate mà cúndéé ini-nè quida-neà. Doco mii-nsiá, có-dúcùn ni-iin dìnìndàhá-nsiàñà.

47 'jNdahví-nsià! vàchi tùha-nsia quidavàha-nsia monumentu nùù ñaña xi nècuàchì nìsa cáhàn cuenta xi Dios sàhaha, doco divi xì-nsiá nduú ana nì sahnì xì nècuàchìmà.

48 Ñàyùcàndùá, ducán queá na ian cudúì inì-nsia sàhà cuàchi nì quida xì-nsiámà, vàchi dihna mii-né nì sahnì xì nècuàchìmà, dandu vichi (daxínu mii-nsiá chuun xi-ne), quidávàha-nsia monumentu xi nsii ma.

49 'Ñàyùcàndùá, dohó cachí Dios ñà-nchìchí guâ-yà: “Cuàhà profeta icúmî techuín, te càhàn-nè xì nèhivì ñà-ndùú razón xi. Te cuàhà stná nècuàchì apóstol icúmî techuín nùù-né. Doco nèhivì malu mà, cahnì-né nèhivì xí, te nú coó, siquiera taxi-né nècuàchìmà”, cachí Dios.

50 Doco cunaha-nsiá, icúmî nèhivì tiempu vichi cunsida-ne cuàchi sàhà nsidaa profeta nì casahnì nèhivì dècuèndè tiempu nì cuàha ñuhiví.

51 Ñà-ndáà nduá cachí xì-nsiá, icúmî nèhivì tiempu vichi cunsida-ne cuàchi sàhà nsidaa profeta nì xihì mà dècuèndè tiempu nì xihì Abel xì dècuèndè tiempu nì xihì stná Zacarías, divi Zacarías nì sahnì-né mahì veheñùhu cahnú xì mesa ì ndé sahmí-né ñà-càmánì-ndà Dios.

52 'jNdahví mii-nsiá nècuàchì ley xi veheñùhu! vàchi ducán iá na ian dandacú-nsiá sàhà (vehe ndé dacuahá) nèhivì cundaà ini-nè (sàhà Dios), doco nì chidèhé-nsià ndahàcáa nuna yehè vehe ma. Ni cónì quìhvi mii-nsiá ñà-cundaà ini-nsiá sàhà-yá, te nì sadi stná-nsiá nùù nèhivì cuní quìhvi dacuahá —nì cachi Jesús.

53 Daaní, nì nsihi nì cachi-yà nsidaájàn, dandu nì xidà ini nècuàchì ley xi veheñùhu ma, xì stná nècuàchì fariseu, te nì caquesaha-né nì càhàn ndee-né xì-yá, cuní-nè càhàn-yà, te cachi-yà sàhà cuàhà iñàha,

54 áma cáchí-yà iñàha ñà-cui daquéé cuàchi-ne dìquì-yá.

12

Icúmí cundaà inì-xi sàhà nsidaa nèhivì danani úún nduú nèhivì vàha

¹ Vichi sàni nataca chitu cuàhà mil nèhivì, dècuèndè sánihni tnahá-né. Dandu nì càhàn Jesús xì nèhivì mà. Primeru nì càhàn-yà xì nècuàchì dacuahá-yá, cachí-yà:

—Cuidadu cundoo-nsia, còtó quida-nsia na quidá nècuàchì fariseu. Vàchi nacua (còò permisú cuichuún-nsiá) levadura (vicò xí-nsiá), divi ducán còò stná permisú quida-nsia na quidá nècuàchìmà, danani úún-né nduú-né nèhivì vàha.

² Cunaha-nsiá còò ni-iñàha coo dèhé nicanicuahàn. Icúmíà tùia, te cunitnùhu nèhivì sàhá.

³ Dècuèndè stná ñà-nduá nì cachi nèhivì na ndoó dèhé-nè ndé iin tnúú, icúmí palabra mà natúi vate stná ndé nchií orá. Te mate caya nì càhàn iin tiàa sàhà tùtnù compañeru-nè ndé ndoó-né vehe chicá ndiadí, doco icúmí palabra mà (cuìtià), vachi nana ducún nèhivì, te cachitnùhu ndee-né nsidaámà.

Chicá vàha yùhí-ndà mii-yá dandacú sàhà vida xi-nda inga ñuhiví

⁴ Amigos, cachí xì-nsiá: màsà yùhí-nsià ana cui cahni xì cuisì iquicúñú-nsià; còó, vachi nú sàni xihì-nsià, dandu còò cá ni-iñàha cui quida ga-nè.

⁵ Doco yùhù cachí xì-nsiá ana ndiá ìcà-nsiá yùhí-nsià. Xiñuhu yùhí ndisa-nsia mii-yá ana icúmí derechu dandiachi xi añima-nsià andea nú sàni xihì-nsià. Mii-yá, ndisa xiñuhu yùhí-nsià.

⁶ 'Sàhà cuisì ùì tuní dicó-né ùhùn chòlìhì. Doco ni-iin quisì mà, có-nândòdó Dios-si.

⁷ Dècuèndè ináhá stná-yà nadaa ididínì itá dìnì iin iin nèhivì. Ñàyùcàndùá, màsà nácání inì-nsia, vàchi chicá ndiaá-nsià nùù iin chòlìhì tìì, te ò nùù cuàhà stná-si.

⁸ 'Yùhù cachî xì-nsiá, nú cachí vate iin nèhivì ñà-ndùú-né nèhivì xí, dandu yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhiví, icúmí stnàì cachì nùù ángel xi Dios ñà-divi nèhivì xí nduú stná nècuàchìmà.

⁹ Doco nú ni chídèhé-nè ñà-ndùú-né nèhivì xí, dandu yùhù stná, icúmí nacuaà stnàì mii-né nùù ángel xi Dios.

¹⁰ 'Mate ni cáhàn ùhí iin nèhivì dìquì yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhiví, doco vátùni nìhì-né cuicahnú ini Dios sàhà-né. Doco nú dìquì Espíritu ìì sàni cáhàn ùhí-nè, dandu mà nunca sàà-yà cuicahnú ini-yà sàhà nècuàchìmà.

¹¹ 'Daaní, nú ni dátñâtuu nèhivì mii-nsiá nùù nècuàchì dandacú nùù veheñùhu, ò nùù juez, te ò nùù tè-nìhí chuun, màsà nácání ini-nsià nansa naxiconihí-nsiá nùù-té,

¹² vàchi momentu yucán icúmí Espíritu ìì xí Dios chindee-yá mii-nsiá ñà-cundaà ini-nsià índù-ñá chicá ndiaha cachi-nsià —nì cachi Jesús.

Cuàhà peligrú ndacá ñà-cunduu-nda nècuàchì cuicà

¹³ Daaní, iin tiàa iín mahì nèhivì cuáhà yucán, nì cachi-nè xì Jesús:

—Maestro, cáhàn-ní xì ñani ñà-nì cándísâ-né dacuachí-né interés nì ndutahvì-nsí (nùù yua-nsí).

¹⁴ Dandu nì cachi-yà xì nècuàchìmà:

—Senór, còò chuun ni níhí cundui juez nsidan-dai sàhà chuun xi mii-nsiá, ni có-nduú stnái iin ana dacuachi-xi biene xi-nsia.

¹⁵ Te nì cachi stná-yà xì nèhivì cuáhà mà:

—Cuidadu cundoo-nsia, màdí xihò-nsiá cuàhà iñàha, vàchi mate ni coó cuàhà gá biene xi-nda, có-cùnì cachàmà ñà-sàni nìhì ndisa-nda vida ndi-aha. Còó.

¹⁶ Dandu nì nacani-ya xì-né iin ejemplu, cachí-yà:

—Nisa là iin tècuicà; te iin cosecha cahnú nì cuàha itù-te.

¹⁷ Ñàyùcànduá, nì nacani inì-te, cachí-te: “¿Nansa quide? Vàchi có-cuáhà gá ndé covàha cosecha xi”.

¹⁸ Dandu nì cachì-te: “Chicá vaha dohó quide; cuàhìn duquín vehe cuachi yohó, te quidavàha saí vehe chicá nahnú sàhà-ñá vátùnì sàà nàcòvaha cosecha xi, xì nsidaa gá stná ñà-cuìqué.

¹⁹ Dandu cachì inì-ni mií: Vichi sà-íá cuàhà iñàha íá vaha. Vátùnì sàà ñà-jaàn cutiacuì cuàhà cuà; vátùnì quetatù vichi, vàchi íá ñà-cuxi, te cohi. Contentu cuàhìn coi”, nì cachì-te.

²⁰ Doco nì càhàn Dios xì-té, cachí-yà: “¡Loco ió! vàchi ñuú vichi icúmì naquihin animo, dandu nsidaa biene sàni chivàhu, ¿ana ndòò xán?”, nì cachi-yà.

²¹ Te ducán icúmì coo xì nèhivì dacáyà xì cuàhà ñà-cuicà sàhà mii-xí, te nú còò ni-iñàha nduú ñà-cuicà ndisa-ne nuú Dios —nì cachi Jesús.

Nansa ndiaá Dios nècuàchì xínduu dèhe-ya

²² Daaní, después nì cachi stná-yà xì nècuàchì dacuahá-yà:

—Yùhù, cachî xî-nsiá, màsà nácání inì-nsià sàhà vida xi-nsia nansa nìhì-nsiá ñà-cutiacu-nsià, ni sàhà cuerpu xi-nsia, nansa tùi ñà-cundixi-nsia. Còó,

²³ Vàchi màdì cuisì ñà-cuxi-nda nduá xiñuhu sàhà-ñá cucumi ndisa-nda vida ndiaha; te cuerpu xi-nda ¿amádi chicá ndiaámà nù sòcoto ndìxì-ndà?

²⁴ Cundehe-nsiá càlù, có-xitú-si, có-ndàníhí-si cosecha xi-sì, ni còò vehe icúmí-sí, ni còò stná ni-iin lugar ndé chívàha-sì iñàha; doco Dios, dacútiácú-yàsi. Te mii-nsiá, ¿amádi chicá ndiaá-nsià nù laa mà?

²⁵ Cunaha-nsiá, mate yáha ga sahní-nsiá dìnì-nsiá, te nacání inì-nsia, uun-ni nduámà, mà níhì-nsiá cuahnu ga-nsià ni-iin dava metro.

²⁶ Ñàyùcàndüá, nú mà cùì quida-nsia chuun tii jaàn, dandu chicá vaha màsà cáhni gá-nsià dìnì-nsiá sàhà chuun dava ga.

²⁷ 'Cundehe-nsiá nansa sahnú ita nani lirio; có-quidáchúùn-yá, ni có-quidávàha stná-yà sòcoto, doco chicá ndiaha ita mà nù rey Salomón (nìsa à sàhana), mate yáha ga vico nì sandixi-ne.

²⁸ Iin ita, yùcù-ni nduá, (có-ndiàá ndisa); quìvì vitni iá` campu, te tnaa sàni ìchà, vihini quèa xitnù coca. Mate ducán nduá, doco ndiaha gá nì quidavàha Dios ita mà. Ñàyùcàndüá, vihi gá icúmí-yâ cuàhatahvì stná-yà ndohó iin ñà-cundixi-nda. Doco mii-nsiá, iyuhu gá xiníndísâ-nsiá Dios.

²⁹ 'Màsà cécánúú-nsiá cahni-nsiá dìnì-nsiá nansa tùi ñà-cuxi-nsia, coho-nsia.

³⁰ Vàchi nsidaa nèhivì ndoó ñuhiví, divi ñà-jaàn nduá nandúcu-nê. Doco ndohó, iá Yuamáni-ndà Dios, te ináhá-yâ xiñuhu nsidaámà nù-ndà.

31 Ñàyùcànduá, dihna xiñuhu nanducu-nsiá nansa chivàha viì-nsiá ley xi ñuhìví ìì xí-yá, dandísá ñhì stná-nsià nsidaa ñà-nduá cumáni gá nùu-nsiá.

Ndè Gloria xiñuhu dacáyà-ndà ñà-cuicà-ndà

32 'Mii-nsiá, nahi riì-xí nduú-nsiá, te cachí xì-nsiá, màsà yúhì-nsià, mate mà túu-nsiá, vèchi sàni chitnùní ini Yuandiaha-nsiá ñà-cundiatú anima-nsià ndè ñuhìví ìì xí-yá.

33 'Dicò-nsiá biene xi-nsia, te dacútâhvì-nsiá nècuàchì ndahví. Dandu queámà na ian sàni chivàha-nsia ñà-cuicà-nsiá ndè gloria. Te queé stná na ian iá vaha mà ini iin itni mà sáà tèhì, vèchi ndè gloria yucán, mà sáà ndañuhá, vèchi mà quíhín tècuìhnà-ñá, ni mà cúsíquídí stná.

34 Vèchi ndé quida-nda cuenta iá vaha ñà-cuicà-ndà, diví lugar yucán cuàhàn-ndà cunihnu cuàhà ini anima-ndà —nì cachi Jesús.

Ndiá icà-ndà cundoo tùha-nda, vèchi sà-itúú-yá naxicocuîn-yà

35-36 Dandu nì cachi-yà:

—Cundoo tùha-nsia na ian quidá peón xíndiatu na nsiáá lamú xi-tè na cuàhàn nècuàchì mà vicò nandàhà; nacuícun-té lámpara, te yáha ga ndiatú-te. Daaní, nú sàni nsiaa nècuàchì mà, te nì càhàn-nè yehè, dandu vichi vichi cuàhàn-te nacuna-tè nùu-né.

37 Nansicáhàn-tê nú ndiatú tùha-tè na nsiaa-nè, vèchi seguru icúmí-nê quidayucun-nè, te dayáha-ne peón mà ndé cundoo-tè cuxi-tè.

38 Te nú ndè dava ñùu, ò ndé sinduhá ni nsiáá lamú mà, te xíndiatu ìì peón mà, pues nansicáhàn-tê nì sandiatu-tè.

39 '(Inga ejemplu), nú ináhá-ndá ndévi hora quixi tècuìhnà quìhvi-tè vehe-nda, dandu cundiatu tùha-nda, mà cuáha-nda quìhvi-tè.

40 Divi ducán stná mii-nsiá, cundoo tùha stná-nsià, vächi iin quivì có-nìhnú inì-nsia naxicocuìn yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhìví —nì cachi-yà.

Ejemplu sàhà peón xíndiaa xì vehe lamú cuàhàn xicà

41 Dandu nì cachi Pedro xì-yá:

—Señor mío, ¿a ní nacani-ní ejemplu jaàn ñà-cutùha miiní nsiùhù, te ò cuní stná-ní quìhin casu nsidaa nèhivì dava ga?

42 Dandu nì cachi Stoho-ndà Señor xì-né:

—¿Ana tuxí ini-nsià nduú nahi peón nùù ejemplu yohó? Nì ìa iin peón; tùha-tè quida vii-té, quidá sahnú-te. Te nì nìhì-té chuun nùù lamú xi-tè ñà-dandacú-te nùù peón dava ga, te dasàn stná-te ñà-cutiacu nsidaa nècuàchìmà quivì cuiñuhá. Daaní, cuàhàn lamú mà.

43 Pues nansicáhán peón nì ndòo dandacu-ma nú iin-ni quidá víi-té dècuèndè nsiaa tu lamú xi-tè.

44 Cunaha-nsiá, icúmí nècuàchìmà cuàha-ne peón mà chuun ñà-dandacú-te sàhà nsidanicuú ñà-cuicà-né.

45 Doco nú nacání chicuèhè ini peón mà, te cachí-te: “Cucuee va lamú xi, dandu nsiaa-nè”, te quesáhá-tè cahni cuií-te peón dava ga mà, tiàa-ne te ñahà-né, te cuisì-ní ñà-cuxi-tè, te coho-tè cucahan-té, te cutnáhâ stná-te xi tè-xíni xihí-te.

46 Pues nú quidá-te ducán, dandu icúmí lamú xi-tè nsiaa-nè iin quivì có-nìhnú inì-te, cundua iin tiempu có-ínahá-tè, dandísá nìhì-té iin castigu

cahnú sàstnùhù, iin-ni ndoho-tè ñà-ndúá icúmí ndoho nsidaa gá ana có-xìníndísâ xí-yâ.

⁴⁷ 'Iin peón, nú ináhá vâha-tè ñà-ndúá cuní lamú xi-tè quída-tè, te có-quída-teá, có-ìníni-te ñà-ndúá cachí-nè, dandu cuàhà gá icúmí-tê ñàhni-té.

⁴⁸ Doco nú có-cùndáà vâha ini peón mà, te quída-te iin falta, dandu chicá iyuhu ñàhni-te. Vâchi ducán queá na ian nacóó-ndá cuàhà ñà-ìcúmí-ndá nùù ndahà inga nèhivì (ñà-cundiaa-nèà). Pues nú ducán, dandu cuàhà stná iñàha icúmí-ndá naquihin-nda nùù nècuàchìmà. Vâchi nú ni ndóo cuàhà iñàha ndahà iin nèhivì, dandu divi-ni ducán cuàhà iñàha icúmí stná-ndà nandacàn-ndà nùù-né.

Mà ndóo ini dava nèhivì sàhà ichì Jesús; mà úhì tãhndè dava-ne sàhá

⁴⁹ 'Cunaha-nsiá, yùhù vâxi cundui nahi ñuhu quiñuhu ñuhivì, (vâchi sàhà yùhù icúmí nèhivì tãhndè dava-ne). Te ja sácú vâha ñà-sàni quiñuhu ñuhu mà ni cùndúá!

⁵⁰ Vâchi iá iin tnùndoho icúmí yâhi, te cuàhà gá nacání inì ndè cachi sàà hora yàhamà.

⁵¹ ¿A túxí inì-nsia vâxi ñuhivì yohó ñà-cucumi nèhivì paz? Còó, vâchi sàhà yùhù icúmí tãhndè dava nsidaa-né.

⁵² Ndè vichi xi ndé` quivì nùù-xí icúmí tãhndè dava-ne. Por ejemplu, nú iá iin vehe, te ndóó ùhùn nèhivì, ùni-nè cuni ùhì xì nècuàchì ùi mà. Te nú coó, ùi-nè cuni ùhì xì nècuàchì ùni mà.

⁵³ Te ò iin tiàa, cuàhàn-nè cuni ùhì-nè dèhe-ne, te nú coó, dèhe-ne cuàhàn cuni ùhì xì mii-né; te ò iin nècuàchì ñahà, cuni ùhì-nè dèheyoco-né; ò nú coó, dèheyoco-némà cuni ùhì xì mii-né; te ò dïdo

iin nècuàchì ñahà cuni ùhì xì sànu-ne; ò nú coó, sànu-nemà cuni ùhì xì mii-né.

Ndiá icà-ndà nacuni-ndà índùvì tiempu nuná ñuhiví, te sáhatahvì Dios gracia xi-ya, vèchi icúmí tiempu mà nsiha

⁵⁴ Dandu nì cachi-yà xì nèhivì cuáhà ndoó yucán:
—Mii-nsiá (nècuàchì ñuu yohó), nú nì xinì-nsia itá vècò ladu quécahnu orá, dandu cachí-nsià: “Vàxi dàvì”, te ducán iá.

⁵⁵ Te nú caná tàchì ladu sur, dandu cachí-nsià: “Cuàhàn coo ihni”, te divì ducán coo.

⁵⁶ ¡Ndahví-nsià! Danani uun-nsia nchichí ndisa-nsia, vèchi mate túha-nsia nacuni-nsià seña iá ñuhivì xì ansivì, doco ¿índù chuun mà cùì nacuni stná-nsià índù tiempu nduá vichi?

⁵⁷ Có-chìndéé sàxìnítnùnì-nsià mii-nsiá sàhà-ñá cui mànhì inì-nsia índù chuun nduá chuun vaha.

⁵⁸ Nú sàni sanicuàchi iin tiàa sàhà iin-nsia, te ndacá-tensíá cuàhàn nùù tè-nihí chuun, dandu chícá vaha nanducu-nsiá ñà-nacahan stnahá-nsiá Dios sàhà-nsiá na meru xicá-nsiá ichì cuàhàn-nsià, te màdiá cundaca-tensíá sàà nùù juez, vèchi juez mà, dayáha-tensíá ndahà comandante xi-tè, te chicadi tèmà-nsiá vehecàa.

⁵⁹ Te ñà-ndáà nduá cachí xì-nsiá, nú ni cuu-xi-nsiá ducán, dandu mà quéé gá-nsià dècuèndè nú sàni dānāà nsihí-nsiá nsidanicuú ñà-nduá nihíca-nsiá —nì cachi Jesús.

13

Chuun cahnú nduú ñà-cuu-nda arrepentir sàhà cuàchi-nda

¹ Daaní, tiempu yucán nì cachitnùhu nèhivì xì-yá nansa nì cuu xi nècuàchì ladu Galilea, nì

dàndàcú Pilatu, te nì sahnì soldadu-nè na meru sáhatahvì-né quisì nduú promesa xi-ne nùu Dios; meru xíhì quisì mà, te nì sahnì-ténê.

² Dandu nì naxiconihí-yá nùu nècuàchì nì nacani ma, te dohó nì cachi-yà:

—Nècuàchì Galilea mà, ¿a tuxí ini-nsià ñà-chicá nì sanduu-ne nèhivì cuáchi nùu nsidaa nècuàchì ñuu-nè, te sàhámà nì xìhì-nè ducán?

³ Còó, cachí, vàchi divi ducání ndañuhu stná mii-nsiá nú màsà cúú-nsiá arrepentir sàhà cuàchi-nsia.

⁴ Te ináhá stná-nsià nansa nì cuu yatni Siloé yucán na ní ndua iin torre, te nì chàhmà sàhùn ùnì nèhivì. Pues ¿a tuxí ini-nsià chicá nìsa ìa cuàchi nècuàchì mà nùu nsidaa gá nèhivì ñuu-nè Jerusalén?

⁵ Còó, cachí; vàchi dècuèndè mii stná-nsià, divi ducání icúmí stná-nsià ndañuhu-nsiá nú màsà nàxícócuìin inì-nsia sàhà cuàchi-nsia.

Ejemplu sàhà yutnù cónì cuáha quisì vídì-xì

⁶ Dandu nì nacani-ya ejemplu yohó:

—Nìsa ìa iin tiàa icúmí xí iin ñuhù iá ñà-tàtá, te yucán iin stná iin nù-higu. Te nì sàà tiàa ma iin xichi yucán, cuàhàn-nè cuida-ne fruta-nu ni cuí, doco còò ni-iin sìhigu-nu ni ndácùhun-ne.

⁷ Ñàyùcàndùá, nì cachi-nè xì tèndiàá xì yutnù tatá mà: “Cunaha-ní, sàcuàhàn ùnì cuà quixí indéhí, áma níhì sìhigu yutnù yohó cahín, doco còò-sí. Ni táhndè-nu chicá vàha; có-cùmí cuiin uun gá-nu yohó”.

⁸ Doco peón mà, nì cachi-te: “Senór, nacoo gá-nínu dècuèndè inga cuà, vàchi cuní dadayí ñuhù sàhà-nú, te daquéi majada,

⁹ áma cuáha-nùsí; te nú coó, dandísá, tàhndè-nu”, nì cachi peón mà.

Nansa nì quida Jesús iin quivì descansu, nì dándúvaha-ya iin nècuàchì ñahà xicá todo

¹⁰ Daaní, iin quivì sábadu iá-yà iin veheñùhu dacuahá-yá nèhivì.

¹¹ Te yucán nì quìhvi stná iin nècuàchì ñahà, sàhùn ùnì cuà dandohó iin ñà-malu-nè, nì cuitá yaa-ne quidá-si, ñàyùcàndùá xicá todo-ne, mà cùì nàcuììn ndàà-nè.

¹² Doco na ní xini Jesús-nè, nì cana-yanè ñà-tnàtuu-ne. Dandu ní cachi-yà xì-né:

—Mii-ní nècuàchì ñahà jaàn, sàni quee cuèhè malu quidá quini xi-ní.

¹³ Dandu nì chitàndòó-yá ndahà-yá dìnì-né. Te vichi vichi nì ndundaà cuerpu xi-ne, te nì nihì-né nì nàcuììn ndàà-nè. Ñàyùcàndùá, cuàhà gá nì naquimanì-né Dios.

¹⁴ Doco nècuàchì dandacú nùu veheñùhu yucán, nì cuduchi ini-nè, vèchi quivì descansu nduá na ní dándúvaha-ya nècuàchìmà. Ñàyùcàndùá, nì cachi nècuàchì dandacu-ma xi nsidaa nèhivì yucán:

—Ìñù quivì ùún iá quidachuun-nda; ñàyùcàndùá, quivì jaàn quixi-nsia nduvàha-nsia, màdiá quivì descansu.

¹⁵ Dandu nì naxiconihí Stoho-ndà Señor nùu nècuàchìmà, cachí-yà:

—¡Ndahví-ní! ¡Cachí uun-ní vaha-ní! vèchi nsidaa-nsiá, cada quivì descansu ndàxìn-nsiá buey xi-nsia, ò burru xi-nsia, te sàhàn-nsia xì-sí ñà-coho-sì tècuìì.

16 Te nècuàchì ñahà yohó, descendencia xi xii-ndà Abraham nduú stná-nè, ñàyùcàndùá, amádi ndiá ìcà stná-nè dàñà stná-nè nùù cuèhè itnúi xí-nè, mate quivì descansu nduá, vàchi sàcuàhàn-ndà sàhùn ùnì cuià nuhní iquicúñú-nè quidá ñà-malu —nì cachi-yà.

17 Daaní, nsidaa nècuàchì xiní ùhì xì-yá, nì nd-ucahan-ne; doco nèhivì cuáhà mà, nì cudii ini-nè sàhà nsidaa obra ndiaha quidá-yá.

In ejemplu nì nacani Jesús ñà-cundaà ini-ndà nansa coo tiempu na xitià palabra xi-ya

18 Daaní, nì cachi gà-yà xì-né:

—¿Índù iñàha cui cachì sàhà-ñá cundaà vii inì-nsia nansa iá ñuhiví ì xí Dios? ¿Índù ejemplu cui nacani xì-nsiá, te sàà-nsià cundaà ini-nsià nansa iá tiempu mà?

19 Pues cunaha-nsiá, nahi tata yutnù mostaza, ducán iá tiempu mà, na ian nì cuu na ní chihi iin tiàa tata mà itu-nè, te nì sahnua; iin yutnù cahnú nì nanduu-nù. Dècuèndè laa ndavá ansivi, vaxi stná-si quidávàha-sì tacà-si mahì-nú.

Ejemplu sàhà tàtnà nsidátáchí xí yusàn pan, divi nduú levadura

20 Daaní, tucutu nì cachi-yà:

—¿Índù ejemplu cui nacani xì-nsiá sàhà ñuhiví ì xí Dios?

21 Na iin tàtnà nsidátáchí xí yusàn pan, ducán nduá, vàchi divia nì quihin iin nècuàchì ñahà nì dàquéé-ne mahì ùnì maquila yusàn harina, te nì ndutachi nsihá —nì cachi Jesús.

Yehè Sìtníhì

²² Daaní, na xicá-yá ichì Jerusalén, nì nacàhin-ya ñuu nahnú te ñuu cuati, dacuahá-yá nèhivì ndoó yucán.

²³ Te nì cachi iin nèhivì mà xì-yá:

—Señor mío, ¿a iyuhu nèhivì cunduu nècuàchì càcu anima-xi?

Dandu nì cachi-yà xì nsidaa nèhivì mà:

²⁴ —Quida-nsia lucha fuerte quìhvi-nsia yehè sìtníhì gloria, vèchi ñà-yòhó cachí xì-nsiá: nùu nsidaa nèhivì cucuni quìhvi yucán, cuàhà-né, mà níhì-né yàha-ne.

²⁵ Vèchi quida-nda cuenta na ian iá iin vehe, te cuní-nsiá quìhvi-nsia, doco sàni nacadi nècuàchì divéhé-xímá yehè-né. Ñàyùcànduá sàà-nsiá, te cáhàn-nsiá yehè, cachí-nsiá: “Stoho-nsì Señor, nacuna sacù-ní nùu-nsí”. Dandu nècuàchìmà, icúmí-nê cachi-nè: “Còó, tàcùnì mii-nsiá, (ní có-ìnáhì) índù nì quixi-nsia”.

²⁶ Dandu mii-nsiá, cuàhàn-nsiá cachi-nsiá: “Nsiùhù, nìsa cutnahá-nsí xì-ní nì sandoo-nda nìsa xixi-nda nìsa xihi-nda (tècuí); te mii-ní, nìsa dacuaaha-ní nèhivì ñuu-nsì, calle ñuu-nsì”.

²⁷ Dandu nècuàchì sahnú yucán, icúmí-nê cachi-nè: “Yùhù cachí xì-nsiá, tàcùnì mii-nsiá, ní có-ìnáhì índù nì quixi-nsia. Ñàyùcànduá, cuahán-nsiá iladu, vèchi nècuàchì chicuéhè xínduu-nsia”, cachi nècuàchì sahnù-ma.

²⁸ Pues (ducán stná mii-nsiá), icúmí-nsiá cuni-nsiá na yáha xì-ndà Abraham ndè ñuhivì ì xì Dios, mii-né xì stná Isaac, xì Jacobo, xì nsidaa stná nècuàchì profeta nìsa càhàn cuenta xi-ya sàna. Nsidaa-né icúmí-nê màcùndoo-ne nùu Dios ñuhivì ì xì-yá. Doco mii-nsiá, còó;

fuera icúmí-nsiâ ndòo-nsia. Dandu yáha ga cuàhàn-nsia cuacu-nsia, ndé càna nùhu-nsia (ñà-ndòhó guâ-nsià).

²⁹ Vàchi nsidanicuú ladu icúmí quee nèhivì sàà-nè ñuhivì ìì xí-yá, cunduu-ne nèhivì vaxi ladu caná hora, xì nèhivì ladu quécahnu stná, xì nèhivì ladu norte, xì nèhivì ladu sur, nsidaa-né icúmí-né casaà-nè màcùndoo-ne (ndé iá vicò) ñuhivì ìì xí-yá.

³⁰ Vàchi nèhivì nchícùn cahà-xí vichi, icúmí-né sàà-nè nàcòdò nùu-né nùu-xí (quivì yucán), te nècuàchì idónuu vichi, icúmí-né sàà-nè natenchicùn-nè ndé cahà-xí.

Nansa nì sacu Jesús sàhà nèhivì ñuu Jerusalén

³¹ Divi quivì yucán nì casaà dava nècuàchì fariseu nùu-yá, te nì cachi-nè xí-yá:

—Cuahán-nî quecuaán-nî yohó, vachi cuní Herodes cahni-té mii-ní.

³² Dandu nì cachi-yà xì nècuàchì mà:

—Cuahán-nsià, te dohó cachi-nsià xì tè-icúmí guá maña mà: “Cunaha-ní, vichi xì tnaa cuàhìn taví ñà-malu ñuhú anima nèhivì, te dandúvaha stnái nècuàchì cuhí, dandu quivì ùnì cuàhìn dan-sihí chuun xì”.

³³ Doco sà-íá ñà-caqui vichi, te tnaa, te idá, vachi ndé ñuu Jerusalén nduú lugar ndé tùha ndisa nèhivì cahni-né iin ana cáhàn cuenta xi Dios.

³⁴ ¡Ndahví mii-nsiá nècuàchì ñuu Jerusalén! vachi tùha-nsia cahni-nsiá nècuàchì cáhàn palabra xi Dios, vachi na techúûn-yánè sàà-nè nùu-nsiá dandu caníyúú-nsiânè ñà-cui-nè. Na cuahà guá xichi nì cunì danátáqui mii-nsiá nùí na ian danátáca siùn pilu xi-sì ñà-nàcùñuhu quisì mà tìxi ndìxì-sí; doco còò, cónì cùnì-nsià.

³⁵ Ñàyùcàndùá icúmí lugar xi-nsia yohó ndòo nihnia. Te cachí stnàì xì-nsiá, mà cúní gà-nsià yùhù ndè cachi sàà quìvì cachi-nsià xì: “Ndiaha gá mii-ní, vàchi divi ana vàxi cuenta xi Stoho-ndà Señor nduu-ní”.

14

Nansa nì dándúvàha Jesús iin nècuàchì ndohó cuèhè cuiun

¹⁻² Daaní, iin quìvì descansu cuàhàn-yà vehe iin nècuàchì idónuu nùù nècuàchì fariseu, cuàhàn-yà cuxi-ya yucán. Te vehe nècuàchìmà iá stná iin nècuàchì cuhí cuèhè cuiun, te iín-né nùù-yá. Ñàyùcàndùá, dava ga nècuàchì fariseu ndoó yucán, indéhe váha-neyà, nansa quida-ya.

³ Ñàyùcàndùá, nì cachi-yà xì nècuàchì fariseu mà xì stná nècuàchì ley xi veheñùhu ndoó yucán:

—¿A sáha ley ì xì-ndà dándúvàha-nda nèhivì nú quìvì descansu nduá? (Cachi-nsià xì’.)

⁴ Doco nècuàchìmà, dadí úún nì ndòo-ne. Ñàyùcàndùá, nì tnii-ya ndahà nècuàchì cuhí mà, te nì dándúvàha-yanè. Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Vàtùni cùhùn-ní vichi.

⁵ Dandu nì cachi stná-yà xì nècuàchì ndoó yucán:

—Nú iá iin burru, ò iin buey xi-nsia, te nì nacava-sì ini iin xìchi, ¿áma cùhùn-nsià carrera tavà-nsiási, mate quìvì descansu nduá? —nì cachi-yà.

⁶ Te mii-né, mànicùí nanihì tnùnì ini-nè nansa naxiconihí-né nùù-yá.

Mà váha ndanihi-nda mii-nda nduu-nda ana chicá ndiaá

⁷ Daaní, nì xini Jesús nansa quidá nècuàchì nì quesaa vicò mà, nandúcu-nê lugar cundoo-ne ndé chicá quee tnũñuhu xí-né. Nàyucàndüá, nì nacani-ya xì-né iin ejemplu, cachí-yà:

⁸—Nú cánà iin nèhivì cùhùn-nè iin vicò nandàhà, màsà cóó-né ndé nduú lugar chicá iá tnũñuhu-xí, vàchi vihini sàà stná inga ana chicá quidáñúhú nècuàchì divéhé-xí.

⁹ Nú ducán, dandu icúmí nècuàchì divéhé-xímá tnátuu-ne ndé iá nècuàchì nì sàà primeru mà, te cachi-nè xì nècuàchìmà: “Cuxio-ní, te ni cóó nècuàchì sahnú yohó lugar xi-ní”. Dandu nècuàchìmà, ndacuiin-nè, te cùhùn-nè coo-ne inga lugar ndé cahà-xí, te ndòo cahan-ne.

¹⁰ Cunaha-nsiá, nú cánà-ndà cùhùn-ndà iin vicò, dandu nanducu-nda lugar chicá cahà-xí coo-nda, dandu na tnátuu nècuàchì divéhé-xímá, icúmí-nê cachi-nè xì-ndà: “Amigo, nahà-ní, coo-ní ndé nduú lugar chicá iá tnũñuhu-xí”. Pues nú ni quidá-né ducán, dandu chicá quee tnũñuhu xi-nda nùù nècuàchì cutnáhâ xí-ndá ndoo-nda xixi-nda yucán.

¹¹ Vàchi nsidaa ana datiaá chicá ndiaá, icúmí-nê sàà-nè ndòo cahan-ne. Doco nsidaa ana ndaníhí ndahví xì mii-xí, divi nduú ana chicá icúmí nihì xì tnũñuhu —nì cachi Jesús.

¹² Daaní, nì càhàn-yà xì nècuàchì nì cana xi-yá ñà-cuxi-ya, cachí-yà xì-né:

—Nú cuàhàn-ní quida-ní iin vicò vehe-ní, dàtnàà ò sàcuaà, dandu màsà cáná-nî amigo xi-ní, ò ñanì-ní, ò tnaha-ní, ò nècuàchì cuicà ndoó yatni, còtó cana stná-nè mii-ní vehe-ne, te ducán danàà-né favor nì quida-ní.

13 Còó, vèchi nú cuní-nî quida-ní iin vicò, dandu cana-ní nècuàchì ndahví, xì nècuàchì nì nacuehè, xì nècuàchì xicá cuéhê, xì nècuàchì cuaá;

14 dandu ndiaha gá coo xi-ní, vèchi nsidaa nècuàchì yucán, mà cúí danáa-né nùu-ní. Daaní (ndè inga vida) na natiacù-ní xì nsidaa gá nèhivì nihnú ndàcuisì inì-xi, icúmí-nî nihì-ní ñà-vàha xi-ní sàhámà —nì cachi Jesús.

Ejemplu sàhà vicò cahnú

15 Daaní, iin nècuàchì cutnàhâ xí-yâ na xixí-yá yucán, nì tiacu-nè ñà-ndùá nì cachi-yà, te nì cachi-nè xì-yá:

—Ndiaha gá coo tiempu cundoo-nda ñuhivì ì xí Dios, te cuxi-nda pan yucán.

16 Dandu nì cachi Jesús xì nècuàchìmà:

—Nìsa ìa iin tiàa nì quida iin vicò cahnú. Cuàhà gá nèhivì nì cana-ne.

17 Dandu na hora cuàhàn-nè cacuxi-ne, nì techuún-né iin peón xi-ne (ñà-caca-tè) cachitnùhu-tè xì nsidaa nècuàchì nì cànà mà ñà-sà-ìá hora yàha-ne, vèchi sà-ìá listu nsidaá.

18 'Doco iin-ni nì cacachi nsidaa-né ñà-nì cuícáhnû ini nècuàchì quidà-xì vicò mà sàhà-né. Nècuàchì primeru, nì cachi-nè: “Còó, làcà nì xiin iin ñuhù xí, te icúmî cùhìn cundehià. Ni cuícáhnû ini-nè sàhí”, cachí-nè.

19 'Daaní, inga-nè, nì cachi-nè: “Còó, vèchi làcà nì xiin ùhùn yunta buey, te icúmî cùhìn cundaà inì sàhà-sí, a quidá víi-sí, á coó. Ni cuícáhnû ini nècuàchìmà sàhí”, nì cachi tiàa ma.

20 Daaní, inga-nè, nì cachi-nè: “Còó, vèchi làcà nì nandàhí, te ñàyùcàndùá, mà cúí cùhìn”.

21 Ñàyùcàndùá, mànuhù peón mà, te nì nacani-tè xì lamú xi-tè nansa nì cacachi iin iin nèhivì mà. Ñàyùcàndùá, nì xidà ini nècuàchìmà, te nì cachi-nè xì peón mà: “Cuahán-ní vichi duha cacanuu-ní inii calle ñuu-ndà yohó, calle nahnú te calle cuati, te danátacà-ní nècuàchì ndahví, nècuàchì nì nacuèhè, xì stná nècuàchì xicá cuéhê, xì nècuàchì cuaá ñà-nì quixí-né vicò xí”.

22 Ñàyùcàndùá, (ducán nì quida peón mà); dandu nì cachi-te: “Sàni quide ñà-ndùá nì cachi-ní xí, señor, te vátuni cundoo más gà nèhivì”.

23 Dandu nì cachi tu lamú mà xì peón mà: “Vichi cuahán tu-ní nsidaa ichì xì nsidaa callejón, te datnátuu-ní nèhivì sàhà-ñá chitu vehi nèhivì.

24 Vàchi ñà-yohó cachí xì-nsiá, ni-iin nèhivì nì quide invitar daa, mà níhì-né ni-iyuhu ñà-cuxi-ne vehi”.

Nansa nì cachi Jesús xì-ndà ñà-iin-ni ni nácánì ini-ndà cunchicùn-ndàyá

25 Cunaha-ní, cuahà gà nèhivì xínchicùn xì-yá cuahàn stná-nè. Ñàyùcàndùá nì naxicocuñ-yà yàtà-yá, te nì cachi-yà xì-né:

26 —Nú vaxi iin nèhivì nùí, te cuní-nè cunchicùn-nè yùhù, dandu (màsà ndúlócô gà-nè ñà-ndùá cachí) yua-né, ò dihi-né, ò dèhe-ne, ò ñani-nè, ò cùha-ne, mate (ni cá-cútúxí ini nècuàchìmà) sàni xini ùhì tnaha-nemà mii-né. Ni màsà cúú gà stná ini-nè sàhà vida xi-ne, vachi nú coó, mà cúí sàà-nè cunduu-ne iin ana nchícùn xí.

27 Te xiñuhu stná (ñà-coo-ne dispuestu cui-nè sàhí), quida-ne cuenta na ian nsidá-né iin cruz cuahàn-nè cui-nè. Vachi nú có-nìhnú ini-nè ducán,

te có-nchícùn stná-nè yùhù ducán, dandu mà cúí sàà-nè cunduu-ne iin nèhivì xí.

²⁸ Vàchi nú cuní-ndà quidavàha-nda iin vehe ducún, amádi dihna coo-nda quida-nda cuenta xi-nda a vátùni sàà dihùn xi-ndà,

²⁹ còtó mà cúí daxínu-ndañá, cuisì cimientu xan daquésáhá-ndá, te sà-lá ni. Dandu nècuàchè indéhe, cuàhàn-nè cuàcùndiaa-nèndó,

³⁰ cachi-nè: “Cuàhàn tè-jaàn quidavàha-tè iin vehe ni cúí, doco cóni níhì-té daxínu-teá”, cachi-nè (cuàcùndiaa-nèndó).

³¹ Daaní, stná iin rey, nú cuní-te cùhùn-te guerra nàá tnàhá-te xì inga rey vaxi xi soldadu-xi, amádi dihna coo-tè nacani vaha inì-te, a vátùni sàà ùxìn mil soldadu xi-tè ñà-cundee-té nùò òcò mil soldadu xi inga rey mà, á coó.

³² Te nú mà sàà soldadu xi-tè, dandu na táñaha ga cuyatni inga rey mà, dandu techuún-te nèhivì xí-te cùhùn-nè ndatnuhu-né xì tèmà nansa nsihi pleitu xi-tè.

³³ Te ducán stná mii-nsiá, xiñuhu nandòdó-nsiá nsidanicuú iñaha icúmí-nsiá, vachi nú coó, dandu mà cúí sàà-nsià cunduu-nsia ana nchícùn xí.

Ejemplu nacání sàhà ìn nì cuchicuehe, te ducán stná ndohó, màdí cuchicuehe anima-ndà

³⁴ Vaha ga ìn, (vachi nsidá ádiá ñà-xìxì-ndà); doco nú sàni ndañuhu ñà-ádi xán, dandu mà cúí gá ndu-adi gá.

³⁵ Vachi còò cá chuan, mà cúndúá ñuhù chihi-nda, ni mà váha daquéé stná-ndà nùò itu-ndà. Chicá vaha cate-ndañá. Ni cúníní vaha nsidaa-nsiá palabra jaàn.

15

Ejemplu nacání sàhà rii nì tucù

¹ Daaní, nì catnàtuu cuàhà tè-dàchíyàhvi, xì cuàhà gá stná nèhivì iá cuàchi-xi, vàchi cuní-nè cunini-ne ñà-ndùá cachí-yà.

² Dandu nècuàchì fariseu, xì stná nècuàchì ley xi veheñùhu, nì xitnùhu-neyà, cachí-nè:

—Nècuàchì jaàn, cudíi ini-nè cutnahá-né xì nècuàchì cuáchi; dècuèndè xixí tàcá stná-nè xì nècuàchìmà.

³ Dandu nì nacani-ya xì-né iin ejemplu, te dohó nì cachi-yà:

⁴—Nú ndoó iin cientu rii xì-ndà, te nì quecuaán iin-sì ¿ndiá nduá quida-nda? ¿Amádi naco-nda 99 quisì dava ga mà iin yodò, te cùhùn-ndà nanducu-nda inga quisì mà ndè cachi nanihì-ndàsí?

⁵ Daaní, nú sàni ndacùhun-ndasí, cudíi ini-ndà

⁶ mànuhù-ndà vehe-nda idádócó-ndà quisì mà. Dandu cana-nda amigo xi-nda xì stná nècuàchì ndoó yatni, te cachí-ndà xì-né: “¡Nahà-nsia cundoo-nda cudíi ini-ndà, vàchi sàni natùì rii xí nì ndañuhu ni cuí!”

⁷Te yùhù cachí stnài xì-nsiá, nú nì sàà iin nèhivì iá cuàchi xi cuu-ne arrepentir, dandu yáha ga xícudíi ini ana ndoó gloria. Ndè chicá cudíi ini-nè sàhà nècuàchìmà nùù 99 nèhivì nihnú vaha ini-xi, vàchi mii-né, có-xiñùhù gá cuu-ne arrepentir.

Ejemplu nacání sàhà dìhùn nì ndañuhu, te nì natùia

⁸Te ò (inga ejemplu. Ni cachí-ndà iá) iin nècuàchì ñahà icúmí xí ùxìn dìhùn plata. Pues nú ni ndáñuhú ian, amádi nacuicùn-né iin isì, te nasi-hvi-né vehe-ne ñà-nanducu-nèà ndè cachi natùia.

9 Daaní, nú sàni nanihì-néà, dandu cana-ne amigo xi-ne xì stná nècuàchì ñahà xíndoo yatni, te cachi-nè xì nècuàchìmà: “Naha-nsià cundoo-nda cudìi ini-ndà, vèchi sàni natùì dìhùn xí nì ndañuhu ni cuí”, cachí-nè.

10 Te cachí stnáì xì-nsiá, ducán cudìi stná ini nsi-daa ángel xi Dios nú nì sàà iin nècuàchì iá cuàchi-xi cuu-ne arrepentir.

Ejemplu nacání sàhà dèhe nì sàhàn xìcà

11 Dandu nì cachi stná-yà:

—Nìsa là iin tiàa ndoó ùì dèhe-xì.

12 Te nì cachi tèchicá chii xi yua-té: “Papá, taxi-ní ñà-ndùú tàhvì nìhì-nsí nùù-ní”. Ñàyùcàndùá, nì sàha-ne iin iin-tè ñà-ndùú tàhvì-té.

13 Cóni yáha cuàhà quivì, te nì dàtácá tèchicá chii ma nsidaa ñà-ìcúmí-tê, te cuàhàn xìcà-té inga ñuu. Yucán nì quida ndevàha-tè gastu dìhùn xí-te, nì quìhvì-tè cuàhà viciu.

14 Daaní, na ní nsihi dìhùn mà, nì quixi fuerte tnama ñuu yucán, te nì quesaha-té nì ndun-dahví-te.

15 Ñàyùcàndùá, cuàhàn-te nùù iin lamú ñuu yucán, te nì nìhì-té chuun nùù nècuàchìmà, nì techuún-nète cuàhàn-te campu dacáxâhan-tè cochi.

16 (Ñàyùcàndùá, yucán iá-te campu mà), dècuèndè nchichi yùcù saxí cochi-mà cahan stná-te caxì-té, doco còò ni-iin nèhivì sàha xi-té ni-iñàha.

17 Dandu nì nàcùnihnu sahnú inì-te, te nì cachì-te: “Cuàhà gá peón ndoó vehe yué, te iá cuàhà ñà-cutiacu-nè, dècuèndè cuyódo gá-ñà

nùu-né. Doco yùhù, yohó ié` ndé cuní` cuì quidá doco.

¹⁸ Chicá vaha naquihin ichì nùhì ndé iá papá xi, te cachì xì-né: Papá, nsidá cuàchi nùu Dios, te nsidá cuàchi stnái nùu mii-ní.

¹⁹ Nì mà nátùì cunduu guè nahi dèhe-ní; nahi peón xi-ní cundui quida-ní cuenta”. Ducán nacání inì-te entre mii-té.

²⁰ Nàyùcànduá, nì naquihin-tè ichì mànuhù-té ndé iá yua-té.

’Te xica î vaxi-tè ndé iá nècuàchìmà, te nì xini-nète. Dandu nì cuhi ini-nète, te nì dáyàà-nè cuàhàn-nè nì numi nihni-nète. Nì tutuyuhu tnahá-né nùu-né.

²¹ Dandu nì cachi dèhe-nemà xì-né: “Papá, nsidá cuàchi nùu mii-yá iá ansivi, te nsidá cuàchi stnái nùu mii-ní. Mà nátùì cunduu guè nahi dèhe-ní”, nì cachì-te.

²² Doco yua-té, nì cachi-nè xì peón xi-ne: “Tavà-nsiá sìcoto chicá finu, te chindixi-nsiàte; te nì cúná cáá stná iin anillu dìnìndàhá-te; nì nácuáìn stná-te iin ndìsàn.

²³ Te cundaca stná-nsia chelù ndatnù quixi cuì-si quida-nda vicò.

²⁴ Vàchi sàni xihì dèhi yohó cahín, doco vichi (sàni nsiaà-te) na iin tjàa nì natiacu. Sàni ndañuhu-té nì cuí, doco vichi sàni natùì-tè”, nì cachì yua-té. Te nsidaa nècuàchì ndoó yucán, nì quesaha-né nì quida cahnú-né vicò mà.

²⁵ ’Daaní, dèhe sahnú nècuàchìmà, iá-te nùu itú. Te nì naquihin-tè ichì màndixi-tè. Te na ní cuyatni-tè vehe, nì tiacù-te quidándáá nèhivì, te itásáhá stná-nè.

26 Ñàyùcàndùá, nì cana-tè iin peón; nì xicàn tnùhù-té nùù nècuàchìmà, cachí-te: “¿Ndíà nduá cùù-guá vehi?”

27 Dandu nì cachi peón mà xì-té: “Sàni nsiaa ñani-ní, ñàyùcàndùá nì cachi yua-ní ñà-nì càhní-nsí chelù ndatnù, vèchi sàni natùì dèhe-ne, te còò ni-ìñàha nì cuu xì-té”.

28 Ñàyùcàndùá, nì xidà ini ñani sàhnùmà, có-cuní-te nansìhvi-tè vehe. Dandu nì quee yua-té nì càhàn vii-né xì-té.

29 Doco nì cachì-te xi-né: “Cunaha-ní, sàcàní cuà ié` nùù-ní quidáchúîn, te iníní nsidanicuú ñà-nduá cachí-ní xí; doco tãñáha ga dacútâhvi-ní yùhù ni-iin litù quida stnàì vicò xì amigo xi.

30 Doco vichi sàhà ñà-nì nsiaa tè-nduú dèhe-ní yohó, (ñàyùcàndùá quidà-ní iin vicò cahnú), dècuèndè nì xihì stná chelù ndatnù xi-nda sàhà-té, mate nduú-te iin ana nì quida uun gastu xì biene xi-ní sàhà ñahà xí-te”, nì cachi dèhe sahnuma.

31 Dandu nì cachi yua-té: “Yohó, dèhi nduú stnàù. Siempre ió xí. Te nsidaa ñà-nduú biene xi, stoho stná` nduú stnàù.

32 Doco vitni ndíà icà-ndà quida-nda vicò, te cudìi ini-ndà, vèchi tè-ñanù yohó, nì xihì-te cahín, doco vichi yohó iá-te na ian nì natiacù-te; sàni ndañuhu dahuun-tè nì cahín, doco còò, sàni nsiaa-te vichi”.

16

Ejemplu nacání sàhà mayordomu cóni quidá víi

1 Dandu nì cachi Jesús xì nècuàchì dacuahá-yá:
—Iin nècuàchì cuicà, nì ìa iin mayordomu xi-ne, te nì cachitnùhu nèhivì xì-né: “Có-quidá víi mayordomu xi-ní xì biene xi-ní”.

2 Ñàyùcàndùá, nì cana-ne tèmà, cachí-nè xì-té: “¿Nansa íá ñà-ndùá quidà-ní? vàchi cáhàn tnùhù nèhivì sàhà-ní nùí. Pues vichi icúmí-ní quida nsihi-ní entregar cuenta xi-ní nùí, vàchi cuàhìn taví mii-ní nùù chuun xi-ní ñà-ndùù-ní mayordomu”, nì cachi-nè.

3 Ñàyùcàndùá, nì quesaha-témà nacání inì-te, cachí-te inì-ni mii-té: “¿Nansa quide vichi? vàchi cuàhàn lamú xi dacúxíó-né yùhù nùù chuun xi. Ndahví, vàchi còò valor xi quidachuín xì pala. Vihini càcàn stnàì caridad, doco cucáhán nùí.

4 ¡À! Vichi sàni cundaà inì nansa quide, te cundoo ana cuàha lugar coi vehe-xi na quei nùù chuun xi”, nì cachi-te.

5 Ñàyùcàndùá, nì cana-tè iin iin nèhivì iníhíca nùù lamú xi-tè. Te nì ndàcàtnùhù-té nùù nècuàchì primeru mà: “¿Nadaa iníhíca-ní nùù lamú xi?”

6 Te nì cachi nècuàchì mà: “Iin cientu tonel aceite iníhíquê”. Dandu nì cachi mayordomu mà: “Tnii-ní cuenta xi-ní, coo-ní yohó, te yàchì natiaa-ní cuenta xi-ní ñà-cundua cuisì ùì dico ùxin (50) tonel vichi”.

7 Dandu nì cachì-te xi inga-nè: “Te mii-ní, ¿nadaa iníhíca-ní?” Te nì cachi nècuàchì mà: “Iin cientu carga nùni trigu iníhíquê”. Dandu nì cachì-te: “Tnii-ní cuenta xi-ní, te natiaa-ní cùmì dìcò (80) carga-ni”.

8 Daaní, lamú xi-tè, nì cundaà ini-nè ñà-ndùá quidá-te. Ñàyùcàndùá, nì cachi-nè xì-té sàhà-ñá cónì quidá víi-té: “¡Na nchichí guá nì quida-ní!” nì cachi-nè. Vàchi cunaha-nsiá, nèhivì nihnú inì-xi cuisì ñuhivì yohó, chicá cuehé-nè nùù chuun xi-ne entre nsidaa mii-né, te chicá mà cuèhé nèhivì dat-

nù Dios sàxìnít'nùní-xi.

⁹ Te yùhù cachí xì-nsiá: mate dava-tè, có-quidá víi-té xì dìhùn xí-te, doco mii-nsiá, xiñuhu cuichuún víi-nsiá ñà-cuicà-nsiá sàhà-ñá naquimanì nèhivì-nsiá, dandu na quívì nsihi dìhùn xí-nsiá mà, vátùni cuàha Dios sàà-nsià nùù-yá vehe ndiaha-yá nicanicuahàn.

¹⁰ Nú sàni nìhì iin nèhivì iin chuun tii, te quidá víi-néà, dandu ñà-jaàn cundaà ini-ndà vátùni quida víi stná-nè iin chuun chicá cahnú. Te ò nú có-quidá víi-né chuun tii ma, dandu ni mà quidá víi stná-nè iin chuun cahnú.

¹¹ Ñàyùcàndùá, nú icúmí-ndá ñà-cuicà ñuhivì cuàchi yohó, te có-quidá víi-nda xán, dandu còò iin cuàha xi-nda ñà-ndùú ñà-cuicà ndiaha ndisa.

¹² Te nú có-quidá víi-nda chuun ñà-cundiaa-ndà biene xi inga ñanìtnaha-nda, dandu còò iin cuàha xi-nda ñà-cunduu biene xi mii-nda.

¹³ 'In tè-quidáchúûn, mà cúí coo ùi patrón xi-tè, vàchi nú ducán, dandu icúmí-tê cuni ùhì-te iin-ne, te inga-nè cuu inì-te sàhà-xí. Te ò ni cachí-ndà, iin-ne coo vaha xi-té, te inga-nè cahíchì inì-te. Te ducán stná mii-nsiá, nú cuú ini-nsià sàhà dìhùn, dandu mà cúí cunucuachi stná-nsià nùù Dios —nì cachi Jesús.

¹⁴ Daaní, nècuàchì fariseu, itá stná-nè yucán, iníní-né nsidaa ñà-ndùá cachí-yà, te nì sàcùndiaa-nèyà, vàchi cuàhà gá cuú ini-nè sàhà dìhùn.

¹⁵ Ñàyùcàndùá, nì cachi-yà xì-né:

—Mii-nsiá, nùù nèhivì cuní-nsià ndee vaha-nsia, na ian ni cúndúú-nsiá nèhivì váha guá. Doco Dios, ináhá-yà ñà-ñùhú ini anima-nsià. Vàchi ñà-ndùá

chicá xího nècuàchì ñuhíví yohó, có-nâtùia nùù mii-yá, vàchi ñà-chicá có-íá vaha nduá nùù-yá.

In palabra nì cachi Jesús sàhà ley xi Moisés xi sàhà ñuhíví ìì xí Dios

¹⁶ 'Inii tiempu antes quesaa Juan (Bautista) nì sandiaa ley (xì Moisés) xì stná palabra nì cachi profeta nìsa cahàn cuenta xi Dios. Doco tiempu xi Juan vaxi duha nì quesaha xítia cuentu sàhà ñuhíví ìì xí Dios, te vichí nsidaa nèhivì, quidá-né lucha sàà-nè ñuhíví ìì mà.

¹⁷ 'Doco ley (sànaha) ma, nicanicuahàn cundua iin ley vaha; vàchi ni-iin seña tii xí iin letra xan, mà nunca sàà ndañuhá. Chicá mà úhì ndañuhu ansivi xì ñuhíví, doco ley mà, nicanicuahàn coa.

Nansa nì cachi Jesús ñà-mà váha cate tnàhà-ndà

¹⁸ 'Nú ni caté stnahá iin tiàa xi ñahàdhí-nè, te coo-ne xì inga nècuàchì ñahà, cuàchi ndisa cundua. Te nú ni nándàhà stná iin nècuàchì tiàa xi iin nècuàchì ñahà ní sate stnahá, divini cuàchi cunduu stná mà.

Nansa nì cuu xi iin tècuicà xì stná iin nècuàchì ndahví nani Lázaro

¹⁹ 'Nìsa ìa iin tècuicà, ndixí-te sìcoto cuxín finu, xì cuahà gá sìcoto chicá viì. Te nsiquívì nìsa quida-tè vicò cahnú vehe-tè.

²⁰ Te nìsa ìa stná iin nècuàchì satú nani Lázaro, indúhu-né yehè cahnú tècuicà mà, te itándiaa chitu nsìhi uhì ìcà-né.

²¹ Te cuní-nè nìhì-né pedazu cuati comida cóyo nùù mesa xi tècuicà mà cuxi-ne. Dècuèndè stná sìhina, vaxi-sì ndé íá-nè, te nacuahá yàá-si nsìhi uhì ìcà-némà.

22 Daaní, nì sàà quivì nì xihì-nè, te nì caquixi ángel nì nacuaca-ne anima nècuàchì mà cuàhàn-nè ndé iá xii-ndà Abraham. Daaní, después nì xihì stná tècuicà mà, te nì ndùxin-tè.

23 Dandu (nì sàà-te) ndé ndoó anima nècuàchì xínduu nsii. Te yucán nì quesaha-té ndohó cuáhà-té. Dandu nì ndacoto-tè nì xini xicà-té yucán iá Abraham, te yatni uun iá stná Lázaro.

24 Ñàyùcànduá, nì ndàhì ndee-té, cachí-te: “¡Abraham! ¡Xii-nsí nduu-ní! Cundehè ndahví-ní yùhù; techuun-ní Lázaro quixi-ne dandaxín-né dìndàhá-nè tècuí, te danchíco-ne yàí, vàchi yáha ga ndohí ié` mahì ñuhu yohó”.

25 Doco nì cachi Abraham: “Nsinuu inì-ní, hijo, vàchi na nisa itiacù-ní ñuhiví, vaha vida nisa icumi-ní. Doco Lázaro yohó, còó; yáha ga ndahví nisa yáha-ne. Doco vichi sàni nihítàhvi-né cudii cuáhà ini-nè, mientras mii-ní, icúmí-nì ndoho-ní.

26 Te iá stná inga iñàha, vàchi mahì nsiùhù yohó xì mii-nsiá jaèn iá iin yui cahnú cunú sàstnùhù. Ñàyùcànduá, mate ni cúcáhán-nsì yàha-nsi ndé iá-ní, doco mà cúí; te stná mii-nsiá, mà cúí yàha stná-nsià ndé ndoó nsiùhù yohó”.

27 Dandu nì cachi tèmà: “Pues, nú ma cúí, dandu sacúndáhvi` nùù-ní, tío Abraham; techuún sacù-ní Lázaro nùhù-nè vehe papá xi.

28 Vàchi yucán ndoó ùhùn ñani, te cuní càhàn Lázaro xì-té ñà-màsà quíxí stná-te lugar yohó ndé ndòhò guá-nsì”.

29 Dandu ní cachi Abraham xì-té: “Sà-icúmí-tê libru ì nì tiaa Moisés, xì stná libru nì tiaa nècuàchì profeta. Ni cúníní-te ñà-nduá cachí nùù tutu mà”.

30 Dandu nì cachí-te: “Còó, tío Abraham, vàchi

nú ni nátiácú iin nsìi, te sàà-nè càhàn-nè xì-té, dandísá, icúmí-tê cuu-tè arrepentir”.

³¹ Doco nì cachi Abraham xì-té: “Nú có-cùní-te cunini-tè ñà-ndúá nì cachi Moisés, te nì ñà-ndúá nì cachi profeta, dandu mà sàà-te naxicocuïn inì-te mate nì nátiácú iin nsìi (càhàn xì-té)”.

17

Cuàhà gá ni coo-nda cuidadu, còtó quida-nda iin cuàchi

¹ Dandu nì cachi Jesús xì nècuàchì dacuahá-yá:

—Ñà-ndáá nduá, icúmí dava nèhivì tùcù-nè ichì có-ndiáá quida ñanìtnaha-ne. Doco ndahví nècuàchì datúcù tnàhà-ximà.

² Vàchi chicá vaha nì mácùndiacu iin yùù yódò dùcùn-né, te ndiachi-né mahì mar sàhà-ñá màsà dátúcù-nè ni-iin ñà-cuati yohó.

³ Ñàyùcàndúá, cuidadu cundoo-nsia sàhà ñà-ndúá quidá-nsiá.

’Nú quidá iin ñanìtnaha-nsia cuàchi nùù-nsiá, dandu càhàn-nsià xì-né sàhámà. Te nú ni nàxícócuïn ini-nè sàhà ñà-ndúá nì quida-ne, dandu cuicahnú inì-nsia sàhà-né.

⁴ Mate ùsà xichi iin quivì nì quidá-né iin cuàchi nùù-nsiá, có-quidá, vachi nú cada iin iin xi-chi vaxi-ne cachí-nè ñà-cùú-né arrepentir, dandu icúmí-nsiá cuicahnú inì-nsia sàhà-né —nì cachi Jesús.

Vàtùni quida stná-ndà milagru nú nihnú vaha ini-ndà mii-yá

⁵ Dandu nècuàchì nì nihì chuun nùù Stoho-ndà Señor, nì xicàn tàhvì-né nùù-yá, cachí-nè:

—Chindee-ní nsiùhù ñà-nì sàà-nsì cunindisá ví gá-nsì.

⁶ Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Cuati lihngu tata yutnù nani nù-mostaza. Te ñà-yòhó cachí xì-nsiá: nú xiníndísâ ndisa-nsia, mate (iyuhu nduá) nahi tata mà, dandu dècuèndè vátùni dandacú-nsiá nùù yutnù nahi yutnù fruta jaàn ñà-nì ndánchító-nu yohó, te cùhùn-nu ndi-achi-nú mahì mar, dandu seguru ducán icúmí coo.

Ejemplu sàhà peón quidáchúûn nùù-ndà

⁷ Ni cachí-ndà ía iin peón xi-nda, te quidachuún saín-te nùù-ndà. Te vihini xitú-te, o ndiaá-te cuisì xi-nda. Doco nú nì nsiaà-te vehe, ¿a cachí-ndà xì-té ñà-nì cùhùn-te cudamá-te?

⁸ Còó, dohó cuàhàn-ndà cachi-ndà xì-té: “Qui-dayucùn-ní ñà-cudamí, dandu nsidaviì-ní mii-ní, te taxi-ní ñà-cuxi, te cohi. Doco mii-ní, dècuèndè después icúmí-ní cuxi-ní”, cachi-ndà xì-té.

⁹ Pues, ¿a náquímànì-ndà peón mà nú sàni quida-tè nsidaa ñà-nduá nì ndacu nuù-té? Ádi coó.

¹⁰ Pues divi ducán stná xì mii-nsiá, vèchi nú sàni nsihi nì quida-nsia nsidaa ñà-nduá nì ndacu nuù-nsiá, dandu icúmí-nsiâ, cachi-nsiá: “Còò ni-iñàha nì quidá-nsí, cuisì ñà-nduá ndiá ìcà-nsí nì quida-nsi”, —nì cachì Jesús.

Nansa nì dándúvàha Jesús ùxìn tiàa ndohó cuèhè lepra

¹¹ Nchícùn Jesús ichì Jerusalén cuàhàn, te nì yàha-ya ladu Galilea xì stná ladu Samaria.

¹² Te na ní sàà-yà iin ñuu tii nì xini-yà yucán vèxi ùxìn tiàa ndohó cuèhè lepra. Itá xica-né,

¹³ cána ndee-né, cachí-nè:

—¡Stoho-nsì Jesús! ¡Cundehè ndahví-nî nsiùhù!

¹⁴ Daaní, na ní xini Jesús nècuàchìmà, nì cachi-yà xì-né:

—Cuahán-nsià dacuní-nsià dùtù ìcà-nsiá.

Ñàyùcànduá nì caquihin-ne ichì cuahàn-nè. Te meru xicá-né ichì mà, dandu nì nduvàha nsi-daa-né.

¹⁵ Te iin-ne, na ní xini-nè sàni nduvàha-ne, nì naxicocuñ-nè, nì ndenihi vaha cuahà-né Dios, ndee cáhàn-nè.

¹⁶ Te nì sàcuìn sìsì-né nùù-yá, naquímanì-néyà. Te nduú-né iin nècuàchì ñuu Samaria.

¹⁷ Dandu nì cachi-yà xì-né:

—¿Amádi ùxin tiàa nì nduvàha? Doco 9 nècuàchì dava ga mà, còò-né nì naxícócuìn.

¹⁸ Cuisì mindaa nècuàchì tùcù yohó nì naxicocuñ naquímanì xì Dios.

¹⁹ Dandu nì cachi-yà xì tiàa nì naxicocuñ mà:

—Ndacuiìn-ní xuhun-ní vehe-ní. Vátùni nì xinindisa-ní, te ñàyùcànduá nì nihì-ní nì nduvàha-ní.

Nansa icúmí cuu quivì naxicocuñ Jesús ñà-cusahnú-yá nùù ñuhiví yohó

²⁰ Daaní, nì ndàcàtnùhù nècuàchì fariseu nùù-yá índù tiempu sàa quivì cusahnú Dios ñuhiví yohó. Te nì cachi-yà xì-né:

—Màdiá nduchìnùù-nsiá cuni-nsià ñuhiví ìì xì Dios.

²¹ Mà cúnduámà ñà-cachitnùhu nèhivì xì-nsiá, cachi-nè yohó iá ñuhiví ìì mà, te ò yucán iá'. Còó, vachì yohó mahì mii-nsiá iá ñuhiví ìì mà.

²² Dandu nì cachi-yà xì nècuàchì dacuahá-yá:

—Vàxi iin tiempu na yáha ga cunì-nsia cun-dua tiempu ndiaha (naxicocuñ) yùhù ana nduú

Tnaha Nèhivì Ñuhìví, doco tàñáha ga sàà cundua tiempu mà.

²³ Te nú cachí nèhivì xì-nsiá ñà-yòhó sàni naxicocuïñ, te ò yucán ié, màsà cùhùn-nsiá xì-né, màsà cùnchícùn-nsiànè.

²⁴ Vàchi na ian tása, te natnúù fuerte inicutu ansivi ndè iin ladu xì ndè inga ladu, ducán icúmí cuu stná xì yùhù na sàà quivì xí, (te cundehè nsidaa nèhivì yùhù).

²⁵ Doco antes, cuàhà iñàha icúmí ndohi; vachi icúmí nèhivì tiempu vichi cahíchi ini-nè yùhù.

²⁶ Te nacua nì cuu tiempu xi Noé sànaaha, ducán icúmí cuu stná na sàà meru quivì xí yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhìví.

²⁷ Vachi tiempu xi Noé mà nìsa (ndoo cuéyàà nèhivì ñuhìví), xixí-né, xihí-né, te nándàhà-né. Te ducán nìsa quida-ne dècuèndè nì sàà quivì nì quihvi Noé barcu cahnú, dandu nì quixi dàvì nì sahnì xì nsidaa nèhivì mà.

²⁸ Daaní, ducaní stná nèhivì ñuu Sodoma tiempu xi Lot sànaaha, xixí-né, xihí-né, xiín-né, te dicó-né; xitú stná-nè, te quidávàha stná-nè vehe;

²⁹ doco divi quivì nì quee Lot ñuu mà, dandu ndè ansivi nì còyo ñuhu xì tàtnà cuaán sahan quini, te nì caxihì nsidaa nèhivì ñuu mà.

³⁰ Ducán icúmí cuu stná na quivì naxicocuïñ, te cuni nèhivì yùhù.

³¹ 'Quivì mà, nú ndoo nèhivì dìnivèhé-né (quetátú-nè), te ini vehe ñuhú ñà-icúmí-né, dandu màsà ndúlócô-nè sàhámà. Cuisì-nì nì cùnú dèhé-nè chicá vaha. Te ò nú ndoo-né nuù ítú, dandu màsà naxícocuïñ-nè vehe-ne.

³² Màsà nándòdó-nsiá nansa nì cuu xi ñahàdìhì Lot.

³³ Nsidaa ana cuní dacácu xi vida-xi, cutu-ñá dandañúhú-nêàmà quea; doco nsidaa ana có-dacácu xi vida xi, divi cunduu nècuàchì càcu.

³⁴ Yùhù cachí xì-nsiá, na sàà ñuu naxicocuñ, dandu ndé quídi ùi nèhivì, icúmí cuxio iin-ne, te iin-ne ndòo.

³⁵ Te ndé ndoó ùi nècuàchì ñahà cutnáhâ nchicó, iin-ne icúmí cuxio, te inga-nè ndòo.

³⁶ Te ndé ndoó stná ùi tiàa nùù ìtú, iin-ne cuxio, te inga-nè ndòo.

³⁷ Dandu nì ndàcàtnùhù-né nùù-yá, cachí-nè:

—Stoho-nsi Señor, ¿índù cuàhàn cuu ñà-jaàn?

Te nì cachi-yà:

—Cunaha-nsiá, (ducán iá nahi dichu cachí): “Ndé indúhu ñà-nì xihì, yucán icúmí nataca stná longo”.

18

Ejemplu nacaní sàhà iin nècuàchì ndahví nì sàhàn nùù iin juez cuehé

¹ Dandu nì nacani Jesús xì-né iin ejemplu ñà-cundaà ini-nè ñà-iin-ni icúmí-ndá càcàn tàhvì-ndà nùù Dios, te màdiá cuhuun ini-ndà.

² Dohó nì cachi-yà:

—Nisa là iin juez iin ñuu; doco ni cóni sácáhví-tê Dios, ni stná nèhivì.

³ Te divi ñuu yucán nisa là stná iin nècuàchì ñahà nì xihì ì-xí. Te sàhàn nècuàchìmà nùù juez mà, cachí-nè: “Nsidandaà-ní chuun xi, vàchi iá iin nècuàchì xiní ùhì xí”.

⁴⁻⁵ Doco cóni cùnì-te. Daaní, después nì nacani inì-te, cachí-te inì-ni mii-té: “Yáha ga sáhachuún ñahàcuàán yohó yùhù. Ñàyùcàndùá mate có-càhvì

Dios, ni có-càhvì stnài ni-iin nèhivì, doco cuàhìn nsidandaì chuun xi nècuàchì yohó, vàchi cuñáñî ñà-tutoo quixi-guá-nè nùí”.

⁶ Dandu nì cachi Stoho-ndà Señor:

—Cundehè-nsiá nansa nì cachi juez mà, mate malu-nè, (doco icúmí-nê chindee-né nècuàchìmà).

⁷⁻⁸ Ñàyùcànduá, Dios, ¿áma nsidandaà stná-yà sàhà nèhivì nì nacàxin-ya nú ndui te ñuu xícàn tàhvì-né, te sacúndáhvì-nè nùu-yá? Te ¿a caní tiempu cueé-yà, te sàà quivì nsidandaà-yà ducán? Còó, yàchì icúmí-yâ nachitacùhá-yà sàhà-né, cachí xì-nsiá. Doco quivì naxicocuín yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhiví, ¿a ndísá cunindisá cuàhà nèhivì yùhù cahan-nsiá? —nì cachi Jesús.

Ejemplu nacání sàhà iin nècuàchì fariseu cuadí, xì sàhà stná iin nècuàchì dachíyàhvi nì naxicocuín inì-xi

⁹ Daaní, nì nacani-ya iin ejemplu sàhà nèhivì ndaníhí vaha guá xì mii-xí, te cachíchì ini-nè nècuàchì dava ga. Dohó nì cachi-yà:

¹⁰ —Ùì tiàa, cuàhàn-nè veheñùhu cahnú ñà-càcàntàhvì-né nùu Dios. Iin-ne nduú nècuàchì fariseu, te inga-nè nduú nècuàchì dachíyàhvi.

¹¹ Te nècuàchì fariseu mà, nì sàcuìn-nè yucán, te nì naquimanì-né Dios sàhà mii-né, cachí-nè: “Ansivéhé-nî Yua-nsí Dios, vàchi yùhù, có-quidá ndevàhi nacua quidá nècuàchì dava ga mà, te có-quidá cuihna stnài ni-iñàha, vàchi có-quidé ni-iin ñà-có-ndiá ìqué quide, có-càhìn xì inga nècuàchì ñahà, ni có-quidá stnài na quidá tè-dàchíyàhvi jaàn.

12 Còo; nùu cada ùnà quivì iníhí' iá dòquí ùi quivì, te nùu cada ùxin pesu quidé ganar, chivàha cuain ian ñà-cunduu diezmu xan", nì cachi nècuàchì mà.

13 'Doco nècuàchì dachíyàhvi ma, xica iín-né, cucáhán nùu-né ndacoto-ne ansivi. Ñàyùcàndùá, iín-ne, caní-né nchìca-ne (ñà-cùu guá-nè sentir sàhà cuàchi-ne), te cachí-nè: "Yua-nsí Dios, cun-dehè ndahví-ní yùhù, vàchi nècuàchì cuáchi nduí", nì cachi-nè,

14 dandu mànuhù-né. Ñàyùcàndùá, yùhù cachí xì-nsiá, divi nècuàchì yucán nduú ana nì ndee vaha ndisa nùu Dios, te màdiá nècuàchì primeru mà. Vàchi nsidaa ana datiaá uun nduú nèhivì vaha guá, icúmí-né nducahan-ne; te nsidaa ana ndaníhí ndahví xì mii-xí, chicá icúmí-né nìhì-né tnùñuhu.

Nansa nì cachi Jesús ñà-màsà cádí-ndà nùu ñà-cuati ñà-cunchicuàn mii-yá

15 Daaní, ndacá nèhivì ñà-cuati xí-né vaxi nùu-yá ñà-chitàndòó-yá ndahà-yá dìni-vé. Doco na ní caxini nècuàchì dacuahá-yá, nì sadi-nè nùu nècuàchì mà.

16 Ñàyùcàndùá, nì cana Jesús ñà-cuati ma ni tnátua, te nì cachí-yà:

—Nacoo-nsia ñà-cuati ni quixá nùí. Màsà cádí-nsià nùá, vàchi cuisì nècuàchì nihnú inì-xi nahi miá cunduu ana sàà ñuhivì ìi xí Dios.

17 Ñà-ndàà nduá cachí xì-nsiá, nú ni coó (vità ini) nèhivì nahi ñà-cuati, dandu nìhì-né quìhvi-ne ñuhivì ìi xí-yá, doco nú coó, mà sàà-nè yucán —nì cachi-yà.

Nansa nì cachi Jesús xì iin tèchii cuica

18 Daaní, nì càhàn iin tè-nìhí chuun, nì xicàn tnùhù-té nùu-yá, cachí-te:

—Maestro, mii-ní vaha ndisa-ní. Cachì-ní xì ndià guide, te nìhìtáhvì vida ndiaha nicanicuahàn.

19 Dandu nì cachi Jesús xì-té:

—¿Ndià disáhà-xí cachí-ní xì: “Mii-ní vaha-ní”? Vàchi còò ni-iin nēhivì ùùn vaha ndisa, cuisì nú nduí Dios, dandu vaha ndisa inì.

20 Pues vichi, sà-ìnáhá-ní nansa nì dāndàcú-yá ñà-màsà cáhàn-ndà xì inga ana có-ndùú nècuàchì vehe-nda; te màsà cáhni stnaha-nda, ni màsà quídá cuíhná-ndá, ni màsà cáhí-ndà iin tnùhu sàhà ñanìtnaha-nda, te ni cóó stná tnùñuhu xi-nda nùu yuadíhí-ndá.

21 Dandu nì cachi tu-tè xì-yá:

—Cunaha-ní, nsidaájàn sàni chivàhi dècuèndè na tií.

22 Na ní inini Jesús ñà-nduá nì cachì-te, dandu nì cachi-yà:

—Cumánì gá inga iñàha quida-ní. Dicò nsìhì-ní ñà-nduá icúmí-ní, te dasàn-ní dihùn mà nùu nècuàchì ndahví; dandísá nìhìtáhvì-ní sàà-ní an-sivì, te yucán cucumi ndisa-ní cuàhà ñà-cuicà. Te quixi-ní cunchicùn stná-ní yùhù —nì cachi-yà.

23 Doco tèmà, na ní inini-tè nì cachi-yà ducán, dandu yáha ga nì cuhuun inì-te, vachi cuica cuàhà-té.

24 Te na ní xini Jesús ñà-nì cuhuun guá inì-te, dandu nì cachi-yà:

—¡Na uhì guá sàà iin tècuicà ñuhivì ìì xí Dios!

25 ùhì gá stná dayáha-nda iin camellu nùu chìcòhò ndúhu iquì; doco chicá ùhì yàha iin tècuicà ndè ñuhivì ìì xí Dios.

²⁶ Dandu nècuàchì xí-inini yucán, nì cachi-nè:

—Nú ducán nduá, dandu ¿nansa cui càcu anima iin nèhivì?

²⁷ Dandu nì cachi-yà:

—Ñà-nduá có-sâà nèhivì quida-ne, vètùni quida Dios-ñà.

²⁸ Dandu nì cachi Pedro xì-yá:

—Nsiùhù, sàni nacoo ì-nsí nsidaa ñà-nduá icúmí-nsì, te vaxi-nsi nchícùn-nsì mii-ní, Stoho-nsì Señor.

²⁹ Dandu nì cachi-yà xì nsidaa-né:

—Ñà-ndaà nduá cachí xì-nsiá yohó, nú nchícùn iin nèhivì ñuhiví ì xì Dios, te sàhámà icúmí-nê nacoo-ne iñàha, (màsà ndúlócô-nè), mate ni nácóó-né vehe-ne, ò yuadíhí-nê, ò ñani-nè, ò cùha-ne, ò ñahàdihí-nè, ò dèhe-ne, (có-quidámà),

³⁰ vachi después yáha ga cuàhà gá más icúmí-nè nihitáhvi-né vida xi-ne ñuhiví yoho. Daaní, na sàà-nè inga ñuhiví vaxi xi-nda, dandu nihitáhvi stná-nè vida ndiaha nicanicuahàn.

Nansa nì cachi tu Jesús inga xichi ñà-icúmí-yâ cui-yà, dandu natiacu-yà

³¹ Daaní, nì tavà cuaán-yá ùxìn ùi nècuàchì dacuahá-yá, te nì cachi-yà xì-né:

—Cunaha-nsiá, ichì ñuu Jerusalén nchícùn-nda vichi, te ñuu yucán icúmí cuu ndisa nsidaa ñà-nduá nì tiaa nèhivì xí Dios sànaaha sàhà yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhiví.

³² Vachi icúmí nèhivì dayáha-ne yùhù ndahà tè-inga raza ñà-cuàcùndiaà-te yùhù, te canàhá stná-te xì. Te icúmí stná-te sivi díi-te nùí, te cahni cuí-te yùhù.

³³ Dandu después cahni-té yùhù. Doco tìxi ùni quivì icúmî natiacuì —nì cachi-yà.

³⁴ Doco nècuàchì dacuahá-yá, cóni cúndàà ini-nè sàhámà. Cóni sàà-nè mànhì ini-nè, vàchi nahi palabra dèhé nì sandua nùù-né.

Nansa nì quida Jesús milagru ñuu Jericó, nì dãnátùì-ya nùù iin nècuàchì cuaá

³⁵ Yatni iá-yà ñuu Jericó vàxi-ya, te yuhù íchì yucán iá iin nècuàchì cuaá xicàn xì caridad.

³⁶ Te na ní tiacu-nè yáha cuàhà nèhivì, dandu nì ndàcàtnùhù-né ndiá nduá cuú.

³⁷ Te nì cachi nèhivì ñà-divi Jesús de Nazaret cuàhàn yáha.

³⁸ Ñàyùcàndùá, nì ndàhì-nè, cachi-nè:

—¡Jesús! ¡Mii-ní descendencia ì xì David! ¡Cuhì inì-ní yùhù!

³⁹ Doco nèhivì idónuu (nùù nèhivì cuàhà mà), nì canàhá-nè xì nècuàchì cuaá mà, nì cadí-nè yuhù-né cachi nècuàchìmà xì-né. Doco mii-né, chicá ndee ní ndàhì-nè, cachi-nè:

—¡Mii-ní descendencia ì xì David, cuhì inì-ní yùhù!

⁴⁰ Dandu nì cucuiin Jesús, nì dàndàcú-yá ñà-nì cúndácá nèhivì nècuàchìmà quixi. Te na ní tnàtuu-ne, nì xicàn tnùhù-yá nùù-né,

⁴¹ cachi-yà:

—¿Ndiá nduá cuní-nî quide?

Dandu nì cachi-nè xì-yá:

—Señor mío, cuní natùinuí.

⁴² Dandu nì cachi-yà xì-né:

—¡Ni ndúvaha nduchínúù-ní, cachi xì-ní! Vàchi ñà-sànì xinindisa-ní, ñàyùcàndùá sàni nduvàha-ní.

⁴³ Dandu luegu nì natùinuù-né, te nì tenchicùn stná-nèyà, naquímànì-né Dios. Te nsidaa nèhivì nì xini ñà-nduá nì cuu, nì ndenihi ndiaha stná-nèyà sàhámà.

19

Nansa nì xinindisá iin nècuàchì cuicà nani Zaqueo, te nì nanduu-ne iin nèhivì xí Jesús

¹ Na ní sàà-yà ñuu Jericó, nì yàha uun-ya inii ñuu mà.

² Te cunaha-nsiá, ñuu mà iá stná iin nècuàchì cuicà nani Zaqueo. Te chuun xi nècuàchìmà nduá dandacú-né nùù dava ga tè-dàchíyàhvi.

³ Te cuní stná-nè cundehè-né Jesús ana nduú-yá. Doco mànicùì ñà-cuàhà guá nèhivì itá yucán, vèchi iin nècuàchì cuisí nduú-né.

⁴ Ñàyùcànduá, nì dàyàà-nè chicá nùù-xí, te nì nana-ne dòcò iin yutnù fruta tnuu, vèchi yucán icúmí Jesús yàha-ya.

⁵ Dandu na ní sàà-yà lugar mà, nì ndacoto-ya dìquì-xí, te nì xini-yà nècuàchìmà, dandu nì cachi-yà xì-né:

—Zaqueo, dansíhi-ní nuu-ní, vèchi vichi icúmí sài vehe-ní.

⁶ Ñàyùcànduá, vichi vichi nì nuu yàchì nècuàchìmà, te ndacá-néyà mànuhù vehe-ne, cudíì ini-nè.

⁷ Doco nèhivì cuàhà mà, na ní xini-nè cuàhàn-yà xì nècuàchìmà, dandu nì xitnùhu-neyà, índù chuun cuàhàn-yà vehe iin nècuàchì iá cuàhà cuàchi-xi, nì cachi-né.

⁸ Daaní, (na iá-yà vehe Zaqueo mà), nì ndacuiin nècuàchìmà, cachí-nè xì-yá:

—Señor mío, ñà-ndùú davatahvi biene xi cuàhìn dasín nùù nèhivì ndahví. Te nècuàchì nì dándàhví nì quihin dìhùn-xí, cùmì tantu gà cuàhìn nacuàhi-nè.

⁹ Dandu nì cachi Jesús (xì nèhivì yucán):

—Vichi sà-ìá salvación xi nècuàchì dìvéhé-xí yohó, vàchi nacua nì quida yohòtéhè-ndà Abraham, ducán nì quida stná-nè, (te sàhámà nì càcu-ne),

¹⁰ vàchi yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhiví, nì quesai ñuhiví yohó ñà-nanduquí ana nì tùcù inga ichì, te dacácuì anima-nè —nì cachi-yà.

Ejemplu nacání sàhà ùxìn dìhùn oro

¹¹ Daaní, nsidaa nèhivì yucán, ndoó-né iníní-né ñà-nduá cachí-yà. Dandu nì nacani tu-ya xì-né inga ejemplu, vàchi sà-ítúú-yá sàà-yà ñuu Jerusalén, te tuxí ini-nè ñà-mà cuéé gà, te sàà tiempu ndiaha cusahnú Dios (ñuhiví yohó).

¹² Ñàyùcànduá, nì cachi-yà xì-né:

—Nisa à iin dèhe rey, cuní-nè cùhùn xìcà-né inga ñuu ñà-nìhì stná-nè chuun dandacú stná-nè, dandu después ndixi-ne (cusahnú-né).

¹³ Ñàyùcànduá, (na táñâha ga quihin-ne ichì, dandu) nì cana-ne ùxìn peón xi-ne, te nì sàha-ne iin iin-tè iin iin dìhùn oro, te nì cachi-nè xì-té: “Inii tiempu dècuèndè quivì naxicocuín icúmí-nsiâ quida-nsia lucha nducuahà dìhùn yohó”, (nì cachi-nè xì-té, dandu cuàhàn-nè).

¹⁴ Doco nècuàchì ñuu-nè, sàhà-ñá có-xiñhù-né nècuàchìmà, ñàyùcànduá, nì techuún-né itnii nèhivì xí-né nihi-xi razón cuàhàn, te dohó cachí razón mà: “Có-cuní-nsì cusahnú nècuàchì jaàn nùù-nsí”, cachá’.

15 Doco nècuàchìmà, vātùni nì nihì-né chuun cusahnú-né, te nì naxicocuñin-nè ñuu-nè mà. Dandu nì dàndàcú-né càrà nsidaa peón nì sàha-ne iin iin dihùn mà, vàchi cuní-nè cundaà ini-nè nadaa nì nandua.

16 Dandu nì tnàtuu tèt-primeru, cachí-te: “Señor, imindaa dihùn oro nì taxi-ní, doco vichi sàni nandua ùxin dihùn”.

17 Dandu nì cachi nècuàchìmà xì-té: “¡Vātùni iá! Peón vaha nduu-ní. Ñàyùcàndùá icúmí-ní dandacu-ní nùù ùxin ñuu nahnú, vàchi vii gá nì quida-ní xì iin chuun tii”.

18 Dandu nì tnàtuu peón ùi, cachí-te: “Señor, nì taxi-ní imindaa dihùn oro, doco vichi sàni nandua ùhùn”.

19 Ñàyùcàndùá, nì cachi-nè xì témà: “Mii-ní, icúmí-ní dandacu-ní nùù ùhùn ñuu nahnú”.

20 Dandu nì tnàtuu inga peón, cachí-te: “Señor, yohó naquihin-ní dihùn xí-ní, vàchi nì chivàhià nùù iin sìcoto.

21 Vàchi yúhî mii-ní. Ináhî nansa iá-ní, dana-ní, dècuèndè tùha stná-ní candiaà-ní iñàha mate cóni quidáchúún-ní, te tùha stná-ní quihin-ní cosecha ndé cóni xitù-ní”.

22 Dandu nì cachi nècuàchì dàndàcù-mà xì peón mà: “¡Peón malu nduu-yó! Ináhú dana yùhù, te candiaì iñàha ndé cóni quidáchúún, te ndaníhí cosecha ndé cóni xitúí.

23 Te nú ináhú ducán quidé, dandu ¿índù chuun cóni dàcùhùn dihùn xí nùù iin vehe ndé quidachuún-né xán, dandu na quívì nsiaì, vātùni nihì stnáì dìquía nì cuí?”

24 Dandu nì cachi-nè xì peón itá yatni ma: “Candiaà-nsia dihùn nùù tèt-yòhó, te cuàha-nsia

nècuàchì icúmí ùxìn dìhùn oro jaàn”.

²⁵ Dandu nì cacachi peón mà xì-né: “Doco Señor, sà-ìcúmí nècuàchì mà ùxìn-ñà vitni”.

²⁶ Doco nì cachi nècuàchì cusahnú-má: “Cunaha-nsiá, ana sà-ìcúmí algu vichi, icúmí-nê nìhì gá-nè más, te ana icúmí cuisì iyuhu iñaha, icúmí cuxio nsidaa ñà-ndùá icúmí-nê.

²⁷ Doco nèhivì xini ùhì xì, te có-cùnì-nè cusahnú nùù-né, cundaca-nsianè quixi nùí, te cahni-nsiánè yohó”, nì cachi rey mà.

Nansa nì cuu na ní sàà Jesús ñuu Jerusalén

²⁸ Daaní, nì nsihi nì nacani-ya ejemplu mà, nì quihin tu-ya ichì cuàhàn-yà Jerusalén, idónuu-yá nùù compañeru-yà cuàhàn-yà.

²⁹ Te sà-ítúú-yá sàà-yà ñuu cuati Betfagé xì Betania, frente yucù Olivo. Dandu nì càhàn-yà xì ùì nècuàchì dacuahá-yá ñà-nì cùhùn cueé-nè chicá nùù-xí.

³⁰ Te dohó nì cachi-yà xì-né:

—Cuahán-nsià ñuu tii yatni yucán. Te na sàà-nsià yucán, dandu icúmí-nsiá cuni-nsià ndé nuhní iin burru chii. Burru tàñáha ga cuida nduú-si. Quisì yucán ndaxin-nsiá cundaca-nsiá quixi.

³¹ Te nú ndàcàtnùhù nèhivì nùù-nsiá índù chuun ndaxin-nsiási, dandu cachi-nsià xì-né ñà-Stoho-ndà Señor xiñuhu xi-sí —nì cachi-yà.

³² Dandu luegu nì caquihin ùì nècuàchì mà ichì cuàhàn-nè chuun ma, te nì xini-nè ñà-divi nacua nì cachi-yà xì-né, ducán ndisa nì ìa.

³³ Te na meru ndaxin-nési, dandu nì càhàn stohò-si xì-né, cachí-nè:

—¿Índù chuun ndaxin-nsiá burru yohó?

34 Dandu nì cachi-nè:

—Stoho-ndà Señor xiñuhu xi-sí.

35 Dandu nì saca-nèsi cuàhàn-nè ndé iá-yà; te nì chindàndòó-né sicoto xi-ne dìquì-sí, te nì sàcùnùú-yàsi

36 nì quihin-ya ichì cuàhàn-yà (ñuu Jerusalén). Te ichì yucán ndé yàha-ya nì chitànduhù nèhivì dòò-né.

37 Te na sá-ítúú-yá nacatacaa-ya yucù Olivo yucán, dandu nsidaa nèhivì nchícùn xì-yá, nì que-saha-né cána fuerte-ne, naquímànì-né Dios sàhà ñà-cuàhà guá milagru nì quida-ya nì xini-nè;

38 te palabra yohó nduá nì cachi-nè:

—¡Ndiaha gá rey yohó vaxi cuenta xi Stoho-ndà Señor! ¡Ndiaha gá iá paz ansivi! ¡Ndiaha gá quidá mii-yá iá dìquì-xí! —nì cachi-nè.

39 Dandu dava nècuàchì fariseu cuàhàn mahì nèhivì cuàhà mà, nì cachi-nè:

—Maestro, càhàn-ní xì nèhivì xí-nî (ñà-màsà cáchì-nè ducán).

40 Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Cunaha-nsiá, nú ni cúdádî nècuàchì cána guá yohó, dandu fuerza icúmí càna stná nsidaa yùù ndoó yohó.

41 Daaní, nì sàà-yà yatni ñuu Jerusalén. Te nì indehè-yá ñuu cahnu-ma. Te nì sacu-ya sàhà nèhivì ndoó yucán,

42 cachí-yà:

—¡Ndahví-nsià! Vàchi meru quivì vaha xi-nsia nduá vitni. ¡A sácú vaha nú ni sàà-nsià cundaà inì-nsia nansa coo ndisa paz ñuù-nsia ni cuí! Doco cóni cúndàà inì-nsia. Ñàyùcànduá, vichi sàni

ndòo dèhámà nùù-nsiá, te mà níhì gá-nsià cundaà inì-nsia.

⁴³ Cunaha-nsiá, vaxi iin quivì caquixi contra xi-nsia, te natnahà-te ñuu-nsià, dandu caquidavàha-tè nama orilla ñuù-nsia ñà-cadì-te nùù-nsiá. Dandu nàá stnahá-te xi-nsiá nsidanicuú ladu.

⁴⁴ Te dacaá nsihi-tè vehe-nsia, te cahnì nsihí stná-te mii-nsiá. Mà ndóo ga ni-iin yùù idótnahá víi yohó. Nsidaájàn icúmí cuu xi-nsiá sàhà ñà-cónì nácúni-nsià ana dacácu xi-nsiá ni cuí.

Nansa nì tavà Jesús tè-dìcò xì tè-xiín fuera patiu veheñùhu

⁴⁵ Daaní, cuàhàn-yà veheñùhu cahnú, te nì taxi nsihí-yá tè-dìcò xì tè-xiín ndoó yucán,

⁴⁶ cachí-yà xì-té:

—Dohó cachí Dios nùù tutu ìì: “Veheñùhu xi, icúmíá cundua iin vehe ndé natácá nèhivì càcàn tàhvi nùù”. Doco sàhà mii-nsiá sàni nandua na iin lugar ndé ndoó cuàhà tècuìhnà —nì cachí-yà.

⁴⁷ Daaní, nsiquivì sáhàn-yà veheñùhu cahnu-ma, te dacuahá-yá nèhivì. Doco dùtù xícusahnú, xì nècuàchì ley xi veheñùhu, xì stná nècuàchì nihí chuun ñuu mà, nandúcu-nê nansa cui dandáñúhú-nèyà.

⁴⁸ Doco mànicuí nihì-né nansa quida-neà, vachi nsidaa nèhivì cuàhà mà, iníni vaha-ne ñà-nduá dacuahá-yá.

20

Nansa nì cachi tè-xidandacú ñà-còò derechu xi Jesús quida-ya ñà-nduá quidá-yá

¹ Daaní, nì cuu iin quivì mà iá-yà dacuahá-yá nèhivì veheñùhu cahnu-ma. Te na meru cáhàn-yà

razón vâha xi Dios, dandu nì casaà stná dùtù xícusahnú, cutnâhâ-né xi nècuàchì ley xi veheñùhu, xi stná nècuàchì xídandacú nùù ñuu mà,

² cachí-nè xì-yá:

—Cachì-ní xì-nsí índù nì nihì-ní derechu quida-ní ñà-nduá quida-guá-ní. ¿Ana divi nì dândacú núù-ní ñà-quida-ní ñucán?

³ Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Yùhù ndácàtnùhù stnâi nùù mii-nsiá iñàha, te cachi-nsiá xì.

⁴ ¿Ana divi nì dândacù-xì núù Juan Bautista ñà-quida iì-né nèhivì? ¿A Dios nì cachi xì-né, te ò nèhivì ñuhiví?

⁵ Dandu nècuàchìmâ, nì candatnuhu tnahá nsi-daa-ní mii-né, cachí-nè:

—¿Ndíà cachi-ndà? Vâchi nú ni cachí-ndà divi Dios nì dândacù-xì núù Juan, dandu cachi Jesús xì-ndà: “¿Índù chuun cóni xíníndísâ-nsiá nècuàchìmâ, nú ñucán?”

⁶ Doco nú ni cachí-ndà divi nèhivì ùún nì cachi xì nècuàchìmâ, dandu cahni nèhivì-ndó xì yùù, vâchi nsidaa-né ndeníhí-né Juan mà ñà-nì sanduu ndisa-ne iin ana nìsa cahàn cuenta xi Dios —nì cachi-nè.

⁷ Ñâyùcànduá, nì naxiconihí-né nùù Jesús ñà-có-cùndàà ini-nè ana divi (nì dândacù-xì núù Juan mà).

⁸ Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Ni yùhù, mà cáchí stnâi xì-nsiá ana divi nì dândacù-xì núù quide ñà-nduá quidé.

Ejemplu sàhà medieru malu

⁹ Dandu nì nacani-ya xì nèhivì iin ejemplu, te dohó nì cachi-yà:

— Nìsa là iin lamú, te nì dándèe-ne nducu yòhò sù-úvâ nùù ñuhù xí-né. Dandu nì tatu-nè itnii medieru cundiaa xán, te cuàhàn xicà-né caní tiempu.

¹⁰ Daaní, después, na sání sàà tiempu cùchi quisì vídì mà, dandu nì techuún-né iin peón xi-ne nùhù naquihin xi chii fruta mà nùù medieru mà. Doco na ní sàà peón mà, nì casahnì cuì-tené, te nì taxi-ténê, còò ni-ĩñaha nihí-né nì násáá.

¹¹ Daaní, inga tu nì techuún lamú mà inga peón. Doco medieru mà, tucutu nì casahnì cuì-tené, nì quida quini-tè xì-né, te nì taxi tú-tené, còò ni-ĩñaha nihí-né nì násáá tu.

¹² Daaní, ñà-únì nì techuún tu lamú mà inga nèhivì, doco divini ducán nì cuu xi-né, dècuèndè nì dándacuèhè tèmà-né, te fuerza nì tavà-ténê nùù ñuhù ndé iá ñà-tàtá mà.

¹³ Ñàyùcàndùá, nì cachi lamú mà: “¿Ndíà guide vichi? Ádi chicá vaha techuún dèhemaní nùhù-te, vachi vihini quidañuhu-té dèhi”, cachí-nè.

¹⁴ Doco medieru mà, na ní xinì-te vaxì dèhe lamú xi-tè, dandu nì candatnuhu tnahá-te, cachí-te: “Tè-yòhó nduú tè-icúmí ndutahvì xì ñuhù yohó. Vichi cahni-ndàté chicá vaha, dandu mii-nda nanduu-nda stoho ñuhù yohó”, nì cacachì-te.

¹⁵ Ñàyùcàndùá, nì tavà-té nècuàchìmà iladu nùù ñuhù mà, te nì casahnì-ténê.

’Pues vichi, ¿ndíà nduá icúmí lamú mà quida-ne xì medieru mà?

¹⁶ Icúmí-nè nùhù-nè cahni nsihí-nète, dandu nanducu saa-né inga ana quidachuún ñuhù xí-né —nì cachi-yà.

Dandu nì cachi nèhivì xí-inini ma:

— ¡Ay! ¡Ndiaha ini Dios, màsà cúú ducán!

¹⁷ Dandu nì indehè-yánè, te nì cachi-yà:

—Nacua cachí nùu tutu ìì xí Dios, ñà-jaàn nduá icúmí cuu, vàchi dohó cachá`:

Nì ìa iin cavà nì cahíchi ini albañil. Doco vichi sàni sàà mà nì sàcùndua yùu vico esquina vehe.

18 Te nsidaa ana caquìhi sàhà-xí cavà mà, icúmí-nê nacuèhè-nè. Te nsidaa ana nacava cavà mà dìquì-xí, tàdi nchìhì-nè quida-mà —nì cachi Jesús.

Nansa nì cachi Jesús sàhà renta xi ñuu-ndà

19 Dandu dùtù xí-cusahnú, xì nècuàchì ley xi ve-heñùhu ma, nì cuni-nè tnii-neyà hora mà, vàchi nì cundaà ini-nè ñà-sàhà mii-né nì nacani-ya ejemplu mà, doco mànicùì tnii-neyà, vàchi yúhì-nè nèhivì cuáhà mà.

20 Ñàyùcànduá, nì techuún-né nèhivì cùhùn quida maña, datiaá uun-ne nduú-né nèhivì vaha, te cunini vaha-ne nansa cachí-yà, áma níhìndèè-né càhàn tnùhu-ne sàhà ñà-nduá cachí-yà, te ducán tnii-neyà dayáha-neyà ndahà gobernador.

21 Ñàyùcànduá, cuàhàn nècuàchìmà nùu-yá, te nì ndàcàtnùhù-né, cachí-nè:

—Maestro, ináhá-nsí mii-ní, ana ndàà cuisì inì-xi nduu-ní, te cuisì ñà-ìá viì dacuaha-ní nèhivì. Nì có-yúhì stná-ní nì-iin nèhivì; còó, vàchi chináhá víi-ní ñà-nduú ichì váha Dios.

22 Ñàyùcànduá, cuní-nsì cachí-ní xì-nsì, ¿a vátùni sáha Dios lugar ñà-chiyàhvi-nda renta nùu rey cahnú César, á coó?

23 Doco Jesús, sàni cundaà ini-yà ñà-có-xìcàn tnùhù sahnú ndisa-ne nùu-yá nduá. Ñàyùcànduá, nì cachi-yà xì-né;

—¿Índù chuun cuní-nsià quida-nsia maña nùì?

24 Dacuní-nsià yùhù iin dihùn cundehí. Bueno, vichi cachì-nsia xí ana dìnúù-xí, te ana dìquívi-xí itúú icà dihùn yohó.

Te nì cachi-nè:

—Divi rey cahnú César.

25 Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Nú ducán nduá, dandu nacuàha-nsia César ñà-nduá icúmí-nsiâ cuàha-nsiàte, te cuàha stná-nsià Dios ñà-nduá ndiá icà-nsiá cuàha-nsiayà —nì cachi-yà.

26 Ñàyùcànduá, (nì cundaà ini nèhivì nì ndàcàtnùhù mà) ñà-mà cùì dadaná-néyà na cáhàn-yà nùù nèhivì cuáhà mà. Ñàyùcànduá, nì ndulocó-nè, te dadí uun nì candòo-ne.

Nansa nì cachi Jesús ía nansa natiacu-ndà

27 Daaní, nì casaà itnii nècuàchì saduceu nùù-yá. Te nècuàchìmà, có-xiníndísâ-né ñà-icúmí-ndá natiacu-ndà. Ñàyùcànduá, nì xìcàn tnùhù-né nùù-yá,

28 cachì-nè:

—Maestro, ñà-yòhó nduá nì tiaa Moisés quida-nda: nú sàni xihì iin tiàa, doco còò déhe-ne ni ndóo (xi ñahàdihí-nè), dandu icúmí ñani nsii ma nandàhà-né xì ñahàcuàán mà áma cóó iin dèhe-ne; dandu quida-nda cuenta na ian dèhe nsii ma nduú mèè mà.

29 Pues cunaha-ní, nì sandoo ùsà ñàní. Te nècuàchì chicá sahnu-ma, nì nandàhà-né xì iin nècuàchì ñahà, doco nì xihì-nè, te còò déhe-ne.

30 Dandu ñani-nè chicá nchícùn gà mà, nì nandàhà stná-nè xì nècuàchìmà, doco nì xihì stná nècuàchì ùì mà, te còò stná dèhe-ne.

31 Daaní, nì nandàhà nècuàchì ùnì xì ñahà mà, doco nì xihì stná-nè; te divi ducán nì cuu xì nsì-úsà ñàní mà; doco divini, còò ni-iin dèhe nsidaa-né.

32 Daaní, último nì xihì stná nècuàchì ñahà.

33 Ñàyùcànduá, na sàà quivì (cachí-nsià) natiacu nsìi, ¿índù tiàa ma nacuaca xi nècuàchì ñahà mà ñà-nsì-úsà-nè nìsa ìa xi-ñá? —nì cachi-nè.

34 Dandu nì cachi Jesús xì-né:

—Ñà-ndàà nduá, tùha nèhivì ñuhiví yohó nandàhà-né.

35 Doco nèhivì natùì natiacu cundoo inga ñuhiví, mà nándàhà gá-nè.

36 Ni mà cúí gà-nè, vàchi cuàhàn-nè ndudava-ne xì ángel, cunduu-ne dèhe ndisa Dios, vàchi ñà-sàni natiacu-nè cundua.

37 Doco sàhà chuun ñà-natiacu-ndà, claru nì cachi Moisés sàhana sàhà ñà-jaàn na ní nacani-ne sàhà yutnù tìi (xíxìn); nì cachi-nè ñà-divi Stoho-ndà Señor nduú Dios càhvì nsì-Abraham, xì nsì-Isaac, xì nsì-Jacob.

38 (Ñàyùcànduá, itiácú ìì nsìi ma), vàchi nècuàchì nì xihì dahuun ndisa, mà cúí cahvi-né Dios; còó, cuisì nèhivì itiácú càhvì xi-yá. Vàchi nùù mii-yá, itiácú nsidaa ana nduú nèhivì —nì cachi Jesús.

39 Dandu nì naxiconihí dava nècuàchì ley xi ve-heñùhu, cachí-nè:

—Vàtùni cachí-nì, Maestro

40 Daaní, nì nsìhi nì càhàn-yà xì-né ducán, còò gá iin nì sáhandee inì-xì ndàcàtnùhù gá xì nùù-yá sàhà ni-iñàha.

¿Ana divi nduú yohòtéhè Cristu?

41 Dandu nì cachi Jesús xì nèhivì cuáhà mà:

—Cachí nèhivì, yohòtéhè xii-ndà David cunduu (rey ndiaha nani) Cristu. Doco ¿nansa iájàn?

⁴²⁻⁴³ Vàchi mii David mà, nì tiaa-ne nùu libru ìi nani Salmos, te dohó nì cachi-nè:

Nì càhàn Yua-nda Dios xii Stohi (divi Cristu), nì cachi-yà: “Yohó coo-ní ladu cuahî ndè cachi sàà cundeí nùu nsidaa ana xìní ùhì xì-ní, dandu cusahnú fuerte-ní nùu-né”, nì cachi Dios.

⁴⁴ Cundehè-nsiá, nì cachi David ñà-Stoho-nè nduú Cristu. Doco nú ducán nduú-yá, dandu ¿índù modo cunduu stná-yà iin descendencia xi-ne? (Doco ñà-ndáà nduá.) —nì cachi Jesús.

Ñà-nduá nì cachi Jesús sàhà nècuàchì ley xi veheñùhu, ñà-có-quidá-né cumplir, cachí-yà

⁴⁵ Daaní, nì cachi-yà palabra yohó xii nècuàchì dacuahá-yá, iníní nsidaa nèhivì yucán:

⁴⁶ —Còtó quida-nsia na xíquida nècuàchì ley xi veheñùhu, vachi ñà-diì xí-né nduá cacanu-ne cundixi-ne sicoto quihín vico, te casàhú tnùñuhu nèhivì xii-né yàhvi. Te na sàhàn-nè veheñùhu, ò ndoó-né iin vicò, dandu nandúcú-nê lugar ndé chicá ndiaha cundoo-ne.

⁴⁷ Te tùha stná-nè (tnii diqui-né ley, te) xidándiáá-nè vehe nècuàchì nì xihì ìi-xí, dandu después sácuíta-ne nacuatú cuáhà-né na ian ndisa vaha guá-nè. Sàháyucànduá, iin castigu chicá fuerte icúmí-nè nihì-né —nì cachi Jesús.

21

Nansa nì nacuni Jesús cuàhà gá ndiáá promesa tii nì sàha nècuàchì ñahà ndahví

¹ Iá-yà veheñùhu cahnú, te nì ndacoto-ya nì xini-yà daquéé tècuìcà promesa xi-tè ini alcancia xi Dios.

² Te nì xini stná-yà iá iin nècuàchì ñahà ndahví nì xihì ì-xí, te nì dàquéé-ne ù ñà-úhùn centavu.

³ Dandu nì cachi-yà:

—Ñà-ndàà nduá cachí xì-nsiá, chicá más nduá nì sàha ñahà ndahví jaàn nù ñà-nì sàha nsidaa gá nèhivì yucán.

⁴ Vàchi nsidaa gá-nè, cuisì ñà-cùyódo nù-né nduá nì sàha-ne. Doco nècuàchì ñahà yohó, mate ndahví dahuun-ne, doco nì sàha-ne nsidanicuú dihùn sàhà ñà-cuiin-ne ñà-cutiacu-nè.

Ñà-nduá nì cachitnùhu Jesús icúmí cuu xi veheñùhu cahnú iá ñuu Jerusalén tiempu xi-ya

⁵ Daaní, nì quesaha dava-ne nì càhàn-nè sàhà veheñùhu cahnú, na cuaha guá iá yùù nahnú nì cuyucàn, te na cuaha guá iá promesa nì sàhatahvì nèhivì nì nducutá, cachí-nè. Ñàyùcànduá nì cachi-yà xì-né:

⁶ —Cunaha-nsiá, vaxi iin quivì icúmí nèhivì ducùn-né nsidaa ñà-nduá indéhe-nsiá yohó, ni mà códotnahá gá ni-iin yùù yohó.

Ñà-nduá cuàhàn cuu quivì vaxi xi-nda

⁷ Dandu nì ndàcàtnùhù-né nùù-yá, cachí-nè:

—Maestro, ¿índù quivì cuu ñà-nduá nì cachí-ní jaàn? ¿Índù milagru coo ñà-cundaà ini-nsì sà-ítúú quivì mà?

⁸ Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Cuidadu cundoo-nsia màsà dándáhvì ni-iin nèhivì-nsiá. Vàchi cuàhà ana icúmí quixi danani uun nduú-né yùhù, te cachi iin iin-ne xì nèhivì

ñà-Cristu nduú-né. Te ò cachi-nè: “Vichi ndisa sàni sàà quivì (xí-yá)”. Doco mii-nsiá, màsà cúnchícùn-nsià nècuàchìmà.

⁹ Te nú cunitnùhu-nsia iá cuàhà guerra, ò iá revolucíon, màsà yúhî-nsià, vàchi fuerza icúmí cuu ducán primeru. Doco tàñáha ga nsihi tiempu yohó nduámà, iá gà ñà-vàxi cuu.

¹⁰ Dandu nì cachi stná-yà xì-né:

—Cunaha-nsiá, ñuu xì ñuu icúmíà nàà stnahá. Te cuàhà rey, icúmí-tê dandacú-te coo guerra xì inga ñuu.

¹¹ Te icúmí tnàa fuerte, te quixi stná tnama yohó te yucán, te coo cuàhà stná cuèhè cuàhà ñuu; te ndè ansivi icúmí coo cuàhà seña nahnú dayúhî xì nèhivì.

¹² Doco na tàñáha ga cuu nsidaájàn, dandu icúmí nèhivì tnii-ne mii-nsiá, te quida quini-ne xì-nsiá, cundaca-ne mii-nsiá cùhùn nùù tè-xídandacú veheñùhu, te chicadi stná-nè mii-nsiá vehecàa. Te icúmí stná-nè datnátuu-ne mii-nsiá nùù rey xì nùù gobernador (ñà-daquéé cuàchi-ne dìquì-nsiá). Nsidaájàn icúmí-nè quida-ne xì-nsiá sàhà ñà-nchícùn-nsià yùhù.

¹³ Dandu cundua quivì quida tocar mii-nsiá datúi stná-nsià nùù nsidaa-né ñà-nduà xiníndísâ-nsiá.

¹⁴ Doco iin-ni cunihnu ini-nsià; màsà nácání ini-nsià nansa nachutnahá ví-nsiá palabra naxiconihí-nsià nùù nècuàchì gobiernu mà,

¹⁵ vàchi míí, icúmí chindeí sàxínítnùní-nsià ñà-vàtùni càhàn nchichí-nsià, te naxiconihí ví-nsià nùù-né. Te mii-né, nì mà nánìhì tnùnì ini-nè nansa naxiconihí-né nùù-nsiá. Còó, mà níhì-né nacahnù-nè mii-nsiá.

16 'Daaní, ndè stná yuadíhí-nsiâ, ò ñani-nsiâ, ò tnaaha ga-nsiâ, ò amigo xi-nsia, icúmí-nê cahin stná-nè mii-nsiá nùù tè-xídandacuma; te dava-nsia icúmí-nè càcàn-nè ñà-cui-nsiâ.

17 Te sàhà yùhù icúmí nsidaa nèhivì cuni ùhì-nè mii-nsiá.

18 Doco mà sàà-nsiâ ndañuhu-nsiá (nùù); ni-iin ididìni-nsiá mà ndáñúhú.

19 Te nú iin-ni ni cúníndísâ-nsiá, dandu nìhì-nsiá cutiacu ndisa anima-nsiâ.

20 'Doco quivì cuni-nsiâ inicutu sàni natnaaha soldadu ñuu Jerusalén yohó, dandu ñà-jaàn cundaà inì-nsia sà-ítúú quivì cuàhàn-te dandáñúhú-tê ñuu yohó.

21 Ñàyùcàndùá, na sàà quivì mà, ni cunúdehé nsidaa nèhivì ndoó ladu Judea yohó, te cundoo dehé-nè yucù. Te nècuàchì ndoó ini ñuu yohó, ni cáquéé-né fuera, te nècuàchì ndoó fuera, màsà nánsìhvi ga-nè ñuu.

22 Vàchi quivì yucán cunduu quivì nìhì (cuàhà nèhivì) castigu, te cuu ndisa nsidaa ñà-ndùá nì cachitnùhu tutu ìì xí Dios sànaaha.

23 ¡Ndahví nècuàchì ñahà cuhí cuàhàn tùinuù mèè-xi! Te ¡ndahví stná nècuàchì icúmí xí mèè chichi! Vàchi quivì yucán cuàhà gá tnùndoho icúmí coo inicutu ñuu yohó; cuàhà castigu icúmí nèhivì yohó nìhì-né.

24 Te cuàhà gá-nè cui nùù guerra, te cuàhà gá stná-nè cundaca-tè fuerza cùhùn ñuu xicà (ñà-quadachuún-né). Te icúmí nècuàchì inga raza dandacú-né nùù ñuu Jerusalén yohó dècuèndè nsìhi tiempu iá permisù quida-ne ducán.

Nansa icúmí cuu quivì naxicocuíñ Jesús

25 'Quivì yucán icúmí coo cuàhà seña nùù orá, xì nùù yoo, xì stná nùù sìtnúù; te yáha ga icúmí ndulocó nèhivì ñuhivì yohó, te nacani cuaá ini-nè na tiácú-nè ñà-fuerte guá cahá ndee tècuí mar, te nacuahnú ducún-te.

26 Dècuèndè cuñaà-né ñà-yúhí guá-nè ndoó-né ndiatú-né cuu ñà-ndúá cuàhàn cuu ñuhivì. Ndè stná sìtnúù nahnú itándiaa ansivi, icúmí-sí ndacùchí ndee-sí.

27 Dandu natùì yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhivì, cundehè nèhivì yùhù sàmànui mahì vicò nahnú. Cahnú poder cucumí, te yáha ga ndiaha coo inicutu ndé ié'.

28 Daaní, quivì quesaha cuu nsidaájàn, dandu contentu nì cúndóó-nsiá; ndacoto ndiaá-nsià dìqui-xí, vàchi sà-ítúú hora càcu-nsia —nì cachi-yà.

29 Dandu nì nacani-ya xì-né inga ejemplu, te dohó nì cachi-yà:

—Cundehè-nsiá nù-higuera jaàn, ò ndéni yutnù ní cui;

30 nú indéhe-nda sàni ndunsidi-nú, dandu ñà-yucán cundaà ini-ndà sà-ítúú tiempu ihni.

31 Pues ducán stná mii-nsiá, quivì cuni-nsià cuú ñà-ndúá sàni cachì xì-nsiá, dandu vètuni cundaà ini-nsia ñà-sà-ítúú tiempu cusahnú Dios ñuhivì nduá.

32 'Ñà-ndáà nduá cachí, mà sáà cui nsihi nèhivì itiácú vichi dècuèndè cachì sàni cuu ndisa nsidaa ñà-ndúá sàni cachì xì-nsiá vichi.

33 Cunaha-nsiá, icúmí sàà ansivi xì ñuhivì ndañuhá, doco palabra cachí yùhù, còó, mà nunca sàà ndañuhá.

34 'Cuidadu cundoo-nsia, còtó nandòdó-nsiá ichì váha, vàchi nú quidá cuáhà-nsiá vicò, te xíni-nsia,

te ò nacání cuáhà inì-nsia sàhà vida xi-nsia ñuhìví yohó, pues vihini nandòdó-nsiá ichì mà, dandu nanàá sàà quìvì coo tnùndoho, te có-nìhnú inì-nsia.

³⁵ Vàchi na ian (nanàá tnî iin quisi ini) iin trampa, ducán icúmí quixi tnùndoho dìquì nèhivì inicutu ñuhìví.

³⁶ Ñàyùcàndüá, cunihnu tùha inì-nsia, te càcàn tàhvi-nsiá nicanicuahàn sàhà-ñá vátùni càcu-nsia nùù nsidaa tnùndoho vaxi ma, te nihitàhvi-nsiá natù-nsia màcùndoo-nsia nùù yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhìví —nì cachi Jesús.

³⁷ Quìvì yucán, veheñùhu cahnú iá-yà ndui, dacuahá-yà nèhivì, te ñuú núhù-yà (iin ñuu tii iá) Yucù Olivo.

³⁸ Dandu nsìquìvì dàtnàà vaxi tu-ya veheñùhu. Ñàyùcàndüá, nèhivì cuáhà mà, naha vaxi stná-nè veheñùhu, vachi cuní-nè cunini-ne nansa cachí-yà.

22

Nansa nì ndatnuhu tnahá nèhivì nandúcú-nê nansa tnii-ne Jesús

¹⁻² Vicò pascua nìsa nani iin vicò nìsa xixi-ne pan có-ndùtáchí. Te sà-itúú vicò mà vaxan, te nì ndatnuhu tnahá dùtù xícusahnú xì nècuàchì ley xi veheñùhu, nandúcú-nê nansa nihì-né cahnì-né Jesús, vachi yúhì-nè (cunitnùhu) nèhivì cuáhà sàhámà.

³ Daaní, nì quìhvi ñà-malu ini anima iin tiàa dacuahá Jesús nani Judas Iscariote.

⁴ Ñàyùcàndüá, nì sàhàn-nè nùù dùtù xícusahnú. Te nì càhàn-nè xì nècuàchìmà, xì stná tè-xídandacú nùù policía, nì ndatnuhu-né xì nècuàchìmà

nansa cui quida-ne, te dayáha-ne mii-yá ndahà nècuàchìmà.

⁵ Te nècuàchìmà, nì cacudii ini-nè, te nì ndòò sahnú-né chiyàhvi-ne.

⁶ Ñàyùcàndùá nì cachi Judas vátùni iámà, te nì quesaha-né nì nanducu-né nansa nihì-né dayáha-neyà ndahà nècuàchìmà, doco ni cúndúá na có-ndòó cuàhà nèhivì indéhe.

Nansa nì cutnahá Jesús xì compañeru-yà nì xixi-ya Cena ì

⁷ Daaní, nì sàà vicò xixí-né pan có-ndùtáchí, te quìvì yucán xihì stná iin lelù nduú promesa siempre sáha-ne vicò pascua mà.

⁸ Ñàyùcàndùá nì techuún Jesús Pedro xì Juan, cachí-yà xì-né:

—Cuahán-nsià quidayucun-nsià ndé cuxi-nda vicò pascua.

⁹ Te nì cachi-nè xì-yá:

—¿Índù divi cuní-ní cùhùn-nsì quidayucun-nsì?

¹⁰ Dandu nì cachí-yà xì-né:

—Na sàà-nsià ñuu mà, icúmí-nsiâ ndacùhun tnahá-nsiá xì iin tiàa idádocó xì iin yoo tècuí. Divi nècuàchìmà cunchicùn-nsià cùhùn dècuèndè vehe ndé quìhvi-ne.

¹¹ Dandu càhàn-nsià xì nècuàchì divéhé-xí má cachí-nsià xì-né ñà-dòhó cachí maestru xì-né: “¿ndèví iá vehe cahnú ndé cuxi-ya comida pascua xì nècuàchì dacuahá-yá?”

¹² Dandu nècuàchì divéhé-xí má, icúmí-nê dacuní-nè mii-nsiá índù iá iin vehe cahnú pisu dìquì-xí ndé sà-ità víi yutnù. Yucán nsidayucun-nsià ñà-cudiní-ndà.

13 Dandu nì caquihin nècuàchìmà ichì cuàhàn-nè. Te nacua nì cachi-yà xì-né, ducán ndisa nì cuu. Ñàyùcàndüá yucán nì quidayucun-nè comida pascua.

14 Daaní, na ní sàà hora mà, dandu nì sàà-yà yucán, te nì sàcòo-ya xì nsi-úxìn ùì nècuàchì nì nìhì chuun nùù-yá.

15 Te nì cachi-yà xì-né:

—Yùhù, ñuhú cuísi inì cutnahí xì-nsiá cuxi-nda vicò pascua yohó, dandu después icúmî ndohi.

16 Vàchi cachí xì-nsiá, mà cúxí guè comida vicò pascua ndè cachi sàà tiempu cusahnú Dios ñuhiví yohó; vàchi vicò yohó, ejemplu nduá, doco na sàà quivì cusahnú-yá, dandu cunduamà ñà-sàni cuu ndisa ñà-ndüá cuní cachi vicò yohó —nì cachi-yà.

17 Dandu nì tnii-ya pocillu, te nì naquimanì-yá Dios (sàhà ndutè sì-úvâ ñuhu-ma), te nì cachi-yà:

—Tnii-nsia pocillu yohó, te coho nsidaa-nsiá chichí-tê.

18 Vàchi cachí xì-nsiá, mà cóhó guè ndutè sì-úvâ ndè cachi sàà tiempu cusahnú Dios ñuhiví yohó.

19 Dandu nì tnii stná-yà iin pan, nì naquimanì-yá Dios sàhá, te nì dàcuàchí-yáñà; dandu nì dasàn-yáñà nùù nsidaa-né, te nì cachi-yà xì-né:

—Pan yohó, nahi iquicúnüì nduá, vàchi cuàhìn cuàhatahvì vida xi (cui) sàhà nsidaa-nsiá. (Cuxi-nsia vichi, dandu después), nacua nì quida-nda vichi, ducán quida stná-nsiá (quivì nùù-xí) sàhà-ñá nsinuu inì-nsia yùhù —nì cachi-yà.

²⁰ Daaní, divini ducán nì quida stná-yà xì pocillu mà: na ní nsihi nì xixi-ne, dandu (nì tnii-yañà), te nì cachi-yà:

—Ñà-ñùhú pocillu yohó nduú seña xi ichì saa nacóí cunchicùn nèhivì, vàchi nahi nì nduá, te icúmí nì cuitià sàhà-ñá nìhitáhvi ndiaha-nsiá.

²¹⁻²² 'Doco cunaha-nsiá, tiàa cuàhàn cahin xì yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhivì, iá-nè yohó xixí tàcá-ndà xì-né nùù mesa yohó. Te mate ñà-ndàà nduá, icúmí cui, vàchi ducán nì chitnùní ini Dios, doco tiàa cuàhàn cahin xì, ¡ndahví-nè! —nì cachi Jesús.

²³ Ñàyùcànduá, nì quesaha nèhivì ndoó yucán nì xicàn tnùhù stnahá-né nùù-né ana nduú tiàa cuàhàn quida ducán cahan-né.

Nansa nì cuàà nècuàchì dacuahá-yá, iin iin-ne cuní-nè cunduu-ne ana chicá ndiaá

²⁴ Nì cuàà stná-nè sàhà-ñá ana cunduu nècuàchì chicá ndiaá.

²⁵ Ñàyùcànduá, nì cachi-yà xì-né:

—Tè-cùsàhnú inga ñuu, fuerte cusáhnù-te nùù nèhivì ñuù-te. Yua ñuu dandacú ví cachí tè-xícusahnuma sàhà mii-té.

²⁶ Doco mii-nsiá, màsà quidá-nsiá na quidá tè-yucán. Vàchi nsidaa ana nìhì chuun dandacú nùù-nsiá, icúmí-né cunihnu (ndahvi ini-nè) na iin nèhivì chicá chii; vàchi iin nècuàchì chicá idónuu, xiñuhu cunduu-ne nahi ana xinúcuáchí.

²⁷ Vàchi nì cachí-ndà iá iin lamú iá xixí, te iá stná iin nècuàchì xinúcuáchí (nùù chuun yuhùnùhú), pues ¿ana chicá idónuu cahan-nsiá? ¿Amádi lamú mà nduú ana chicá idónuu? Doco cundehè-nsiá yùhù, nansa quidé xì mii-nsiá: na ian quidá

iin peón xinúcuáchí, ducán nduú modo xi quidé xì-nsiá.

²⁸ 'Mii-nsiá nduú nècuàhì iin-ni sàni tenchicùn xì, te nì yàha stná-nsià nsidaa tnùndoho nì yàhi.

²⁹ Ñàyùcànduá, nacua nì sàha Yué yùhù chuun cusahnúí, ducán nihítáhvi stná mii-nsiá quide, nihì stná-nsià chuun dandacú-nsiá.

³⁰ Vàchi na sáa quìvi cusahnúí, dandu icúmí stná mii-nsiá cutnahá-nsiá xì cundoo-nda cuxi-nda nùù mesa xi, te nihítáhvi stná-nsià cundoo iin iin-nsia silla ndiaha, dandacú-nsiá nùù ùxin ù ñuu-ndà ndé cundoo nèhivì raza-ndà Israel.

Nansa nì cachi Jesús xì Pedro ñà-ínáhá-yâ icúmí-nê nacuaà-néyà

³¹ Dandu nì cachi Stoho-ndà Señor xì Simón (Pedro):

—¡Ay, Simón! Nì xicàn ñà-malu permisú quida ndevàha-sì xì anima-ní na ian quidà-ndà na dandiáchí-ndá nùni.

³² Doco yùhù, nì xicàn tàhvi sàhà-ní ñà-màsà nándòdó-ní yùhù, Simón. Dandu mii-ní, quìvi sàni sàà-ní naxicocuïn inì-ní, dandu nacuaàhandee inì-ní ñanìtnaha-ní.

³³ Dandu nì cachi Simón xì-yá:

—Señor mío, iin-ni ié` dispuestu cunchicuìn mii-ní mate nì chícádí-nèndó, te ò ni cahní-nèndó.

³⁴ Doco nì cachi-yà xì-né:

—Cachî xì-ní, Pedro: ñuú vichi na táñâha ga coto lehe sîndùhá, te sàni nacuaà-ní yùhù ùni xichi.

Nansa nì cachi Jesús na sá-ítúú hora tnii nèhivì-yá

³⁵ Dandu nì cachi stná-yà xì nsidaa-né:

—Na ní techuín mii-nsiá nì xìcanuu-nsia daa, nì dàndàcuí nùu-nsiá ñà-nì ndóo cartera xi-nsia, xì stná morral xi-nsia, te ni màsà cúníhí stná-nsià inga ndìsàn-nsiá cùhùn. Pues, (vichi cachi-nsià xì), ¿a ní quidamanì iñàha nùu-nsiá quìvì yucán?

Dandu nì cachi-nè xì-yá:

—Còó.

³⁶ Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Pues, tucu iá vichi, vàchi xiñuhu-ñá cunihi-nsia cartera xi-nsia na cùhùn-nsià, te cunihi stná-nsià morral xi-nsia cùhùn. Te nècuàchì có-ìcúmí espada, chicá vaha ni dicó-né dùhnù-né, te cuiin-ne ian.

³⁷ Vàchi dohó cachá` sàhí nùu tutu ì: “Nì quida nèhivì cuenta na ian nduú-yá iin tiàa malu”. Ñàyùcànduá, yùhù cachì (xì-nsiá), fuerza icúmí cuu ducán xí, vàchi nsidaa ñà-nduá cachá` sàhí, icúmíá cuu ndisa.

³⁸ Dandu nì cachi-nè xì-yá:

—Stoho-nsì Señor, cundehè-ní yohó: Ùì espada nihí-nsí.

Dandu nì cachi-yà xì-né:

—¡Daaní xì palabra jaàn!

Nansa nì sàhàn Jesús huertu nani Getsemaní, te nì xìcàn tàhvi-yá nùu Yuamáni-yá Dios

³⁹ Daaní, nì quee-ya vehe, te nacua nduú es-tilu xi-ya cuàhàn-yà Yucù Olivo, te nchícùn stná nècuàchì dacuahá-yá.

⁴⁰ Te na ní sàà-yà lugar cuní-yà, dandu nì cachi-yà xì-né:

—Càcàn tàhvi-nsiá nùu Dios sàhà-ñá màsà dándáhvi ñà-malu mii-nsiá.

⁴¹ Dandu nì cuxica tii-yá chicá nùù-xí, nacua sáà dacana-nda iin yùù. Te yucán nì sàcuììn sìsì-yá nì xicàn tàhvì-yá nùù Dios,

⁴² cachí-yà:

—Yuamánì, xicàn tàhvì nùù-ní. Nú cuní-ní, dandu dacúxíó-ní tnùndoho icúmî yàhi, vèchi nahì (ñà-ùà ñuhú iin) taza, ducán nduá nùí. Doco màdì ñá-nduá cuní yùhù nì cúndúá; còò, ñà-nduá cuní mii-ní —nì cachi-yà.

⁴³ Dandu nì ndecunu iin ángel nì quixi ansivi, te nì chindee-né mii-yá ñà-nìhì gá-yà valor xi-ya.

⁴⁴ Vèchi yáha ga nacánì ini-yà. Ñàyùcàndùá chicá fuerte nì càhàn-yà xì Dios. Te nì cana cuàhà tètñì-yá, doco tètñì mà, na ian cóyo gota nahnú nì, ducán nì còyo-tè ñuhù.

⁴⁵ Daaní, nì ndacuiin-yà vèxi-ya ndé itánduhù nècuàchì dacuahá-yá, te nì xini-yà xíquidi-nè ñà-cuàhà guá ndoó-né tnùnsí ini.

⁴⁶ Ñàyùcàndùá, nì cachi-yà xì-né:

—¿A ñá-sàni quìdì-nsia nduá? Chicá vèha ndacuita-nsia, te càcàn tàhvì-nsiá nùù Dios sàhá màsà dándáhvì ñà-malu mii-nsiá.

Nansa nì tnii nèhivì Jesús, te nì suhni-nèyà

⁴⁷ Na càhàn ìi-yá xì nècuàchìmà, dandu nì quesaa cuàhà nèhivì. Te iin tiàa nì sanchicùn xì-yá nduú ana ndàcà-xì-né vèxi, divi Judas, vèchi iin ana nìsa cutnahá xì nsì-úxìn iin ga nècuàchì dacuahá-yá nduú-né. Te divi-ne nì tnàtuu-ne nùù-yá, nì chitú-nè nùù-yá.

⁴⁸ Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Judas, ñà-nì chitú-nì nùí, ¿a ducán nduú modo cahín-nì yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhivì?

49 Dandu compañeru-yà, nì cundaà ini-nè nansa cuàhàn cuu, ñàyùcàndùá nì cachi-nè xì-yá:

—Stoho-nsì Señor, ¿a cání-nsí mii-né xì espada vichi?

50 Dandu iin compañeru-yà, nì cani-ne espada xi-ne iin tiàa quidáchúûn nùù dùtù cusáhnû, te nì tàhndè tùtnù-té ladu cuahá-te.

51 Doco nì cachi-yà:

—¡Daaní xì ñà-jaàn!

Te nì chituu-ya òinìndàhá-yà tùtnù témà, te nì nduvàha dahuan.

52 Dandu nì càhàn-yà xì nsidaa nèhivì nì caque-saa tnii xi-yá, divi dùtù xícusahnú, xì tè-dàndacú xíndiaa veheñùhu, xì dava ga stná nècuàchì nihí chuun, te nì cachi-yà xì nsidaa-né:

—A ducán nduú modo (tnií-nsiá yùhù), vàxi-nsia nihí-nsiá espada xì garroti na ian tècuìhnà nduí,

53 mate nsìquívì nìsa ìe xì-nsiá veheñùhu cahnú, te cónì tnií-nsiá yùhù. Doco vichi, meru tiempu xi mii-nsiá nduá, divi tiempu quida quini guá mii-sí dandacú nùù ichì ñáa.

Nansa nì nacuaà Pedro Jesús

54 Dandu nì tnii-tèyá nì saca-tèyá cuàhàn-te ndè ini vehe dùtù cusáhnû. Te Pedro, nchícùn xica ní-né mii-yá cuàhàn-nè, (te nì yàha stná-nè) ini patiu vehe ma.

55 Dandu nèhivì ndoó yucán, nì xicùn-né iin ñuhu mahì patiu mà, te nì sàcùndoo-ne; te nì sàcòo stná Pedro mahì nsidaa-né.

56 Doco iin ñahà chii quidáchúûn yucán, nì xinì-ña Pedro na iá stná-nè ndé tnúù ñuhu mà, te nì indehè váha-ñàné, cachí-ña:

—Nècuàchì yohó, compañeru Jesús nduú stná-nè.

⁵⁷ Doco Pedro, nì nacuaà-néyà, cachí-nè:

—Yùhù, có-ínáhî Jesús, señorita.

⁵⁸ Daaní, después, indéhe stná inga nèhivì-né, te nì cachi-nè:

—¿Amádi iin nèhivì xí Jesús nduú stná mii-ní?

Doco nì cachi Pedro:

—Còó, mà ndísá, señor.

⁵⁹ Daaní, nì yàha inga hora, te fuerte nì cachi inga nèhivì (xì compañeru-nè):

—Ñà-ndáà nduá, nècuàchì yohó nduú iin nèhivì nì cutnahá stná xì Jesús, vàchi nècuàchì ladu Galilea nduú stná-nè.

⁶⁰ Doco Pedro, nì cachi-nè:

—Señor, ni có-cùndáà inì ñà-nduá cáhàn-ní sàhà-xí.

Te cáhàn ìì Pedro palabra mà, te momentu mà nì xito lehe.

⁶¹ Dandu Stoho-ndà Señor, nì nacuico-yá yàtà-yá, nì ndacoto-yanè. Te sàhà ñà-yùcán nduá nì nsinuu ini-nè nansa nì cachi-yà xì-né daa ñà-tàñáha ga coto lehe, te ùnì xichi sàni nacuaà-néyà.

⁶² Ñàyùcànduá, nì quee-ya iladu patiu mà nì sacu cuahà-né.

Nansa nì quida quini policía xì Jesús, te nì sàcùndiaà-teyá

⁶³ Daaní, tiàa xíndaca xi-yá, nì sàcùndiaà-teyá, te nì cani-tèyá.

⁶⁴ Nì chidàhvi-tè nùù-yá, te nì cani-tèyá, cachí-te xi-yá:

—¡Cachi cuàá-nî ana nì cani xi-ní!

⁶⁵ Te cuàhà gá stná iñàha nì cacachì-te nì cahíchì uun inì-teyá.

Ñà-nduá nì cachi Jesús na ní sàà-yà nùu Junta Cahnú

⁶⁶ Daaní, na ní tùinuù, nì nataca nsidaa nècuàchì nduú Junta Cahnú; nì càna nècuàchì sahnú dan-dacú nùu ñuu yucán, xì stná dùtù xícusahnú, xì stná nècuàchì ley xi veheñùhu. Dandu nì dàtnátuu-ne Jesús nùu nsidaa-né, te nì cachi-nè xì-yá:

⁶⁷ —Nú divi Cristu ndiaha nduu-ní, dandu cachi ndàà-ní xì-nsí.

Dandu nì cachi-yà xì-né:

—Nú ni cachí xì-nsiá, mà nunca cunindisá-nsiá.

⁶⁸ Te ò nú ni ndácàtnùhí nùu mii-nsiá iñàha, ni mà nàxícóníhí stná-nsiá nùí, te ni mà dáñá-nsiá yùhù.

⁶⁹ Doco yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñhiví, dècuèndè vichi cuàhàn duha icúmî coi ndahà cuahá mii-yá ana chicá cusáhnù, divi Dios.

⁷⁰ Ñàyùcànduá, nsidaa nècuàchì Junta mà, nì xicàn tnùhù-né nùu-yá, cachí-nè:

—¿A ndísá Dèhemanì Dios nduu-ní cahan-ní?

—Jaan —cachí-yà— nacua nì cachi-nsiá, divi ducán nduá.

⁷¹ Ñàyùcànduá, nì cachi nèhivì Junta mà:

—Có-xiñùhù gá-ndà ni-iin testigu quixi, vàchi divi mii-né sàni cachi-nèà, te nì inini-nda —nì cachi-nè.

23

Nansa nì dàyáha-ne Jesús ndahà gobernador Pilatu

¹ Dandu nsidaa nècuàchì Junta yucán, nì ndacuìta-ne, nì saca-neyà cuàhàn-nè xì-yá nùu Pilatu.

² Te cuàhà nì càhàn tnùhu-ne sàhà-yá nùu témà, cachí-nè:

—Nècuàchì yohó, sàni xini-nsì, dacá-né dìni nèhivì ñuu-nsì yohó, vàchi cachí-nè mà váha chiyàhvi-nsi renta xi nación nùu rey cahnú César, vàchi cachí-nè mii-né nduú-né rey Cristu.

³ Dandu nì ndàcàtnùhù Pilatu nùu-yá, cachí-te:

—Mii-ní, ¿a ndísá rey xi nècuàchì raza Judea nduu-ní, á cóó?

Dandu cachí Jesús:

—Nacua cachí-ní, divi ducán nduá.

⁴ Dandu nì cachi Pilatu xì dùtù xícusahnú, xì stná nèhivì cuàhà yucán:

—Sàni càhìn xì nècuàchì yohó, te còò ni-iin falta ni quidá-né tuxí.

⁵ Doco nècuàchì càhàn tnùhu sàhà-yá mà, vihi gá dana nì càhàn-nè, cachí-nè:

—Nècuàchì yohó, cuàhà nèhivì raza-nsì dacuahá-né, te danácuída-nè nècuàchì mà dècuèndè ladu Galilea xì ndé` stná ladu yohó, nsidanicuú ladu ndé ndoó-nsí —nì cacachi-nè.

⁶ Na ní inini Pilatu ñà-jaàn, dandu nì ndàcàtnùhù-té, ¿a nécuàchì Galilea nduú Jesús, á cóó?

⁷ Te divi (ñà-ndáa nduá). Ñàyùcànduá, nì cun-daà inì-te ñà-divi rey Herodes nduú ana ndiá ìcà nsidandaà sàhà chuun ma. Sàháyùcànduá, nì dàyáha-tèyá ndahà rey mà, vàchi iá stná témà ñuu Jerusalén quivì yucán.

⁸ Daaní, na ní xini rey mà-yá, nì cudii gá inì-te, vâchi sàcàní tiempu cuní-te cundehè-téyâ. Vâchi cuahà gá ñà-nduá cachí nêhivì sàhà-yá, te cuní stná-te cundehè-té quida-ya iin milagru.

⁹ Ñàyùcànduá, cuahà ní ndàcàtnùhù-té nùù-yá, doco còò ni-iñàha ni nâxícónihî-yá nùù-té.

¹⁰ Te yucán nì casaà stná dùtù xícusahnú, xì nècuàchì ley xì veheñùhu, nì sàcuíta stná-nè, te yáha ga dana nì càhàn tnùhu-ne diquì-yá.

¹¹ Doco Herodes xì soldadu xi-tè, cuisì-ní nì dàvâdiquì uun-tèyá, te nì sàcùndiaà-teyá. Dandu nì chindixi-tèyá sìcoto vico, te nì dànùhù-teyá nùù Pilatu.

¹² Te cunaha-ní, divi quivì yucán nì nàcòvòha stnahá Herodes xì Pilatu, vâchi nìsa xini ùhì stnahá-te.

Nansa nì cachi stná Pilatu icúmí Jesús cui-yá

¹³ Dandu Pilatu, nì nacana-tè dùtù xícusahnú, xì nsidaa tè-nihí chuun, xì nsidaa gá nêhivì. Te nì nsihi nì catnàtuu nsidaa-né nùù-té,

¹⁴ dandu nì cachì-te xi-né:

—Ndacá-nsiá nècuàchì yohó vâxi, vâchi cahan-nsiá dacá-né dìni nêhivì ñuù-nsia yohó. Doco sàni xicàn tnùhù váhi nùù-né indéhe nsidaa-nsiá, te sàni cundaà inì, còò ni-iin cuàchi-ne nacua cachí-nsià.

¹⁵ Daaní, después nì ãyáhi-nè ndahà Herodes, te nì sàhàn stná-nsia nùù nècuàchìmà, doco ni mii stná-nè, cóni càchí stná-nè sàhà ñà-cui Jesús, vâchi còò ni-iñàha iníhíca-nê.

¹⁶ Ñàyùcànduá, cuahìn dandacuí ñàhni cuií-nè, dandu ãhà-né.

¹⁷ (Ducán nì cachi Pilatu), vâchi fuerza icúmí-tè ãña-té iin nècuàchì ndiadí cada nacává vicò mà.

18 Doco nèhivì cuáhà itá yucán, iin-ni cána fuerte sàstnùhù-né, cachí-nè:

—¡Ni cuí Jesús! ¡Barrabás ni dáñà cuní-nsì! —nì cachi-nè,

19 vachi Barrabás mà nduú iin tiàa nì quida revolución ñuu yucán, te nì sahnì stnàhá-te, ñàyùcàndùá, ndiadí-te vehecàa.

20 Daaní, tucutu nì càhàn Pilatu xì nèhivì cuáhà mà, fuerte nì càhàn-te, vachi dispuestu iá-te dañá-té Jesús.

21 Doco nèhivì mà, tucutu cána ndee-né, cachí-nè:

—¡Ni cuí Jesús nchìca cruz! ¡Ni cuí-nè, cuní-nsì!

22 Dandu ñà-únì nì càhàn-te xi-né, cachí-te:

—¿Índù chuun cui-nè ñà-còò ni-iin falta xi-ne iá? Sàni ndàcàtnùhí nùù-né, te còò ni-iñàha dìsàhá-xí cui-nè. Ñàyùcàndùá, icúmí-nê ñàhnì cuí ni-ne, te dàñà-né —nì cachi-te.

23-24 Doco nèhivì cuáhà yucán xì stná dùtù cutnàhá xí-né, vihi gá fuerte nì càna ndee-né, xicàn-nè ñà-cui Jesús nchìca cruz. Te ñà-fuerte guá nì càna-ne, sàhámà nì cundee-né (nì dàxínù ini-nè Pilatu) ñà-quida-tè nacua nì cuni mii-né.

25 Ñàyùcàndùá, nì dañá-té Barrabás nùù-né, vachi divi-tè nì xicàn-nè dàñà, mate iin ana nì quida revolución nduú-te, te nì sahnì stnàhá-te, ñàyùcàndùá nì sàcùndiadì-te. Doco Jesús, còó. Nì dàyáha Pilatu mii-yá (ndahà soldadu) ñà-quida temà xì-yá ñà-ndùá nì xicàn nèhivì cuáhà mà.

Nansa nì chituu-tè Jesús nchìca cruz

26 Dandu nì saca-tèyá cuàhàn-te xi-yá. Te ichì yucán nì xinì-te vaxi iin nècuàchì ñuu Cirene nani Simón, màndixi-ne nì sàhàn-nè nùù itú. Te divi

nècuàchìmà ní tniì soldadu, te nì dàcuìdá-tené cruz xi-ya; ñàyùcàndùá, nsidá-né cruz cuàhàn-nè nchícùn-nèyà.

²⁷ Cunaha-ní, cuàhà gá nècuàchì ñahà nchícùn stná xì-yá cuàhàn, te cuàhà stná nèhivì dava ga. Te nècuàchì ñahà mà, yáha ga xísacu-ne, ndoó-né tnùnsí ini sàhà-yá.

²⁸ Dandu nì nacuico-yá yàtà-yá, cachí-yà xì-né:

—Cunini vaha mii-nsiá nècuàchì ñahà ñuu Jerusalén. Màsà cuácú-nsiá sàhà yùhù. Chicá vaha ni cuácú-nsiá sàhà mii-nsiá xì sàhà dèhe-nsia.

²⁹ Vàchi vaxi iin tiempu (ùhì) quivì nùù-xí, dandu icúmí nèhivì cachi-nè: “Nansicáhán nèhivì cò mèe-xi. Chicá nsiha màsà cáci ni-iin dèhe-nda ni cuí, te màsà cúcúmí-ndá ni-iin mèe dachichi-nda chicá vaha”.

³⁰ Te icúmí stná-nè cachi-nè: “¡A sáci vaha ni caá yucù ò lúnsì dìquì-ndà, te dàhvi dahuun-nda!” cachi-nè.

³¹ Vàchi (ducán iá nahi ejemplu sàhà tutnù): nú dècuèndè yutnù vida cuní nèhivì (cahmi-ne), dandu vihi gá mà úhì coco stná tutnù ìchí. (Te ducán stná yùhù: nú dècuèndè yùhù cuní nèhivì dandohó-né, dandu vihi gá más icúmí nèhivì malu ndoho stná-nè) —nì cachi-yà.

³² Cunaha-nsiá, ndacá stná soldadu mà ù tiàa nì quida falta, cutnàhà stná-te xi-yá cuàhàn ndé cui stná-te.

³³ Dandu nì casaà nsidaa-né iin xaan ndé cachí-nè Nùù Iquì Dìnì. Te yucán nì chituu soldadu mà-yá nchìca cruz, mii-yá xì stná ù tèn-nì quida cuàchi ma, iin-tè ladu cuahá-yà, te ingà-te ladu itní-yà.

³⁴ Dandu nì cachi-yà:

—Padre mío, cuicahnú inì-ní sàhà nèhivì yohó, vàchi có-ìnhá-nê ñà-ndùá quidá-né.

Daaní, tè-xínduu soldadu mà, nì dasàn-té sìcoto xi-ya segùn nì nihì iin iin-tè na ní idàdiquí-te sàhà-ñá.

³⁵ Te indéhe váha nsidaa nèhivì cuáhà mà. Te itá stná nècuàchì nihí chuun, sàcùndiaa-nèyà, cachí-nè:

—Nècuàchì yohó, nìsa dacácu-ne nècuàchì dava ga; pues vichi xiñuhu dacácu stná-nè mii-né, nú ndisa Dios nì techuun-xi-né vàxi, te nú mii-yá nani Cristu nduú-né cahan-né —nì cachi-nè.

³⁶ Daaní, stná soldadu mà, nì sàcùndiaa stná-teyá, nì catnàtuu-tè nùù-yá chitáníní-te vinu ia ñà-coho-ya,

³⁷ cachí-te:

—Nú ndisa rey xi nècuàchì raza Judea nduu-ní, dandu dacácu-ní mii-ní —cachí-te.

³⁸ Te itúú stná iñàha òmì cruz ndé itándiaa palabra dàhàn griegu, xì dàhàn latín, xì stná dàhàn hebreu, te dohó cachá: “Ana yohó nduú rey xi tè-raza Judea”.

³⁹ Daaní, nì càhàn stná iin tè-itúú stná nchìca cruz yucán, divi iin tè-nì quida falta mà; te nì canàhá stná-te xi-yá, cachí-te:

—Nú ndisa rey Cristu nduu-ní, dandu dacácu-ní mii-ní, te dacácu stná-ní nsiùhù.

⁴⁰ Doco inga tè-itúú stná yucán, nì càhàn duchi inì-te xi compañeru-tema, cachí-te:

—¿A có-yûhì stná-ní Dios ñà-iin-ni castigu sàni nihì nsidaa-nda?

⁴¹ Te ndohó, ndiá ìcà-ndà ndoho-nda, vàchi iá ndisa cuàchi-nda, ñàyùcàndùá iá castigu xi-nda. Doco Jesús yohó, còó; còò ni-iñàha iníhíca-yâ.

42 Dandu nì cachì-te xi Jesús:

—Nsinuu inì-ní yùhù na quivì naxicocuîñ-ní cusahnu-ní ñuhiví yohó.

43 Dandu nì cachì-yà xì-té:

—Ñà-ndáà nduá cachì xì-ní, quivì vichi icúmí-nî cutnaha-ní xì cundoo-nda ñuhiví ndiaha xí Dios —nì cachì-yà.

Nansa nì xihì Jesús nì dànáà-yá sàhà cuàchi-nda

44-45 Daaní, nahi càxíhùì nì dàhvi orá, te nì nàcuìñ trùù inicutu ñuhiví, te iin-ni nì ndòo ducán dècuèndè càhù nì cuaà. Te ini veheñùhu cahnú nì quedava cortina cahnú (sadí nihni cuarto yucán).

46 Dandu Jesús, fuerte nì ndàhì ndee-yá, cachì-yà:

—Padre mío, nùù ndahà mii-ní quidé entregar anímè —nì cachì-yà. Dandu nì xihì-yà.

47 Daaní, capitán (iín yucán), nì xini-te nsi-daa ñà-nduá nì cuu, te nì ndenihi vaha-tè Dios, cachì-te:

—Ñà-ndáà nduá, nèhivì ndàcuisì inì-xi nì sanduu nècuàchì yohó.

48 Te nsidaa gá nèhivì nì sàà yucán, nì xini-nè nansa nì cuu, dandu nì naquihin-ne ichì mànuhù-né vehe-ne, caní ndáha-né nchìca-ne.

49 Te yucán ndoó stná cuàhà nècuàchì ñahà nì quixi ñuu Galilea cutnàhâ-né xì-yá nì quesaa ñuu Jerusalén. Te mii-né xì stná nècuàchì dava ga ináhá xì-yâ, xica itá-né, indéhe vaha-ne ñà-nduá nì cuu.

Nansa nì ndùxin Jesús ini cueva

50-51 Daaní, (ñuu mà) nìsa là stná iin tiàa nani José. Iin nècuàchì vaha nduú-né, vachi ndàcuisì ini-nè. Te meru ñuu-nè nduú iin ñuu tii nani Arimatea ndé ndoó puru nècuàchì raza-nè Judea. Iin nècuàchì

Junta Cahnú nduú stná-nè, doco mii-né, cóni ndóo ini-nè xì ñà-ndúá nì dándàcú compañeru-nè ñà-cui Jesús, vâchi nihnú ini-nè (Dios, te xiníndísâ-né) ñà-ìcúmí-yâ cusahnú-yâ ñuhiví yohó.

⁵² Pues divi nècuàchì mà nì sàhàn nùù Pilatu, nì xicàn-nè iquìcúñú Jesús.

⁵³ Dandu nì sàhàn-nè nì nanihi-neyà, nì chidúcùn-nèyà iin dahmà, te nì chinacaa-nèyà ini cueva xi nsii nì sate nèhivì nùù cavà. Te cueva mà, nì-iin nsii tàñáha ga cundùxin inià.

⁵⁴ Cunaha-ní, quivì yucán nì sanduu víspera xi vicò pascua, te sà-ítúú cunduu stná quivì descansu.

⁵⁵ Ñàyùcàndúá, nècuàchì ñahà nì quixi Galilea mà, nì catenchicùn stná-nè nì sàhàn ndé nì sàcundùxin-ya, te nì xini-nè lugar mà, xì nansa nì sàcùnacaa cuerpu-yà.

⁵⁶ Dandu mànuhù-né, nì quidayucun-nè tàtnà tnàmì xì pomada sahán tnami. Daaní, quivì descansu mà nì quetatu-nè nacua cachí ley (xi-ne).

24

Nansa nì natiacu Jesús

¹ Naha va quivì primeru semana nì quihin nècuàchì ñahà mà ichì cuàhàn-nè ndé nì ndùxin-ya, nihí-né tàtnà tnàmì nì quidayucun-nè, te cutnáhâ stná-nè xì itnii gá nècuàchì ñahà. Te na ní casaà-nè yucán

² nì xini-nè sàni cuxio cavà cahnú nì sandiadi yuhù cueva mà.

³ Dandu nì caquìhvi-ne inì-xi, doco còò cá Stoho-ndà Jesús nì xìní-nè.

4 Ñàyucàndùá, cuàhà gá nì ndulocó-nè. Dandu nì xini-nè yatni uun yucán nì sàcuìta ùì ana ndixín sicoto cuxín yéhè.

5 Te nì cayùhí cuaá-nè, te nì nàcùnihni ndee-ne. Dandu nì cachi ángel mà xì-né:

—Còò necesidad nanducu-nsiá mii-yá yohó ndé nduú lugar xi nsii, vàchi sà-ìtiácú-yà.

6 Còò cá-yà yohó, vàchi sàni natiacu-yà. ¿A có-nsinúú inì-nsia ñà-ndùá nì cachi-yà na iá va-ya xì-nsiá ladu Galilea?

7 Vàchi dohó nì cachi-yà: “Yùhù ana nduú Tnaha Nèhivì Ñuhiví, icúmí yàhi ndahà tè-malu, dandu cachituu-tè yùhù nchìca cruz; doco tìxi ùnì quivì icúmí natiacui”, nì cachi-yà.

8 Dandu nècuàchì ñahà mà, nì nsinuu ini-nè ñà-dùcán ndisa nì cachi-yà xì-né daa.

9 Dandu nì caquee-ne cueva mà mànuhù-né ndé ndoó-né, te nì nacani-ne nsidaámà xì ùxìn iin nèhivì xí-yá, xì stná nècuàchì dava ga.

10 Cunaha-ní, nècuàchì ñahà mànuhù cachitnùhu xi nèhivì mà nduú María Magdalena, xì Juana, xì María dihi Jacobo, xì itnii gá stná nècuàchì ñahà dava ga.

11 Doco nècuàchì tiàa (nì inini ma), nì tuxi ini-nè ádi cuentu uun nduá nì nacani nècuàchì ñahà mà. Ñàyucàndùá, cóni xíníndísâ-né.

12 Doco Pedro, después nì ndacuiin-nè nì dàyáà-nè cuàhàn-nè sepultura mà. Te (na ní sàà-nè) nì xito nihni-ne inià nì xini-nè mii dahmà nì ndòo itánduhù iladú. Dandu mànuhù-né vehe-ne, nacání cuáhà ini-nè ndiá ndùá nì cuu cahan-né.

Nansa nì ndecunu Jesús nùù ùì nèhivì xicá ichì ñuu tii Emaús

¹³ Daaní, divi quìvì yucán cuàhàn ùì nèhivì xí-yá ichì ñuu Emaús. Nahi ùì hora nduá caca-nda ndè ñuu Jerusalén xì ndé ñuu tii yucán.

¹⁴ Te ùì nècuàchìmà, ndatnúhú-nê cuàhàn-nè, cáhàn-nè sàhà nsidaa ñà-nduá làcà ní cuu.

¹⁵ Te meru ndatnúhú-nè ducán, te nì cuyatni Jesús vaxi-ya; nì tnàtuu-ya nì sacatnahá-yá xì-né cuàhàn.

¹⁶ Doco cónì nácóó-yá mii-né nacuni-nèyà.

¹⁷ Dandu nì cachi-yà xì-né:

—¿Ndíà nduá ndatnúhú guá-nsià cuàhàn-nsià, te ndoó-nsiá tnùnsí ini?

¹⁸ Dandu nì naxiconihí iin nècuàchìmà nani Cleofas, nì cachi-nè xì-yá:

—Nsidaa gá nèhivì ndoó ñuu Jerusalén, ináhá-nê ñà-nduá nì cuu yucán quìvì vichi. Ádi cuisì mii-ní nduú ana tàcùnínùhu sàhámà.

¹⁹ Dandu nì cachi-yà:

—¿Ndíà nduá nì cuu yucán?

Te nì cachi-nè:

—Cáhàn-nsì sàhà Jesús de Nazaret, vàchi cunaha-ní, iin ana cáhàn ndisa cuenta xì Dios nì sanduu-ya. Cuàhà milagru fuerte nì quida-ya, te cuàhà palabra ndiaha nì chinaha-yà. Chuun ndiaha xí Dios nìsa quida-ya nì cundaà ini nsidaa nèhivì ñuu-ndà.

²⁰ Doco dùtù xícusahnú, xì stná tè-nihí chuun ga, nì dáyáha-neyà ndahà ana nì sahnì xì-yá, te nì chituu-tèyá nchìca cruz.

²¹ Doco cunaha-ní, mii-yá nduú ana cuàhàn dacácu xì ñuu-ndà Israel nì cahan-nsí. Te vichi sàcuàhàn-ndà ùnì quìvì nì cuu xì-yá ducán.

22-23 Te quivì vichi nì sàà itnii nècuàchì ñahà iin-ni xiníndísâ stná xì-yá, te nì ndulocó-nsì nì quida-ne, vâchi naha nì sàhàn-nè sepultura (xi-ya), te còò gá iquìcúñú-yà nì xiní-nè, cachí-nè. Te nì ndecoyo stná ángel nùù-né, te cachí ángel mà sàni natiacu-yà.

24 Daaní, nì sàhàn stná dava compañeru-nsì sepultura mà, te nacua nì nacani nècuàchì ñahà mà, divi ducán nì xini stná-nè ñà-còò gá iquìcúñú-yà yucán.

25 Dandu nì cachì-yà xì nècuàchìmà:

—¡Ndahví-nsià! Mà túha-nsia mànihì inì-nsia; cueé sàstnùhù-nsiá cunindisá-nsiá nsidaa ñà-nduá nì tiaa nècuàchì nì càhàn cuenta xì Dios sàhana.

26 Vâchi (claru nì cachitnùhu-ne sàhà) ana nduú Cristu, xì nansa icúmí-yâ ndoho-ya, dandu después nanihì-yá tnùñuhu ndiaha xì-yá —nì cachì-yà.

27 Dandu nì quesaha-yá nì dàtúi-ya nùù-né nansa cachí tutu ì sàhà mii-yá, divi tutu nì tiaa Moisés, xì stná tutu nì tiaa nsidaa gá nècuàchì profeta.

28 Doco vichi, sà-ítúú sàà-nè xì-yá ñuu tii ndé cuàhàn-nè. Dandu nì cundaà ini-nè cuní-yà cùhùn-yà chicá nùù-xí.

29 Ñâyùcànduá, nì sacundahví-nè nùù-yá, cachí-nè:

—Yohó ndòo-ní, chicá vâha, vâchi sàni cuaà, te cuàhàn cuñaà.

Dandu nì yàha nsidaa-né ini iin vehe ñà-cutnahá chii gá-yà xì-né.

³⁰ Te nì sàcòo-ya nùù iin mesa ñà-cuxi-ya xì-né. Te nì tniì-ya pan, nì naquimanì-yá Dios sàhá, te nì dàcuàchí-yáñà; dandu nì dasàn-yáñà nùù-né.

³¹ Te momentu jaàn nì nihì-né nì nacuni-nèyà ana nduú-yá. Doco na íín cachí nì ndañuhu-yá nùù-né.

³² Dandu nì cachi-nè iin-ne xì inga-nè:

—¡Na ndiaha guá nihnú ini-ndà na ní càhàn-ya xì-ndà vaxi-nda ichì mà, te nì dàtúì-ya nùù-ndà nansa cuní cachi tutu ìì!

³³ Dandu vichi duha nì ndacuìta-ne mànuhù-né ñuu Jerusalén, nì nasaa-nè vehe ndé sàni nataca ùxìn iin nècuàchì dacuahá-yá xì stná compañeru gà-nè.

³⁴ Te nsidaa nècuàchìmà, nì cachitnùhu-ne xì nècuàchì làcà nì cansiaa mà, cachí-nè:

—Ñà-ndàà nduá, sàni natiacu Stoho-ndà Señor, vachi sàni xini Simón-yà.

³⁵ Dandu nècuàchì nì cansiaa mà, nì nacani stná-nè xì nècuàchì yucán nansa nì cuu xi-né na cuàhàn-nè ichì yucán, te después nì nacuni-nèyà na ní dàcuàchí-yá pan (cuàhàn-nè cuxi-ne).

Nansa nì ndecunu Jesús nùù ùxìn iin nèhivì dacuahá-yá

³⁶ Daaní, nacání vá nècuàchìmà ñà-jaàn, te nanàá nì sàcuìn Jesús dava mahì-xí. Te nì cachi-yà xì-né:

—¡Ni ndóo vaha ini nsidaa-nsiá!

³⁷ Doco mii-né, nì cayùhí cuaá-nè; yáha ga nì ndulocó-nè, vachi ádi дума nduá nì cahan-né.

³⁸ Ñàyùcànduá, nì cachi-yà xì-né:

—¿Índù chuun yúhí guá-nsià? ¿Índù chuun nacání guá inì-nsià?

39 Cundehè-nsiá ndahí xì sàhí, dandu cundaà inì-nsia divi yùhù nduí. Tnii ndahà-nsiá yùhù, te cundaà inì-nsia màdì ihna nduí, vàchi ihna, còò iquìcúñuà, doco yùhù, iá iquìcúñuì sà-ìndéhe-nsiá
40 —nì cachi-yà.

Dandu nì dácùnì-yànè ndahà-yá, xì sàhà-yá.

41 Doco có-xìníndísâ ndisa-ne ñà-cuàhà guá cudí ini-nè, te ndulócô-nè. Ñàyùcànduá, nì cachi-yà xì-né:

—¿Á coo iyuhu ñà-cuxi-nda yohó?

42 Dandu nì sàha-neyà iyuhu cuñu siaca nì chòhò, xì stná iin dahnde ñuñù.

43 Ñàyùcànduá, nì tnii-yañà nì xixi-ya nì sandehè nsidaa-né.

44 Dandu, nì cachi-yà xì-né:

—Ñà-yòhó nduá nì cachi xì-nsiá na nisa ìe xì-nsiá antes, te nì cachi xì-nsiá ñà-fuerza icúmí cuu ndisa nsidaa ñà-nduá cachá` sàhí nùù ley xi Moisés xì nùù tutu nduú alabanza, xì nùù stná tutu nì tiaa nècuàchì profeta; nsidaámà, fuerza nì cuu ndisa, —nì cachi-yà.

45 Dandu nì dātúì-ya nùù nsidaa-né nansa cuní cachi tutu ìì, te nì sàà-nè nì cundaà ini-nè nì quida-ya.

46 Dandu nì cachi stná-yà xì-né:

—Nacua nì cachi xì-nsiá, ducán nisa ìa destinadu cuu xi (yùhù ana nduú) Cristu, vàchi ducán nì cachitnùhu tutu ìì ñà-ìcúmî ndohi, te cuì, dandu tìxi ùnì quìvì natiacuì.

47 Te nì cachitnùhu stná tutu mà ñà-después cuitài razón ndiaha ma inicutu ñuhiví, vàchi icúmí-nsiá cùhùn-nsiá càhàn-nsiá sàhí xì nsidaa nèhivì ñà-ndiá ìcà-né naxicocuñ inì-nè sàhà

cuàchi-ne, dandu cuicahnú ini xì sàhà-né. Te ñuu primeru ndé càhàn-nsià razón mà nduú ñuu Jerusalén yohó.

⁴⁸ Te vichi sàni xini-nsia nsidaa ñà-nduá nì cuu (tiempu vichi), ñàyùcànduá testigu xínduu-nsia.

⁴⁹ Cunaha-nsiá, sàni quida Yuamáni' comprometer quixi iin ana (chindee) xi-nsiá. Te yùhù cuàhìn techuín yàmà quixi coo-ya ini anima-nsià. Ñàyùcànduá, yohó ni cúndóo-nsiá ñuu Jerusalén dècuèndè cachi sàni cundiatú-nsià ndudu ì vaxi ansivi —nì cachi-yà.

Nansa mànuhù Jesús gloria

⁵⁰ Daaní, nì saca-yanè cuàhàn-yà xì-né (fuera) ñuu Jerusalén dècuèndè ñuu tii Betania. Dandu nì chitanini ducún-yà ndahà-yá, te nì xicàn-yà nì quidá Dios gracia sàhà nsidaa-né.

⁵¹ Te meru xicàn tàhvi-yá nùù Dios ducán, dandu nì ndanchito-ya mànana-ya mànuhù-yá gloria.

⁵² Ñàyùcànduá nì sàcuìta sisi nsidaa-né nì naquimani ndiaha-néyà. Dandu nì quihin tu-ne ichi mànuhù-né ñuu Jerusalén, cudû gá ini-nè.

⁵³ Te nsiquívì nìsa sahàn-nè veheñùhu cahnú, ndoó-né ndeníhí vaha cuahà-né Dios, te naquímànì stná-nèyà. Sà-ìá.

Ley saa ni nacao Jesucristu
New Testament in Mixtec, Southern Puebla
(MX:mit:Mixtec, Southern Puebla)

copyright © 1978 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Mixtec, Southern Puebla)

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixteco, Sur de Puebla [mit], Mexico

Copyright Information

© 1978, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixtec, Southern Puebla

© 1978, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

cliv

2023-04-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

8a6c83d1-922b-5d25-99ec-4724168f3b77